

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
849
6. IV 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Kelchom

— Тајна, објасни ми: је л' ишо добро кад на свим ишојим каршама има ишо једно мало црвено срце?

ПИТА, БОГАМИ

На великом одмору Слав ко упита једног ученика из суседног одељења које је имало латински језик на претходном часу:

— Шта ради професорка?

— Пита, па предаје — од говори он.

— А шта пита? — уплашено ће Славко.

— Па, ко није на часу.

Драгослав Васић
Ниш

ДОЛЕ ПРЕПИСИВАЧИ!

У броју 845. у Малој пошти објавили сте писмо Љиљане која је пронашла фалсификатора, а казаћу вам да сам га и ја прона-

шао. „У броју 840. у рубрици „Мрвице са школске трпезе“ текст „Тешка једначина“ од Тодора Р. из Крушевца преписан је из математичког листа.

Драган Вуксановић
Београд

РУЧНИ РАД

На часу општетехничког образовања, професор упита ученика, испод чијег је ока повећа модрица:

— Драгане, шта ти је то испод ока?

Ученик му мирно одговори:

— Ручни рад, друже професоре.

Косара Радовић
Никшић

ТАКО НЕШТО

Час биологије. Наставник пита Стеву: „На који начин риба дише?“

Стева ћути. Наставник да му помогне упита га:

— Па добро, на шта дише“?

Стева, као да се сети, победовносно узвикну:

— На крљушти.

Владимир Раденковић
Нови Сад

ПОЛУВРЕМЕ

Родитељски састанак на крају полугодишта. Учитељица дели књижице. Дође и до Славка који се скameni кад виде оца како гледа у књижицу. Отац га погледа оштро, а Славко ће на то:

— Али, тата, ово је тек полувреме.

Ванчо Тушевски
Мостар

КЛАРА ВАРНЕР

На часу српскохрватског језика наставница је причала о Клари Цеткин, која је организовала штрајк 8. марта.

Идућег часа наставница је поставила питање Зорану.

— Ко је дигао жене на штрајк?

Да би му помогла, започела је...

— Клара... Клара...

— Варнер — додаде Зоран, седајући задовољан на место.

Јасна Краљевић
Ваљево

УПИТНА РЕЧЕНИЦА

На часу српскохрватског језика наставница упита једног ученика.

„Кажи ми каква је ово реченица „Зна ли твоја мама да плете?“

Ученик збуњено одговори:

— Она уме да плете кад јој започне моја тетка Мара.

Зденка Татар
Ловћенац

ЗНАМ, КАКО ДА НЕ

На часу историје наставник поставља питање целом разреду:

— Када се завршава владавина Михајла Обреновића?

Бранко је причао па је чуо само оно „кад се завршава“, и помисливши да наставник пита када се час завршава, одговори:

— У 6.10, друже наставниче.

Насмејали смо се сви у разреду, па и професор.

Верница Ердељан
Тузла

Ripley's

ИМУЊНЕ ЖЕНЕ

НА ОСТРВУ ТИМОР, КАО ДОКАЗ И ИЗРАЗ СВОГ БОГАТСТВА, РОВАШЕ УШНЕ ШКОЛЈКЕ.

ТЕСТИЈЕ-БЛИЗАНЦИ,

КОЈЕ СУ ПРАВИЛИ ДОМОРОЦИ ПЕРУА, ТАКО СУ ИЗРАБЕНЕ ДА ВЕСЕЛО ЗВИЖДЕ КАД СЕ ВОДА ПРЕТАМЕ ИЗ ЈЕДНЕ У ДРУГУ.

АУСТРАЛИЈСКА ПТИЦА

ПИТА

ИМА ПЕРЈЕ У ДЕВЕТ РАЗНИХ БОЈА:

ПЛАВОЈ, ЗЕЛЕНОЈ, НАРАНЧАСТОЈ, МРКОЈ, РУЖИЧАСТОЈ, ЦРВЕНОЈ, БЕЛОЈ, ПУРПУРНОЈ И ЦРНОЈ!

ТВРЂАВА ОСВОЈЕНА ЈЕДНОМ СТРЕЛОМ

ШВЕДСКИ „ДРЖАВНИ“ ГУСАР ХЕНРИ МОРГАН УЗАЛУДНО ЈЕ ПОКУШАВАО ДА ЗАУЗМЕ УТВРЂЕЊЕ СЕН ЛОРЕНЦО У КОЈЕМ СЕ НАЛАЗИЛО ЧУВЕНО ПАНАМСКО БЛАГО, СВЕ ДОК ЈЕДНОГ НЕГОВОГ МОРНАРА НИЈЕ ПОГОДИЛА СТРЕЛА. МОРНАР ДИЈАЗ ЈЕ ИЗВУКАО СТРЕЛУ ИЗ ТЕЛА, ЗАВИО ОКО НЕГ ПУКВУ ПАМУКА И ЗАПАЛИО ПУЦЊЕМ ИЗ СВОЈЕ ПУШКЕ, А ОНДА ЈЕ ЗАВИТЛАО И БАЦИО НА УТВРЂЕЊЕ. СТРЕЛА ЈЕ ПАЛА НА КРОВ ШПАНСКЕ БАРУТАНЕ. БАРУТ ЈЕ ЕКСПЛОДИРАО, РАЗОРИО УТВРЂЕЊЕ И УБИО НЕГОВЕ БРАНИОЦЕ.

АВЕТИЊСКИ ГРАД

ЈЕДНО НАСЕЉЕ У БЛИЗИНИ ПИТЕЕ, У СЕВЕРНОЈ ШВЕДСКОЈ, КОЈЕ ИМА 500 КУЋА И НЕКОЛИКО РАДЊИ, ВРВИ ОД ЖИВОТА СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ, А ОСТАЛИХ ДАНА У СЕДМИЦИ ПОТПУНО ЈЕ ПУСТО, И ТАКО ТО ТРАЈЕ ВЕК 5 ВЕКОВА!

МЕДИЦИНСКИ ПРСТЕНОВИ

УКРАШЕНИ ЛУШТУРАМА ПУШКЕВА, НОШЕНИ СУ НЕКАД У ЧВРСТОМ УВЕРЕЊУ ДА ЛЕЧЕ ОД СТОМАЧНИХ БОЛЕСТИ И ЗАУСТАВЉАЈУ КРВАВЉЕЊЕ ИЗ НОСА.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1. Чишао сам
2. Чишам...

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

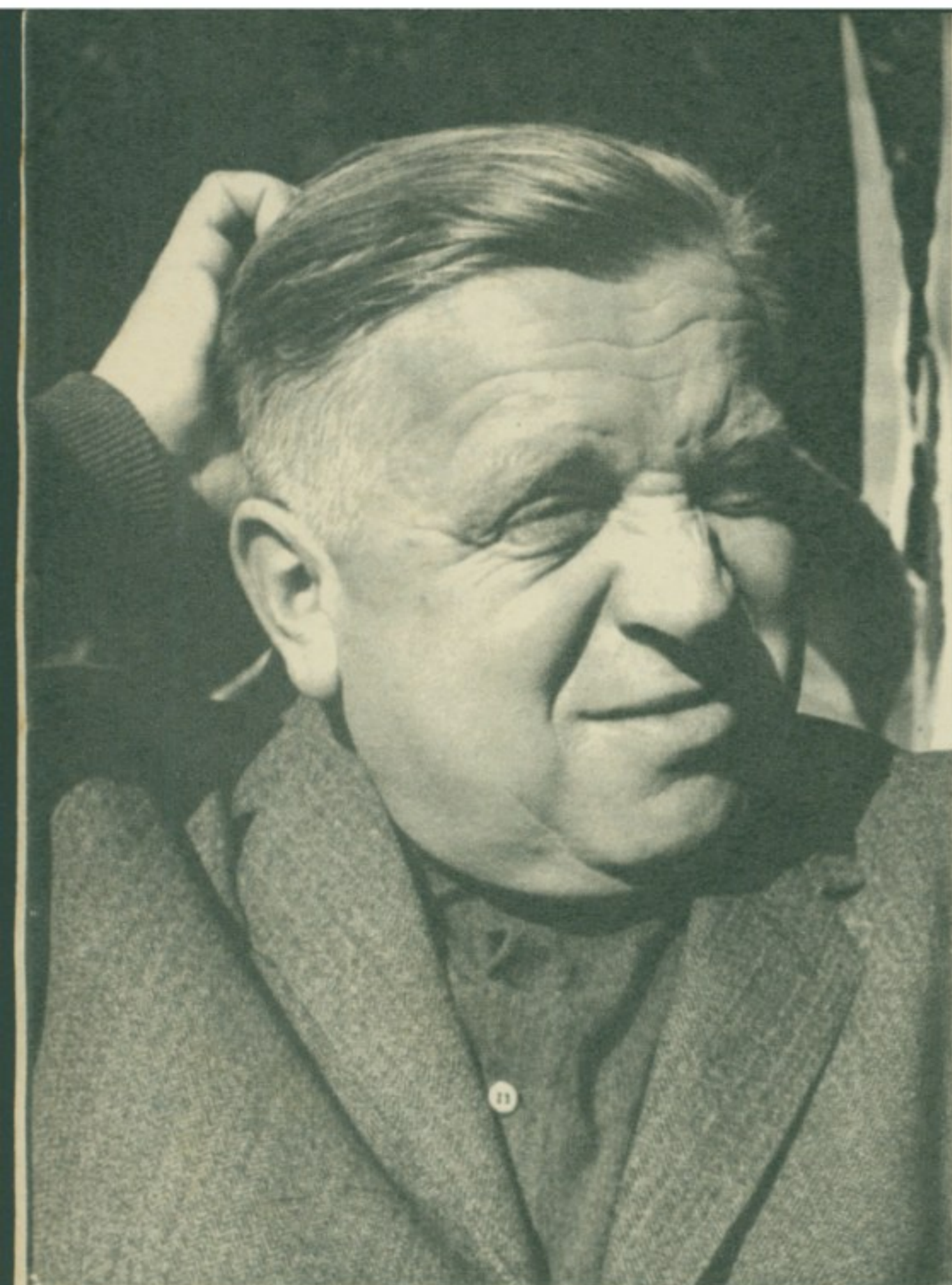
ВЕРА ЈОСИФОВИЋ, сликар и професор ликовног васпитања школе за васпитаче у Београду: Прве књиге које су представљале за мене значајно откриће у најранијем детињству биле су, као и за већину деце, књиге које су разигравале нашу машту и у којима смо налазили један зретији уређени свет, свет у коме није било малограђанских конвенција, свет у коме је све било могуће а самим тим и на одређен начин „дозвољено“. То бежање у свет маште и фантастике било је истовремено и бунт против неразумљивих односа света у коме сам живела, неразумљивих и пре свега себичних односа међу људима. Тај излаз добио је касније и у мом животу лепотимност и транспоновано се пре свега у мом сликарском раду у коме, након користим елементе тако зване објективне стварности, копно нудем без икаквог обзира на конвенционалне функције тих елемената и подређујући их слободно и без икаквих предрасуда потребама рада своје маште. То су биле књиге Жил Верна, Карла Маја и других аутора чијих се имена као и комплетних садржаја више и не сећам али чија су дела остала у мом сећању пре свега као једна могућност.

Касније поред редовне школске лектуре посебно место заузима књига „Ингеборг“ од Келермана, чија се садржина кретала на иници реалног и иреалног и која је такође остављала широке могућности мојој машти дограђивању у њој створеног света, потребама и жељама које су у практичном животу биле за мене неостварљиве.

Тренутно читам „Чаробни брег“ од Томаса Мана.

ДАРА РИБНИКАР, књижевник: Сећам се неколико књига које су се у мени издвојиле из мноштва романа које сам прочитала. Читала сам све што сам дохватила, па много тога нисам ни разумела, како сам открила касније. Једна од књига које су подржале притисак много година је „Кроз пустињу и прашуму“, Хенрика Сјенкјевича. И данас памтим како је осмогодишња Нела коју су украдили разбојници рекла свом другу, четрнаестогодишњем Сташи: „Не плачем, само ми се зијепо очи!“ Доживљајући те храбре деце, њихова издржљивост и верност, велико пријатељство толико су ме дирнули, да сам књигу читала вероватно десет пута јер је нисам никада заборавила. Поред тога, за мене су савршени описи афричке пустиње, заласци сунца, дивљи кланци, чаробне оазе, представљали тада један далеки недостижни крај који се може само сањати.

Сада читам веома занимљиву књигу о тешком животу једног туберкулозног радника у италијанској фабрици коју је написао млади, талентовани италијански писац Паоло Волпови. Роман је написан као исповест болесника и тако је занимљив да га је тешко испустити из руку. Видела сам тај наслов у плану Српске књижевне задруге и то ми је било драго.

КАД БИХ ОПЕТ БИО МАЛИ

**БРАНКО
ЋОПИЋ:**

— А морао би да ореш и да на теби јашу — велим ја.

— Е, онда нећу, остаћу дјечак.

Обрни-окрени, ипак бих највише волио да postanем ово што сам сад: писац. Пишем лијепе књиге за одрасле и дјецу, воле ме моји читаоци и шта ми још друго треба. Дивно је то занимање причати дјеци занимљиве приче.

Дуго сам се колебао не би ли добро

било да postanем славна филмска глумица, рецимо, Брижит Бардо, али сам ипак одустао. Прво, не знам француски, друго, ко ће сваки дан очешљати онолику косурину, а треће, многи би викали за мном: „Гуско једна, глупачо!“ Више ја ипак волим кад ми моја мама и данас каже:

— Зашто ми чешће не пишеш, мајмуне један?

А КАД САМ БИО МАЛИ...

Док сам похађао основну школу у мом селу, из тих дана сјећам се добро овог догађаја:

Дошли нашој учитељици гости, међу њима и једна дјевојчица у панталонама. Кад сам је први пут видио, зинуо сам од чуда, јер дотад никад у свом животу

ИСКРЕНО СЕ ОБРАДОВАО ДОЛАСКУ НОВИНАРА

Срећа моја што у дјетињству нисам имао онолико памети колико је имам сад, јер бих био врло несрећан. Видио бих многе ружне ствари овога живота: сиромаштво, болест, смрт, неправду, лаж, подвале, људску поквареност итд.

Међутим, кад сам био мали, нисам знао чак ни то да сам сиромашан. Зграбио бих из куће комад кукурузног хљеба, па трк на брдски пашњак да чувам овце. А тамо, пукао видик на све стране: планине, брегови, шуме, ријеке, села, поља, њиве под житом, облаци, небо — све је то било моје. Гледај, уживај, маштај!

Ех, да сам сада мали, ја бих желио да опет будем оно што сам био: чобанче које чува овце на брду Црквини и од свега богатства има при себи само један јевтин ножић с црвеним дрвеним корицама. Тај славни и незамјенљиви нож зове се „шклеба“, а зову га, од милоште, и „куја“, „кујица“, „бека“, „кеба“. Тешају му више него свим јагањцима, овцама, говедима и својим укућанима — заједно.

Ето, дакле, не бих, чини ми се, желио ништа друго да postanем, него до краја живота чобанче да будем и да увијек имам добру нову шклебу па да у прољеће правим врбове свирале и трубе, да шарам штапове и да увече једем нуру (паленту) с млијеком.

Лијепо би то било, али... али ја сам сада много паметан па видим да ни то не иде. Ево зашто. Ја бих читавог живота остао мало чобанче а сви моји укућани, знанци и пријатељи, одрасли би, остарили и помрли па ко би ми онда куповао „шклебу“, ко би ме хранио, чије бих овце чувао.

Питао сам једном неког малишана шта би желио да буде, а он искрено рече:

— Коњ. Не бих морао да перем зубе, да се умивам, ни да чувам краву.

Први пут пред фотографским апаратом, у првом оделу од сомота које му је тетка сашила. Страх му је чувао ујак и намештао капу, такође прву у животу.

погледаш у ноге, од паса па доље, видиш да је то неки дјечак.

— О људи, људи, шта ће ово бити? — питам се ја у себи.

Кад сам стигао кући, причам ја својој мами.

— Мама, видио сам данас код школе нешто па је горе женско, а доље мушко. Шта је то?

Мама ме гледа зачуђено и вели: — Шта је теби данас, да ти нијеси пио ракије? Откуд сад пола мушко, а пола женско?

— Јест сунца ми и бога! — кунем се ја и бечим очи.

— Ем лажеш, ем се криво кунеш — наљути се мама. — Ћути, јер ћеш сад по глави добити. Гле га шта је само измислио.

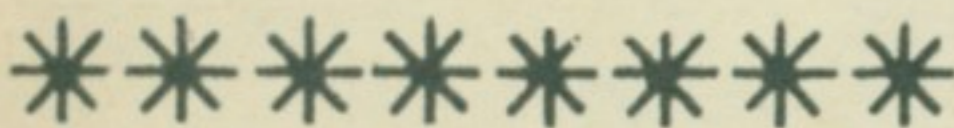
Послије неколико дана и мама је видјела дјевојчицу у панталонама па кад се вратила кући, помислова ме по глави и дарова ме с неколико ораха.

— Ево, душо, истину си казао. И ја сам се дуго мислила је ли оно дјечак или дјевојчица.

Ех, да ми сада дају орахе за сваку дјевојчицу коју видим у панталонама, у џеповима би ми поваздан звецкали ораси.

Другари

Две бебе, мали горила из Конга и 10-месечни Дејвид Чиперфилд нераздвојни су пријатељи. Упознали су се у зоолошком врту енглеског града Саутемптона, у којем је Дејвидов деда управник. Заједно се играју и све што имају — братски деле.

Они су веома мали да би знали како су далеки рођаци. Они су једноставно другари. Позирају фотографу. Све што воле држе у зубима.

Зубе су ослободили за разговор. Али ни то не помаже. Мали мајмун има нешто да каже малом човеку. И овај њему. Како? На ком језику?

Снашли су се. Једноставно треба мајмунисати. Ето језика за два другара. Колико прстију, толико речи. Свакоме по двадесет речи. Сасвим довољно.

Ћрипрога

Споразумели су се и сад се излежавају. Онај црни чупави прича овом белом зализаном да и он расте на млеку. Његова мајка свако јутро помузе кокос и добије кокосово млеко.

КАПЕТАН Кејт

ДОК СУ ДОМАЋИН И СТРАЖЕР СМИШЉАЛИ ПЛАН КАКО ДА
УКЛОНЕ КЕЈТ...

... ДОЛАЗИ РОУПС, ЊЕН ПРВИ ОФИЦИР!

ДРЖИ ГА НА ОКУ И ПУЦАЈ
АКО ОНА УЧИНИ ИКАКАВ ЗНАК!

АКО ВАМ ЈЕ СТАЛО ДО
СВОГ И ЊЕГОВОГ ЖИВОТА -
СМЕСТА ГА ПОШАЉИТЕ
НАТРАГ!

ПРЕТРАЖИВАО САМ ОБАЛУ
С ВОЗНИЦИМА НЕ БИХ ЛИ УШАО
КРИЈУМЧИЈАРИМА У ТРАГ ПА САМ
СВРАТИО ДА ВИДИМ КАКО
СТЕ!

ЗАИСТА
ЉУБАВНО
ОД ТЕБЕ!

ДОБРО МИ ЈЕ!
А ВИ САМО
НАСТАВИТЕ
С ТРАГАЊЕМ!

ОНДА СЕ
НЕЋУ
ЗАДРЖАВАТИ!
САМО
"ПЕСМА ВЕТРА"
ЈЕ ПУСТА
БЕЗ ВАС!

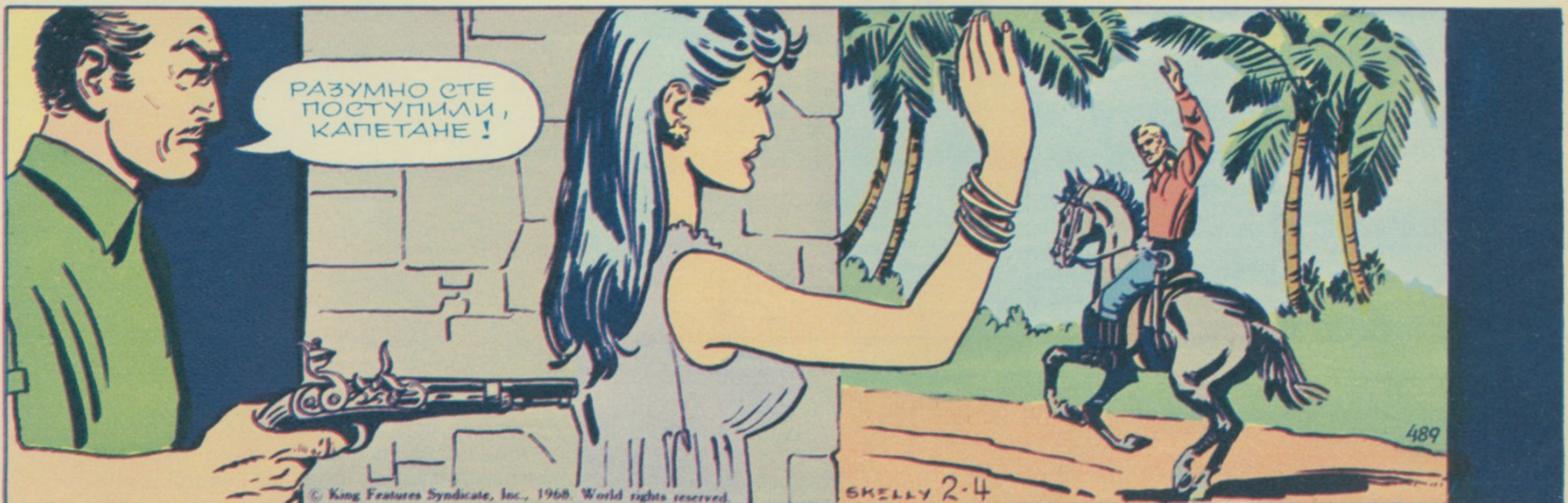

УСКРОРО ЋУ СЕ ВРАТИТИ
НА БРОД! ОЧЕКУЈЕМ ДА
ЋЕТЕ МИ ПОЖЕЛЕТИ ДОБРО -
ДОШЛИЦУ САЛВОМ ИЗ
ОСАМ ТОПОВА!

ОЧЕКУЈЕ-
МО ВАС,
КАПЕТА-
НЕ!

РАЗУМНО СТЕ
ПОСТУПИЛИ,
КАПЕТАНЕ!

НА ВЕСТ О ГАГАРИНОВОЈ СМРТИ

МОЖЕ ЛИ ДА ТУГУЈЕ ЗВЕЗДА

Уме ли звезда да буде тужна? Уме. Погинуо је њен пријатељ Јуриј. Људина и јуначина. Оставио је блиску Земљу због ње, далеке звезде, због другарства, попео се на небо да је пита:

— Како ти је, звездо? Да ли си сама? Да ли би хтела са мном, звездо, на Земљу? Дођи, да погледаш дечје очи. И видећеш како и на нашој планети има пуно звезда.

Уме звезда да буде и те како тужна.

Умро је таваришч Гагарин који јој је 12. IV 1961. године дошао на ноге и лепо јој се представио.

Сада њега нема. И звезди се чини да је сама. Она је далеко. Она не види да у свакој улици има бар један Гагарин, да са сваког брежуљка дечаци

и девојчице крећу у свемир. И да се у њиховим дневницима може прочитати: „Налазим се изнад Африке. Лет је нормалан. Добро подносим бестежинско стање“.

И зато горе главу, мали Гагарини! Не будите тужни! Јуриј Алексејевич Гагарин, ваш друг из историје, легенде, маште и свемира, није волео тугу.

Када се спусти вече на кремаљске зидине и сви одете да спавате, на Гагаринов гроб спустиће се звезда.

Живи Гагарин је одлазио звезди.

Мртвом Гагарину сама звезда долази.

Јунак никад није сам.

ГРУ-ГРУ, УАПА И ТАЈАНСТВЕНИ ПРОФЕСОР Z.O.

ТРИДЕСЕТ И ТРЕЌЕГ ДАНА
ПЛОВИДБЕ ЧАПА И ГРУ-ГРУ
СУ УГЛЕДАЛИ ЗЕМЉУ, И ТО
ПРИЈАТЕЉСКУ.

ЖИВЕЛИ
СТРАН-
ЦИ!

ДОБРОДО-
ШЛИ!

ЖИВЕ-
ЛИ!

ПРИЈАТЕЉСКУ!??
УМ... А ШТА ПРО-
ФЕСОР Z.O. ТРА-
ЖИ МЕЂУ ЦАРИ-
НИЦИ-
МА?

УВЕРАВАМ ВАС
ДА КРИЈУМЦАРЕ
ЗЛАТО!

ЈА КУ ТЕ
НОСИТИ
...А ТИ
СЕ НЕ
МИЧИ!

ХЕЈ!
НЕМАШ
КОФЕРЕ?

А ШТА ТИ ЈЕ
ОВО?

ТУ ИГРАЧКУ
ЌЕМО ДА
ПОГЛЕДАМО!

ТО? УСПО-
МЕНА ИЗ
ЕВРОПЕ... ИГ-
РАЧКА ОД
ПЛИША!

ЦАРИНИК ЈЕ
УЗЕО ДУГАЧКУ
ИГЛУ...

ВИДИ-
ТЕ И
САМИ!

МАЛЕЦКИ
ГОВОРИ
ИСТИНУ!

ОПЕТ
ЌЕ МИ
УМАЖИ!
МОРАМ
НЕ-
ШТО ДА ИЗ-
МОЗГАМ!

А МОЖДА
У ИГРАЧКИ
ИМА
ЗЛА-
ТА?!

ЦАРИНИЦИ СУ
ПОВЕЛИ НАША
ДВА МАЛА
ПРИЈАТЕЉА.

СА Д ЌЕМО МУ
ЗАВИРИТИ У
СТОМАК!

ВИДЕЛИ СУ...

ФАНТАСТИЧ-
НО! ЧИТАВ
ГРАД...

НЕВЕРОВАТНО!
ПА ТО ЈЕ
РО-
БОТ!

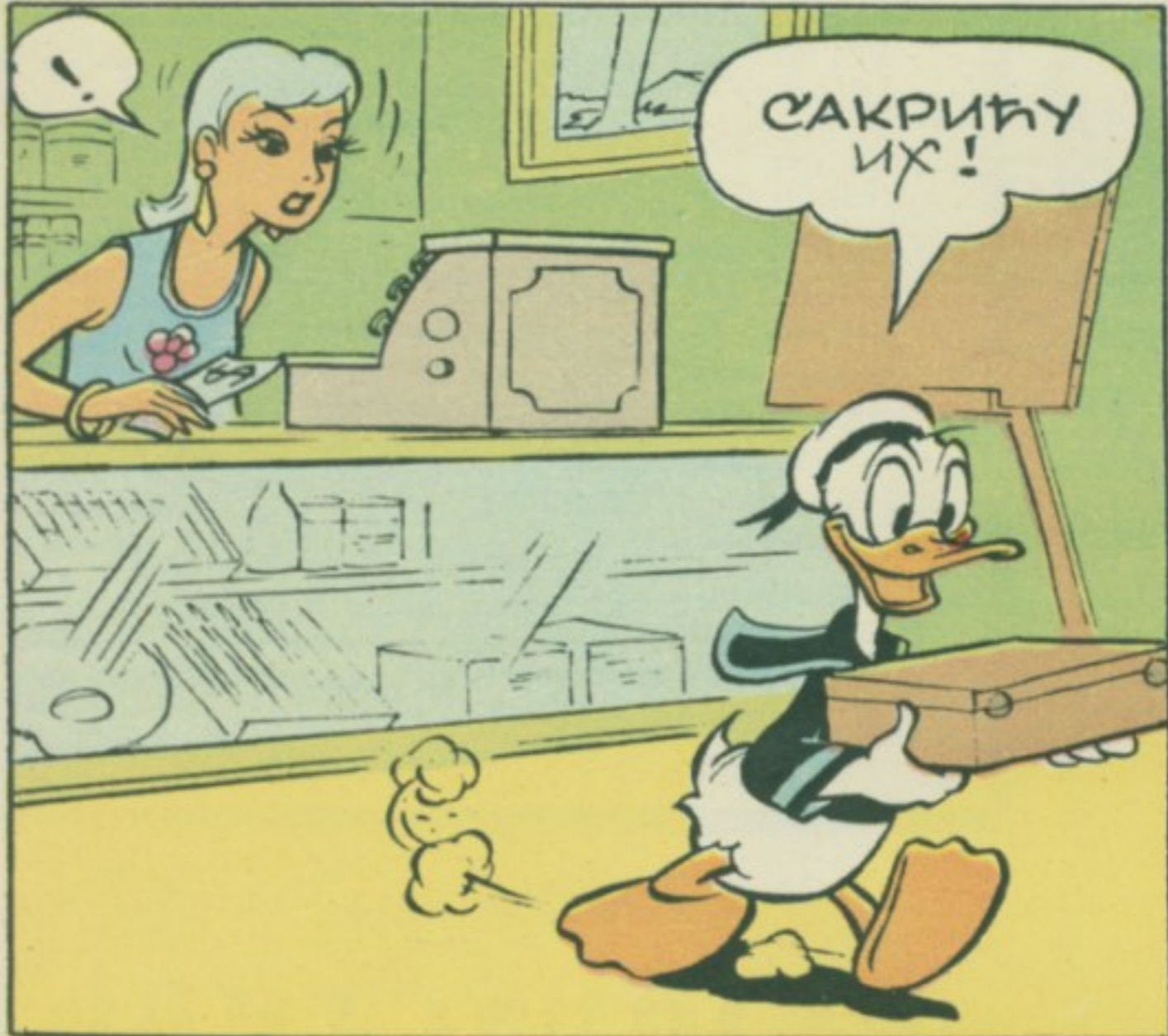
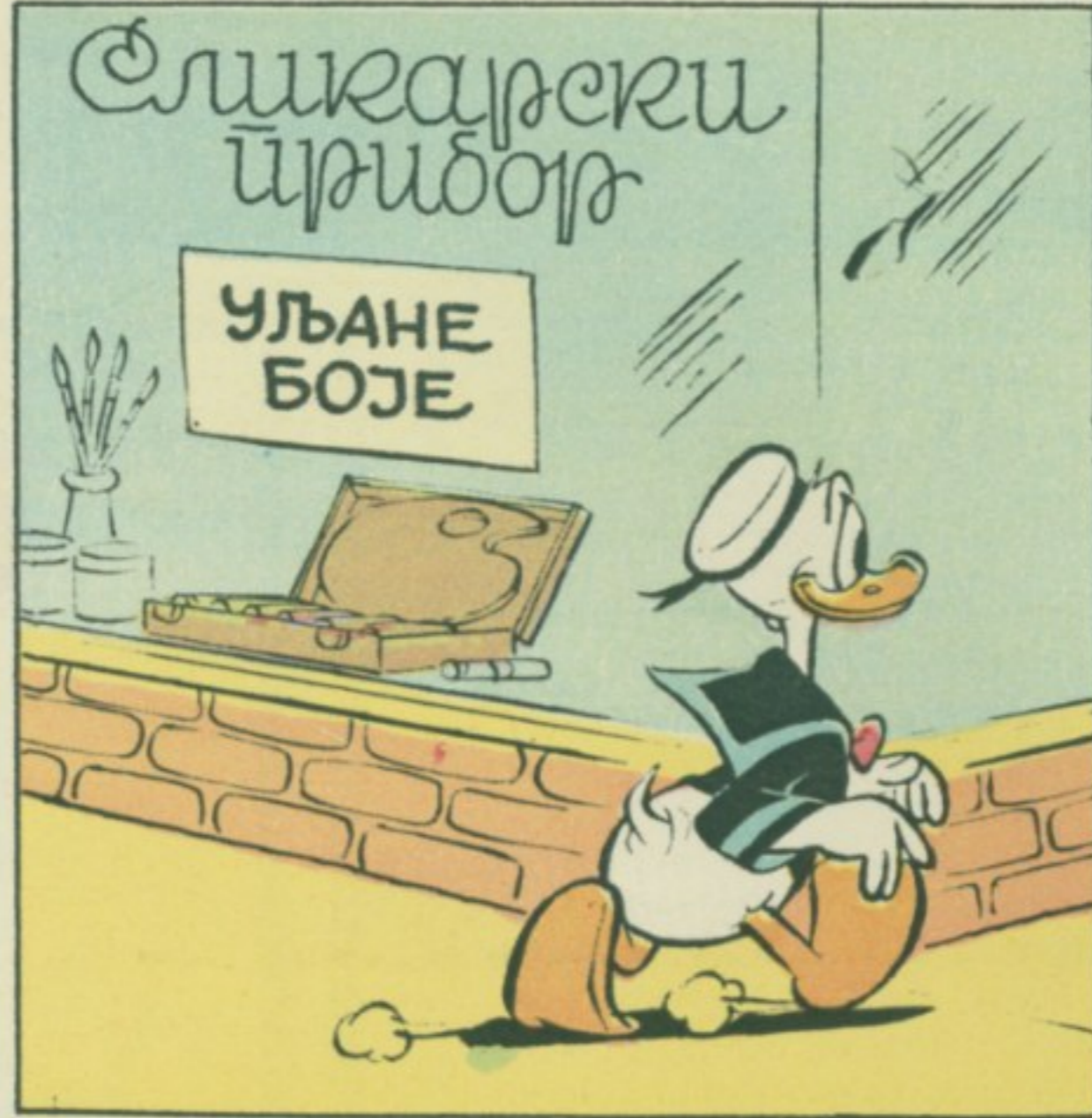
Онда је ГРУ-ГРУОВ
СТОМАЧИК ПОНУДИО И
ЈЕДНУ ПОЕТИЧНУ
СЛИКУ...

ЛУДИМ!

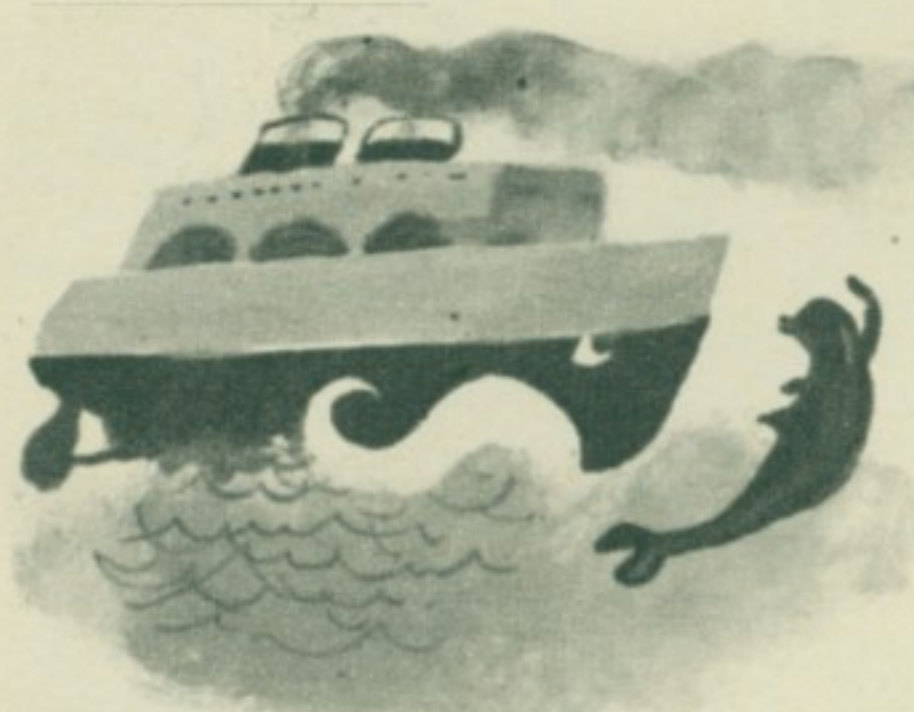
БРЗО! МИРИША-
ВУ СО ЗА НОВОГ
ЦАРИНИКА!

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

ЈЕДНА ДЕЛФИНСКА СНАГА

Од кљуна брода који се креће увек се вуку „бркови“ — таласи с белим крестима, дуж бокова стварају се мали вртлози. На то „узбуркавање“ мора, које је човеку потпуно некорисно, троши се малтене половина снаге бродских мотора.

Ево због чега делфин с једном једином „делфинском“ снагом успева да престигне океанске бродове који у својим машинама крију хиљаде коњских снага. Кад делфин плива, вода оптиче његово тело не стварајући ни таласе, ни вртлоге, ни ковитлаце. Због тога је код делфина висок „коэффициент корисног рада“. Они не троше снагу узалуд; сва снага одлази на кретање. Стручњаци сматрају да томе доприноси састав и грађа коже ових морских сисара.

Како ухватити допова?

Енглези све чешће налазе у својим листовима на вести о бекству затвореника из казнионица. Читаоци које овакве вести нарочито узбуђују, можда из страха да би неком бегунцу могло пасти на ум да и њима сврати у посету, шаљу редакцијама листова разне савете. Један од најоригиналнијих предлога стигао је од неког младог проналазача: у зубе најопаснијих преступника треба запломбирати минијатурне радио-одаљшаче. Тада би бегунце било веома лако ухватити помоћу радио-локатора.

МЕТАЛ БУДУЋНОСТИ

Омотач надзвучног авиона, чија брзина није мања од 3.000 километара на час, загрева се због трења до 200 Целзијусових степени. Значи, такав авион се не може градити од алуминијума јер на температури од преко 150 степени легуре алуминијума губе чврстоћу.

Конструктори авиона називају титан металом будућности. Он је исто толико лак као и алуминијум, чврст је и не „боји“ се загревања готово до 300 Целзијусових степени.

ПОМАЈКА — ПАПАГАЈКА

Аустралијски столар Том Браун одлучио је да свом папагају женки званој Коки, која није имала потомства омогући да изведе живог птића. Дотада је Коки задовољавала свој матерински инстинкт лежећи на „дрвеним јајима“. Браун јој је једног дана подметнуо кокошје јаје из којег се после 21 дан излегло пиле. Његов долазак на свет потпуно је изменио нарав дотад мирољубиве птице: кад год би неко покушао да се приближи кавезу, Коки би се накостршила, крштала и почињала да удара својим јаким повијеним кљуном.

НЕДОПУСТИВО ЗА ЈЕДАН ГРАД

Ватрогасци у тексашком граду Туксону поднели су недавно колективну оставку на службу. Разлог: од 1902. године у граду није избио ниједан пожар. „То је недопустиво за један град од 45.000 становника“ — написали су они у својој оставци.

ВЕЛИКО ПАМЋЕЊЕ

Године 1561. у Италији је студент Ђулио Ђуди приказао пред публиком своје изузетно памћење. Он је после шесточасовног читања поновио тридесет и шест хиљада речи стављених без икаквог смисла једну крај друге. И не само то: могао је речи да понови тачно оним редом како су биле поређане, затим без реда или пропуштајући сваку трећу. Савременици су га назвали „Della Granmemoria“ — Велико памћење.

СКУПО ПЛАЋЕН ХОБИ

Хазел Адамс из Хонолулуа, на Хавајима, одушевљен је киноаматер. Њен хоби је да инсценира разне згоде и незгоде и да их затим сними на филмску траку. Тако је недавно бацила на плочник кору од банане и скривена у једној капији радивала се сјајној сцени. На њену несрећу први је наишао полицајац који је обилазио свој рејон. Чувар реда се оклизнуо, пао али се брзо дигао тако да њој није остало времена да побегне. Двадесет четворогодишња поклоника истинитих филмских догађаја морала је да плати казну а што је за њу још било теже, власти су јој заплениле филм. Јер, и поред страха од освете пониженог и унесрећеног представника закона, она је успела да сними његов пад.

РИБА — СВЕЋА

У Северној Канади трапери упорно одбијају да уведу електричну енергију у своја мирна сеоца. Разлог: у близини ових сеоца теку реке у којима они лове „рибе-свеће“. Домороци су их тако назвали јер је њихово месо толико пуно уља да је довољно да се кроз замрзнуту рибу провуче дебље упреден памук и она гори, потпуно замењујући свеће.

НАТПИСИ И ОГЛАСИ

Натпис окачен у излогу једне њујоршке радње:

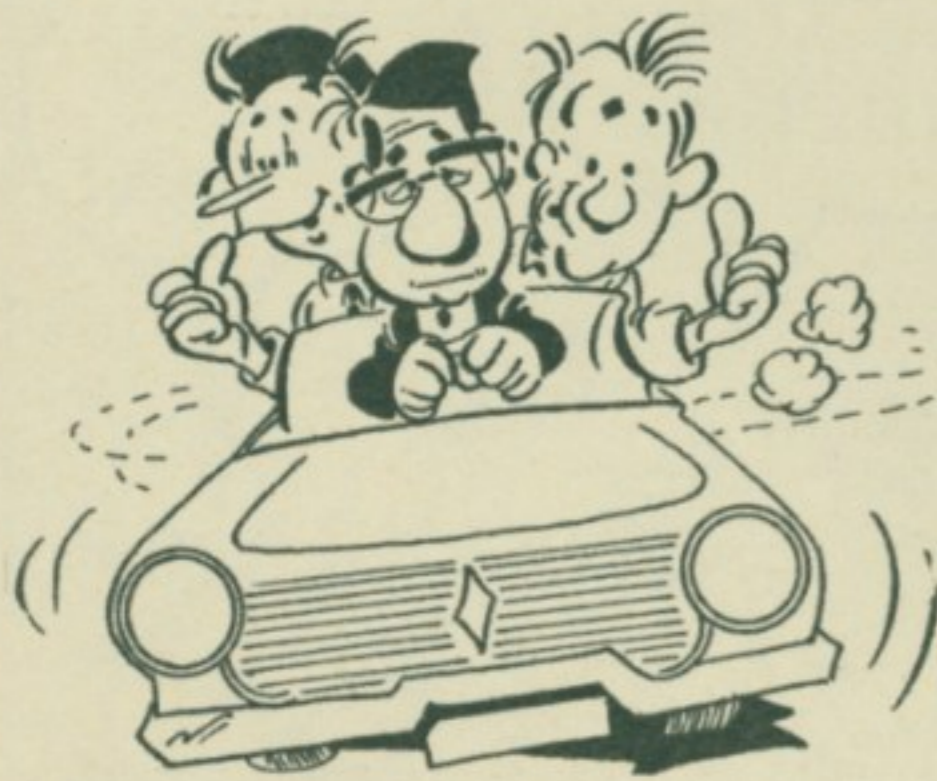
„Прави каубојски шешири: 10 долара.“

„Прави каубојски шешири избушени правим мечама: 11 долара.“

На улазу у радњу за печачки прибор истакнут је натпис:

— Ако немате стрпљења да десетак минута сачекате продавачицу, онда слободно немојте ни куповати прибор за пецање — јер како ћете онда тек имати стрпљења да пола дана чекате једну рибу.

ИЗ БЕЛЕЖНИЦЕ САОБРАЋАЈЦА

„У аутомобилу оптуженог возача налазила су се и два његова пријатеља. Један од њих желео је да возач заокрене налево, други је желео да заокрене надесно. А он је покушао да задовољи обојицу...“

Авантуре ГОРДОНА ПИМА

ПО РОМАНУ
Е. А. ПОА

ТРЕБА ДА НАЂЕМО ПРОЛАЗ КРОЗ ЛЕДЕНЕ БРЕГОВЕ!

ГОРДОН ЈЕ С ОДУШЕВЉЕЊЕМ СЛУШАО КАПЕТАНОВЕ РЕЧИ И ДИВИО СЕ ЊЕГОВОЈ УПОРНОСТИ И СМЕЛОСТИ ДА ПЛОВИ ПРЕМА ЈУГУ.

ПРОВЛАЧЕЊИ СЕ ИЗМЕЂУ ЛЕДЕНИХ БРЕГОВА И САНТИ, ПРЕШЛИ СУ ПОЛАРНИ КРУГ И НАИШЛИ НА МОРЕ СЛОБОДНО ОД ЛЕДА.

СТАВИЋЕМО ТУ ЖИВОТИЊУ НА ЛЕД... ДА СЕ ОЧУВА!

ПРЕТРАЖУЈУЋИ ЈЕДНО ОСТРВЦЕ НА КОЈЕ СУ НАИШЛИ, МОРНАРИ СУ ПРОНАШЛИ НЕОБИЧНУ ЖИВОТИЊУ ПОТПУНО БЕЛОГ КРЗНА ЧИЈА ЈЕ ГЛАВА БИЛА КАО У МАЧКЕ, А КАНЦЕ ЈАРКО ЦРВЕНЕ...

ДВА ДАНА КАСНИЈЕ...

ТО ЈЕ ГРУПА ВЕЛИКИХ ОСТРВА! БАЦИЋЕМО ЛЕНГЕР КРАЈ ЈЕДНОГ ОД ЊИХ!

КОПНО!

ГРУПА НАОРУЖАНИХ МОРНАРА ЗАЈЕДНО С КАПЕТАНОМ, КРЕНУЛА ЈЕ ПРЕМА ОБАЛИ. У СУСРЕТ СУ ИМ ИСПЛОВИЛИ ДОМОРОЦИ У СВОЈИМ ЧАМЦИМА. КАПЕТАН ГАЈ ЈЕ ВЕЗАО БЕЛУ МАРАМУ НА ВЕСЛО И ДИГАО ЈЕ У ВИС. ДОМОРОЦИ СУ СТАЛИ ДА ВИЧУ „АНАМУ - МУ“!

БИЛИ СУ НЕНАОРУЖАНИ И НИСУ ПОКАЗИВАЛИ ЗНАКЕ НЕПРИЈАТЕЉСТВА. КАПЕТАН ИМ ЈЕ ДОЗВОЛИО ДА СЕ ПРИБЛИЖЕ БРОДУ, А ЈЕДНОЈ ГРУПИ ПРЕДВОЂЕНОЈ ПОГЛАВИЦОМ, ЧАК И ДА СЕ УСПНЕ НА ПАЛУБУ.

849

Стамбена криза

Пре извесног времена полицајци немачког града Гетингена приметили су поред друма једну жену која је махала рукама и ногама и уз то пуштала неке неразумљиве крике. Помислили су да се ради о оболелој жени па су је с муком увукли у службена кола, пошто се она бранила, и одвели је у најближу полицијску станицу. Тек тамо су открили да је сасвим нормална, али да је као глумица добила нову улогу и пошто није имала стан у којем би вежбала, сматрала је да на пустом друму неће ником сметати. Наравно, одмах су је пустили кући уз извињење.

РАЗЛОГ ЈЕ РАЗЛОГ

Позван пред судију за прекршаје због брзе вожње у пијаном стању, неки Џон Ширли из Јунгстауна у савезној америчкој држави Охају доказао је ипак да није толико пијан кад је пред зачућеним полицајцима разговетно могао да изговори име свог родног града: Punxsutawney који се налази у Кентакију.

Ухапшен у Кливленду из истог разлога неки Сид Штарк био је пуштен на слободу кад је пред поротницима доказао да није пијан јер је ходајући на рукама обишао око полицијске зграде два пута.

ПЕТАО ХВАЛИСАВАЦ

Било је некад и такво време када су кокоши живеље у шуми а дивљи мачори и дивље мачке служили кокошке и петлове. Набављали су им храну, куће градили и пилиће љуљали и успављивали.

Чим се петлу нешто не би свидело, залупао би крилима, забацио главу и драо се да га чује читавашума:

— Све ћу да попалиним! Пламеном своје кресте све ћу сагоретииии!

Мачке су се толико бојале ватре да дању нису смеле гласно да говоре а ноћу се нису усуђивале да маучу. Чак су се и пилићима мачке склањале с пута. Пилићи су пијукали:

— Пи-пи-пи!

Две награде

Јован Бабић из Фојнице, код Сарајева, примио је у име своје кћерке Оливере Бабић награду радио-станицу „воки-токи“, коју је издавачко предузеће „Вук Караџић“ доделило као свом претплатнику на књигу о Буфалу Билу. Поред тога она је добила и бесплатну подугодишњу претплату на „Политикин Забавник“.

Јовану је љубав према овом листу пренео отац. Тако он и данас чини са својом децом.

Иако сада привремено живи у иностранству, Оливера редовно добија од свога оца Забавник и за њега има увек само лепе речи. Кад смо га упитали шта би желео да види у Забавнику, он је изјавио да би требало посветити једну страну фотографијама из НОБ са што ви-

ше стварних података. То би не само било занимљиво већ би и деци користило у школи.

— То они по пилићи кажу „спалићу“ — шапутале су мачке мачићима.

А једнога дана мајка-мачка казала је свом синчићу:

— Отиди до пилића и замоли да ти даду мало ватре.

Отишло маче али у кокошјем дому није било никог сем једног петла који је лежао на асури и хркао. Маче није смело да узнемири домаћина и вратило се својој кући празних шапица.

Мајка је тада наредила:

— Узми струк суве траве, пришуњај се петлу, принеси га његовој крести и чим трава плане... бежи кући.

Маче је послушало и урадило све како га је мајка научила.

Али, трава се није запалила, мада ју је држало уз петлову пламено црвену кресту све док га шапе нису заболеле.

И опет се маче вратило кући без ватре.

— Видим ја шта је, бојао си се да приђеш петлу — наљутила се мајка.

И тада је од суве траве уплела фитиљ и пошла сама. Опрезно, ву-

кући се на трбуху, тихо је принела фитиљ ватреноцрвеној крести. Трава није планула.

— Није могуће — помисли мачка — да се од петлове кресте трава не запали. Зар би нам иначе петао претио да ће запалити читаву шуму.

И стала је да дува на траву. Дувала је, дувала, али ниједна искра није излетела. Опрезно, мачка је врхом шапе додирнула пламену кресту а она — хладна. Хладна иако је ватреноцрвена као огањ. Тада се мачка охрабрила и ударила га сувом травом по крести.

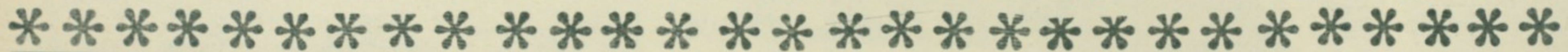
Петао је скочио, залупао крилима, забацио главу и викнуо:

— Спалићу све! Сагорећу!

Али, мачка се само смејала. Смејала и пустила канце.

Петао се уплашио и главом без обзира потрчао према селу, људима, а за њим су трчале кокошке, за кокошима пилићи. И све до данас сви они живе у селу. Петао и данас има кресту црвену као пламен. И данас лупа крилима и громко кукуриче. Али, ко га се боји? Сви знају: његова је креста црвена али није — пламена.

Афричка прича

ДОГОДИЛО СЕ...

И СМЕШНИ И ТУЖНИ И НЕОБИЧНИ

ДОГАЂАЈИ СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

У Аризони

Тражећи сребрну руду Ерн Скапјун и његов син били су већ на крају снаге. Поред тога нестало је и залиха хране а и добре воље оних који су их кредитирали док су дугови постајали све већи. При последњем покушају открили су два метра широку сребрну жицу непроцењиве вредности.

У Солзберију

Један страствени али не много богат љубитељ голфа био је очан јер никако није успевао да нађе лоптице које би одлетеле далеко од игралишта. Тражећи их открио је у једном грму гнездо фазана и у њему једно јаје и две лоптице за голф. Таквих гнезда открио је неколико.

У Њујорку

У настојању да спрече неизбежне али не много озбиљне кризе у браковима, једна организација жена предложила је да у новом стамбеном блоку кухиње имају по два штедњака. Кад се односи поремете нико није принуђен да одлази у ресторан. Свак кува посебно а да једу могу и — заједно.

У Алабами

После издржане трогодишње казне затвореник Џон Џорџ скинуо је пругасто затворско одело да би га одмах заменио униформом службеника „лесте куће“. Најме, он је у току те три године одржавао такав ред и чистоћу у ћелији да му је понуђено место затворског хигијеничара. Прихватио га је.

Мој отац, чудак

МЛАДИ МАРИНЦИ НИСУ ИМАЛИ КУД... ПРИХВАТИЛИ СУ ИЗАЗОВ СВОГ ДОМАЋИНА.

ШТА ЈЕ? ЗАР НИКО ОД ВАС НЕ УМЕ ДА СЕ БОКСУЈЕ?

СВИ ВЛАДАМО ТОМ ВЕШТИНОМ! ТО НАМ УЛАЗИ У ОБУКУ!

ДВОМИНУТНЕ РУНДЕ, ПОРУЧИНИЦЕ!

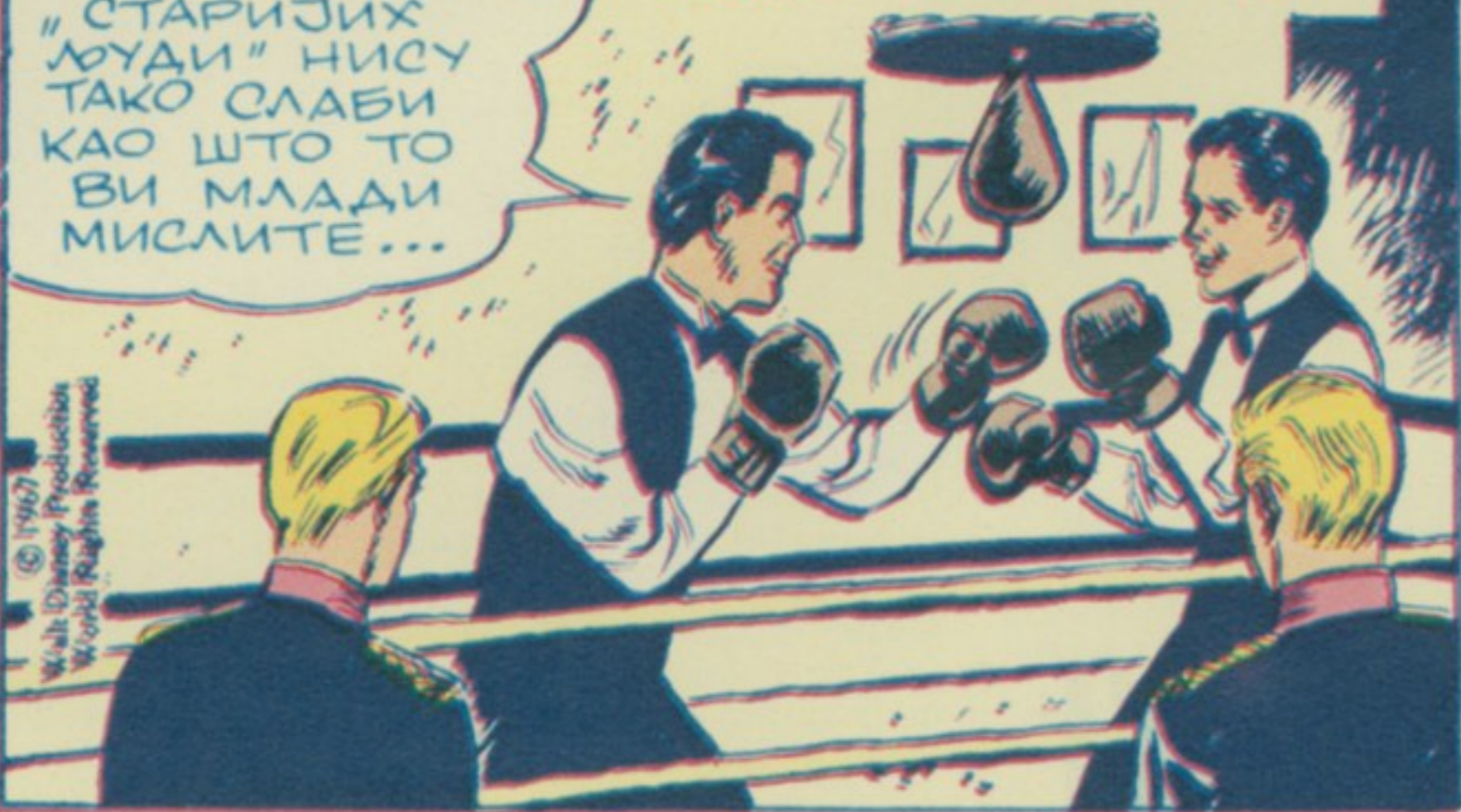
КАД БАШ ХОЋЕ...

ДОМАЋИН ЈЕ ОСТАО УПОРАН У ЖЕЉИ ДА ГОСТИМА ПОКАЖЕ СВОЈУ ВЕШТИНУ...

МНОГИ ОД НАС "СТАРИЈИХ ЛУДИ" НИСУ ТАКО СЛАБИ КАО ШТО ТО ВИ МЛАДИ МИСЛИТЕ...

© 1967 Walt Disney Productions World Rights Reserved

МЛАДИ МАРИНАЦ ЈЕ ВЕК ПОВЕРОВАО ДА ЈЕ ПОБЕДА ЊЕГОВА, КАДА ЈЕ ИЗНЕНАДА...

УСПЕО УДАРАЦ! МОГЛО ЈЕ БИТИ И ОБРНУТО!

А САД, ГОСПОДО, ЖЕЛИМ ДА ВАМ ПРЕ ВЕЧЕРЕ ПОКАЖЕМ СВОЈЕ АМИГАТОРЕ!

АКО МАРИНЦИ НИСУ МОГЛИ ДА СРЕДЕ ГАЗДУ... НЕЋЕ НИКО!

НАСТАВИЋЕ СЕ

ПРОПАСТ * ЛАНКАСТРИЈЕ *

Више смо личили на скитнице него на војнике. Уморни, прљави, небријани и гладни — без хране за све време великог одступања. На путу ка Сен Назеру Немци су нас непрекидно бомбардовали и митраљирали. А тамо су опет били Немци. Њихови бомбардери наилазили су на слаб отпор неколико храбрих „спитфајера“. Наша противавионска готово уопште није дејствовала.

Остатак тог јунског дана и ноћи 1940. провели смо на доку гледајући како да се заштитимо од експлозија непријатељских бомби и граната. Идућег дана, око подне, један разарач нас је пребацио на транспортни брод од 20.000 тона, који се укотвио 7—8 миља од обале

Био је то британски брод „Ланкастрија“.

Готово сваку стопу бродског простора, која у нормалним приликама прима око 2.000 путника, заузели су исцрпљени пилоти, војници, морнари. На броду је већ било око 6—7 хиљада људи и капетан брода се мислио да ли да нас прими.

На броду се једва могло кретати; свуда по поду били су испружени људи и нагомилана опрема. С неколико својих другова нашао сам место у десном крају палубе. Били смо одвојени од осталих из наше чете, растурених по броду. Кад смо се укрцали на брод, чланови посаде су нам дали зелене карте за мезу на којима је било означено и време обеда.

Било је око час и по од доласка на брод. Лежао сам и посматрао праменове белих облака. Да ли сам задремао или је то стварно био авион у небеском простору и облацима? Отворио сам широм очи, оне тачке одмах нестале. Заспао сам. Пробудиле су ме експлозије и панични узвици људи. Скупљени крај ограде војници су гледали у правцу једног великог транспортног брода удаљеног око пола миље од нас. Био је обавијен густим димом. Од удара бомби већ се искривио. У том тренутку зачуо сам завијање „штучка“. Бомбе су експлодирале ту поред нас у мору. И ми смо нападнути. Срећом нису нас погодили. Велики водени стубови дизали су се увис, а високи таласи преливали палубу.

Одјекнуло је звоно за узбуну. Бродски официри издавали су наређења: „Војници, сиђите с палубе у брод да бисте избегли комаће бомби“. Погледао сам на свој сат. Било је време за ручак. Помислио сам: можда би било сигурније доле у броду. Још ако пронађем салу за ручавање моје чете. Мучила ме је глад. Кренуо сам према унутрашњости брода, али убрзо је брод

Седамнаестог јуна 1940. немачка авијација је потопила британски путнички брод „Ланкастрија“ од 20.000 тона, који је за време „великог повлачења“ превозио, поред избеглица, и трупе из Француске. Страдало је преко 3.000 лица. Трагедија се догодила на отвореном мору, недалеко од Сен Назера. Прича једног преживелог енглеског војника.

уздрхтао под ударом страшне експлозије. Посуђе је полетело са столова ломећи се у парампарчад. Са мојим ручком било је свршено. Бродски официри и редари викали су колико год су могли, борећи се да убеду људе да нема разлога за панику.

Међутим, сви смо приметили да је наш брод оштећен и да се постепено нагиње. Настала је паника. Нашао сам се у маси избезумљених људи крчећи с тешком муком пут према палуби. А онда сам просто отупео. Већи део ограде на палуби био је поломљен, а жичане решетке просто згужване као да су од хартије.

Брод је неко време био накривљен, а онда је почео да тоне. Тонуо је лагано. Мора бити да је од удара тешке бомбе дно брода било проваљено. Знао сам да је у утроби брода било на хиљаде људи, који ће убрзо бити потопљени, ништа их није могло спасти. На палуби је владала паника. Војници су скакали у воду. Комади дасака и друге опреме падали су с крова брода међу њих. Сви чамци за спасавање били су брзо разграбљени. Једна група војника напрезала се да спусти чамцац у море. Био је пул жена и деце. Док сам пролазио да помогнем, чамцац се толико накривио да су жене и деца попадали у море.

На палуби је и даље владала паника. Минути су пролазили, а наше „челично острво“ постајало је све мање. Као и многи други ни ја нисам имао појас за спасавање. Проклињао сам самог себе, што нисам учио да пливам. Свукао сам војничку блузу, чизме и чарапе. Погледао сам око себе не би ли ми ко помогао, али помоћи није било.

Наједном је запретила нова опасност. Огроман притисак паре, почео је да подиже челичну плочу палубе и она је попуцала. Појавиле су се велике пукотине, а из њих је звиждећи избијала црвенкаста и врела пара. У једном моменту нешто је експлодирало у броду. Учинило ми се, тик испод мојих ногу. Тог момента одскочио сам право у море. Не часећи ни часа ухватио сам се за кљун брода. Знао сам да брод неће још дуго издржати на површини. Неколико метара даље пливао ми је у сусрет огроман лимени сандук. На њему су већ била четири човека. Помислих да би могао да примим још једног више, мене. Одбио сам се од кљуна брода, колико сам год могао више у правцу лименог сандука.

Тек што смо се мало удаљили од ње, тешко рањена „Ланкастрија“ кренула је брже свом удесу — тонула је са хиљадама живота у својој утроби. Мало затим, одјекнула је страшна експлозија. Шикнуо је огроман млаз црног уља које нас је прекривио гушећи оне који нису успели да заштите главе и лица.

Брод је преживљавао последње секунде, а немачки авиони су надлетали и митраљирали беспомоћне у мору. Гранате су експлодирале свуда око мене. Два човека окрвављених глава клизнула су у море са нашег лименог сандука. А само тренутак раније ми смо узајамно храбрили једни друге.

Мали француски рибарски чамци, храбро су кружили између експлозија бомби и граната, купећи преживеле. Нас тројица са лименог сандука викали смо из све снаге, да би нас приметили, али без успеха.

Онај човек лево од мене, покушао је у хистеричном нападу да се усправи на лименом сандуку који нам се измицао испод тела. Припио сам се за површину сандука, јер то је био једини начин да преживим. Кад се сандук умирио на површини мора више никог није било на њему. Остао сам сам.

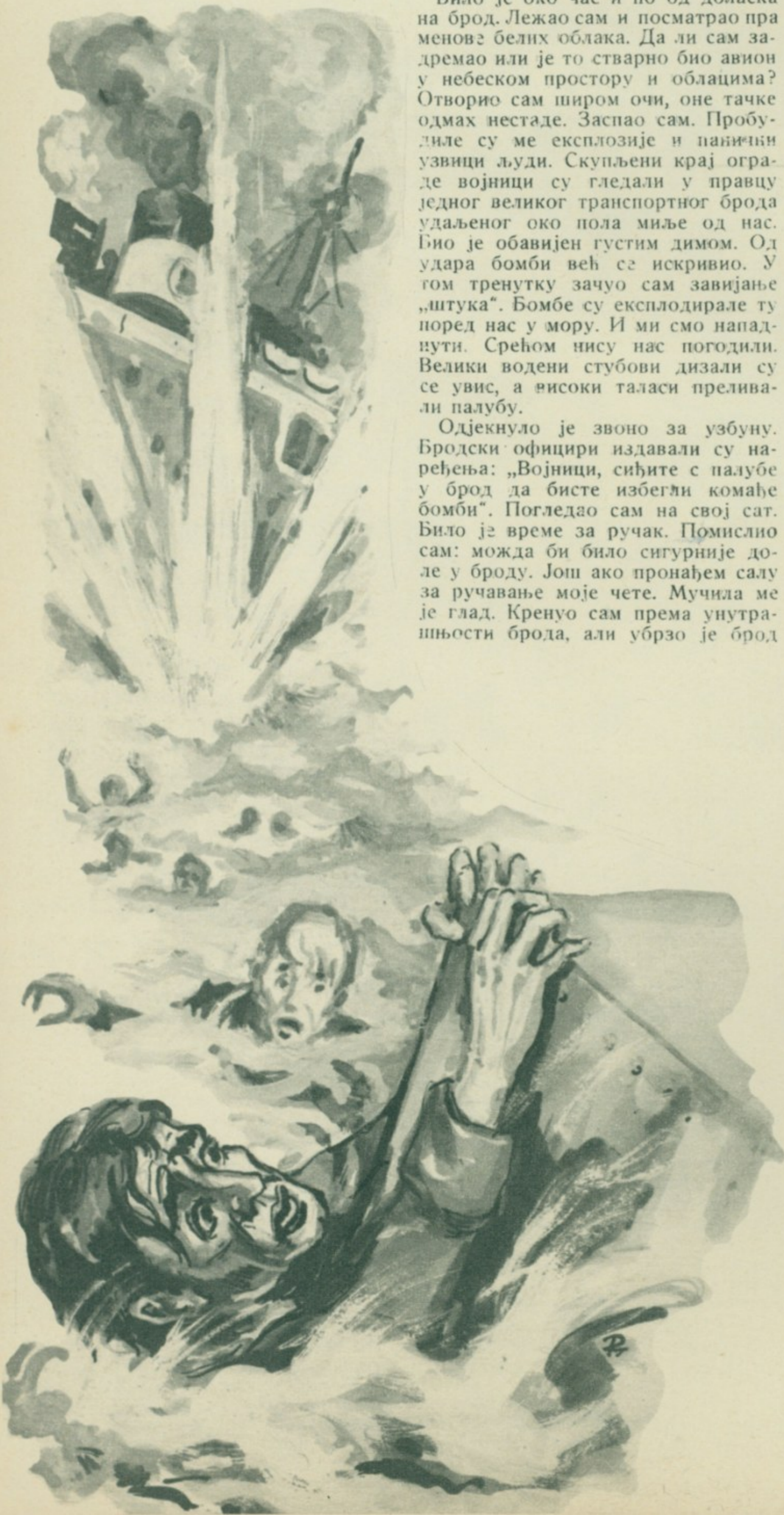
Обала је била у магли. Покушао сам да веслам једном руком и да се помажем ногом, али сандук се само вртео.

Нисам се плашио смрти. Само ме је обузимала нека чудна туга. Изгледало ми је да ће море победити. Био сам млад и за неколико дана требало је да навршим двадесет другу годину. Желео сам опет да видим своју породицу и пријатеље у Енглеској.

Мој часовник је био стао у 16,30 по подне. Тело ми је било обамрло. Бранио сам се од дремежа. Био сам на крају снаге и чинило ми се да нећу дуго издржати на лименом сандуку. Предмети за које сам мислио да су делови настрадалог брода пливали су све ближе мени. Међутим, то су била тела утопљених са појасевима за спасавање.

Полунесвестица и несвестица су се стално смењивале. У ушима ми је још брујало од бродских машина и експлозија. Наједном сам спазно људе наслоњене на ограду палубе малог бродића. Конопац ми је бачен и ја сам га зграбио. Веште руке су ме дограбиле и пребациле на палубу. Лежао сам тамо слаб, било ми је хладно. Више нисам био сам. Посада брода је и даље тражила преживеле, али их више није било.

Кад смо стигли у Сен Назер један од француских морнара, који су ме спасли, помогао ми је да се попнем у камион. А пола часа касније, ја сам се већ налазио у постели са као снег белим чаршавом и брзо сам заспао. Кад сам се нешто касније пробудио, један британски официр нас је пожуривао да устанемо: ако желимо да отпутујемо за Енглеску, морамо одмах на кеј. „То је последња шанса да одете“ — говорио је. Похитао сам Пловећи у цик-цак, кроз кишу непријатељских бомби и граната, стигли смо живи и здрави у Плимут.

НОВА ЉУБИМИЦА ЛОНДОНА

Џули Дрискол, или Џулс, како је зову пријатељи, нова је љубимица Лондона. Иако је постала позната тек пре два месеца, сви је једногласно прихватају као будућу велику звезду. Томе је допринела и њена необична лепота — крупне зелене очи, риђа коса и веома упадљива и луцкаста фризура. Али, пре свега, Џули је изврсна певачица. Иако још није напунила ни двадесет година, за собом има богату певачку каријеру — већ четири године наступа као певачица у оркестру у многим енглеским и европским клубовима.

За њену каријеру био је веома значајан сусрет и пријатељство са Брајаном Огером, певачем и органистом, који је веома популаран у енглеским блуз и џез-клубовима. Чак је наступила и у његовом оркестру „Тринити“. Тако ју је запазио и Георгио Гомелски, одличан познавалац модерне музике, веома цењен не само у Енглеској. Он је открио и Ролингстоунсе и Јардбердсе, а од њега су тражили савете и многи веома познати певачи. Георгио је омогућио Џули да сними прву плочу. Изабрали су песму Арете Фран-

клин „Save me“ („Чувај ме“) којој је Џули дала своју дивну, потпуно нову верзију. Али много интересантнија и још разрађенија је њена прва лонгплеј-плоча са насловом „Џулс“. Најбољи снимци су „Tramp“ („Скитница“) Отиса Рединга и Донованово „Време вештица“.

Данас, Џули засипају са свих страна понудама за склапање уговора. Свако вече представља се у другом клубу. Јачина њеног гласа, њена појава и шарм, створили су јој огроман број обожавалаца, којих је сваког дана све више.

Недавно се појавила и на француској телевизији заједно са познатим звездама као што су Сјуприме и Сенди Шо. И италијански продуценти, који стално траже нова лица, интересују се за њу. Али, Џули се много не узбуђује. Као да уопште не примећује све те људе који је траже. И сама каже да јој се чини да је све то само сан. Једино што је интересује, то је да се појављује на сцени, да пева, да осећа таласање публике. Све остало, за њу уопште није важно.

ДЕНИСОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

Ja, Денис упозоравам гледаоце да смо зашли у нови век. Треба приметити да су се људи, хоћу да кажем, Италијани, побринули да им седишта буду што мекша и комотнија, као да су знали да долази једно тврдо и некомотно време.

● Овај аутомобил иде 70 километара на сат и са својих 12 коњских снага може да вуче 700 својих килограма и четири особе.

● Те 1902. године, људи више не гину у рововима, завршен је бурски рат. Сада их уништавају вулкани. На Мартинику врућа лава спалила је градић Сен Пјер и 30.000 вртова.

● Становници планете Земље подижу очи према небу, овог пута, да би видели хоће ли први авион остати бар мало у ваздуху. И стварно, браћа Рајт су летели читаве 52 секунде.

● Од 1901. до 1903. умрли су велики сликари Гоген и Лотрек и писац Емил Зола.

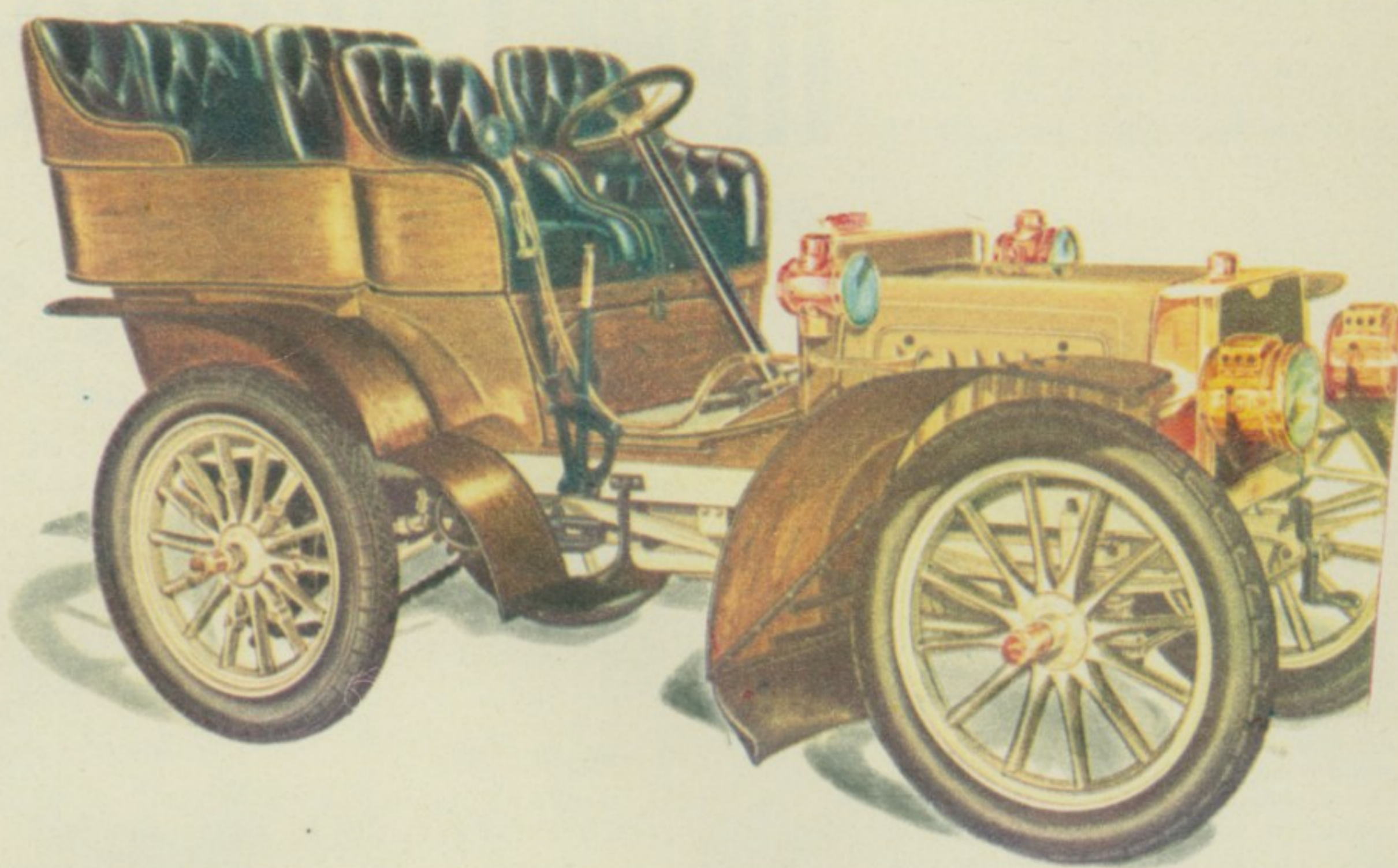
● У Крапини пронађен је пра-пра-прадеда човеков, такозвани Крапински човек.

● Године 1903. свргнута је у Србији династија Обреновића.

● Чувена загребачка певачица Милка Трнина добија од самог маистра Пучинија изразе дивљења као најбоља Тоска на свету.

● У Бору почињу да траже бакар и злато.

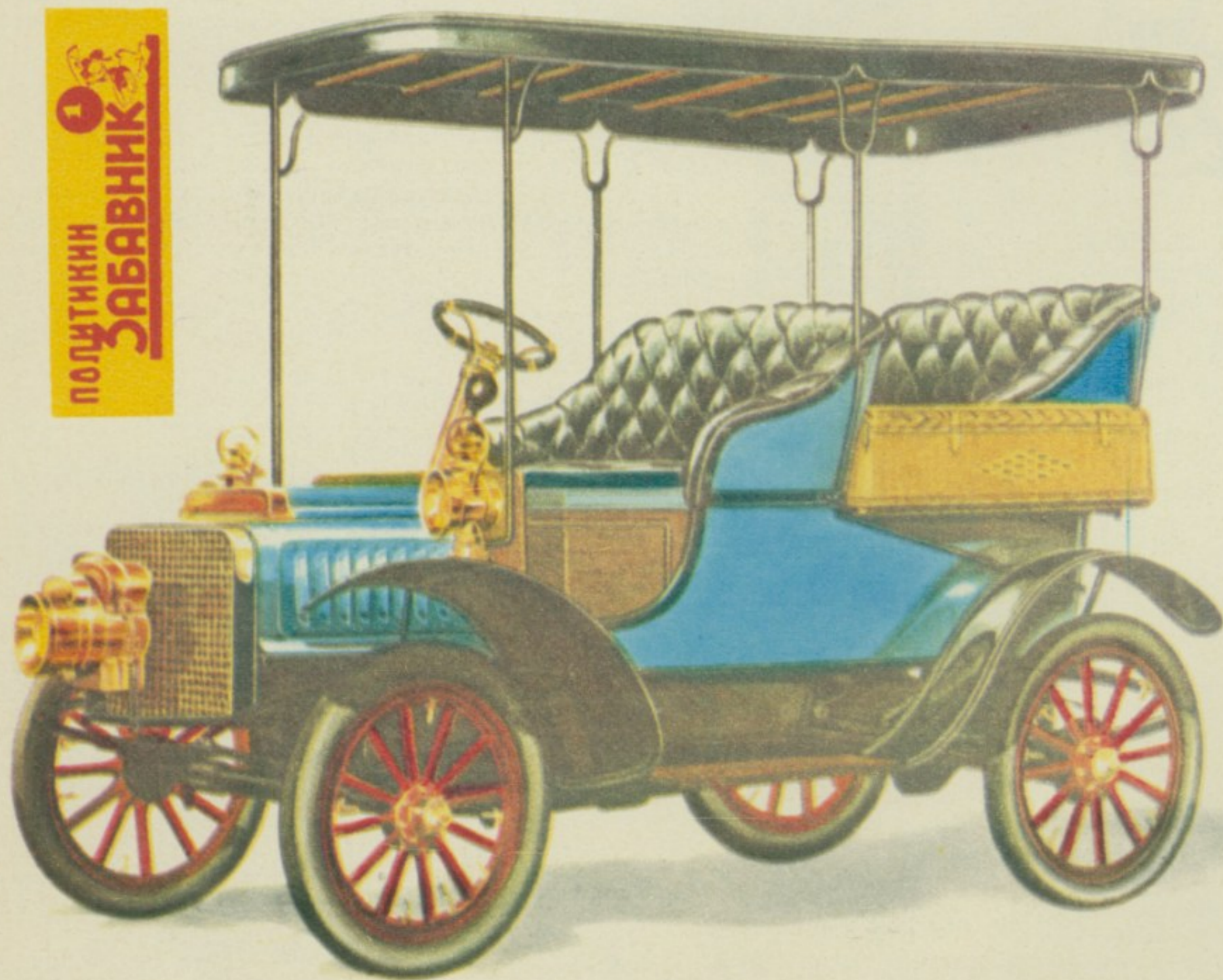
ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

3 ФИАТ година 1902.

ДЕНИСОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

Ja, Денис, молим посетиоце салона да због овога „Модела Л“ не схвате да је овај амерички аутомобил са 16 коњских снага био намењен аутошколама и почетницима-возачима.

● Напротив, то је један кочперни аутомобил који је хтео и морао да се потврди пред Американцима. Јер, Американци су већ измислили авион и подземну железницу.

● Док је њујоршки метро тутњао под земљом, те исте године, 1904. кретао се и „рамблер“. Његов возач зауставио би возило да купи новине у којима је крупним словима писало да је почео руско-јапански рат, да је лекар Иван Павлов, за кога су многи само нејасно знали да је нешто радио са псима, добио Нобелову награду.

● Љубитељи величина и војничке моћи тихо славе сто година од рођења Наполеона. У време тих прослава (1904) родила се смешна величина овог века, сликар Салвадор Дали, познат прво, по скандалима, затим, уфитиљеним брковима налик на рака, и најзад, по чудним сликама.

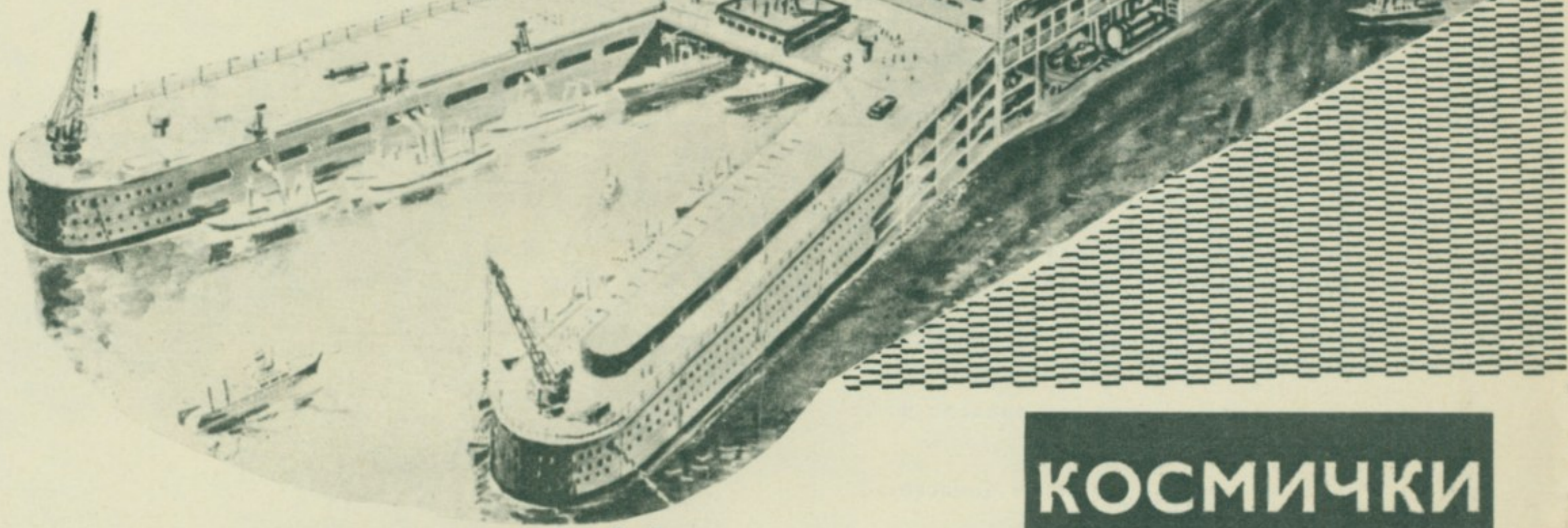
● Те, 1904. године, умро је далеко од домовине Антон Павлович Чехов, највећи мајстор кратке приче. У Русију су га пренели у теретном вагону којим се, иначе, превози риба. Руском цару је било важно да уз почаст сахрањује генерале.

4 РАМБЛЕР МОДЕЛ Л. ГОДИНА 1904.

Пољски конструктори бродова на чинили су пројект брода помоћу којег намеравају да олакшају живот и рад рибарима, који на мори-ма и океанима за време бура често морају да се боре с великим тешкоћама. Према том пројекту, матични рибарски брод неће више имати уобичајену конструкцију на којој се налазе постројења за прераду рибе, хладњаче, резерве питке воде и намирнице, гориво за рибарске бродове и сл. Нови брод ће у ствари бити пловаче острво, пристаниште, фабрика и хотел.

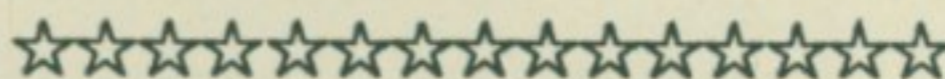
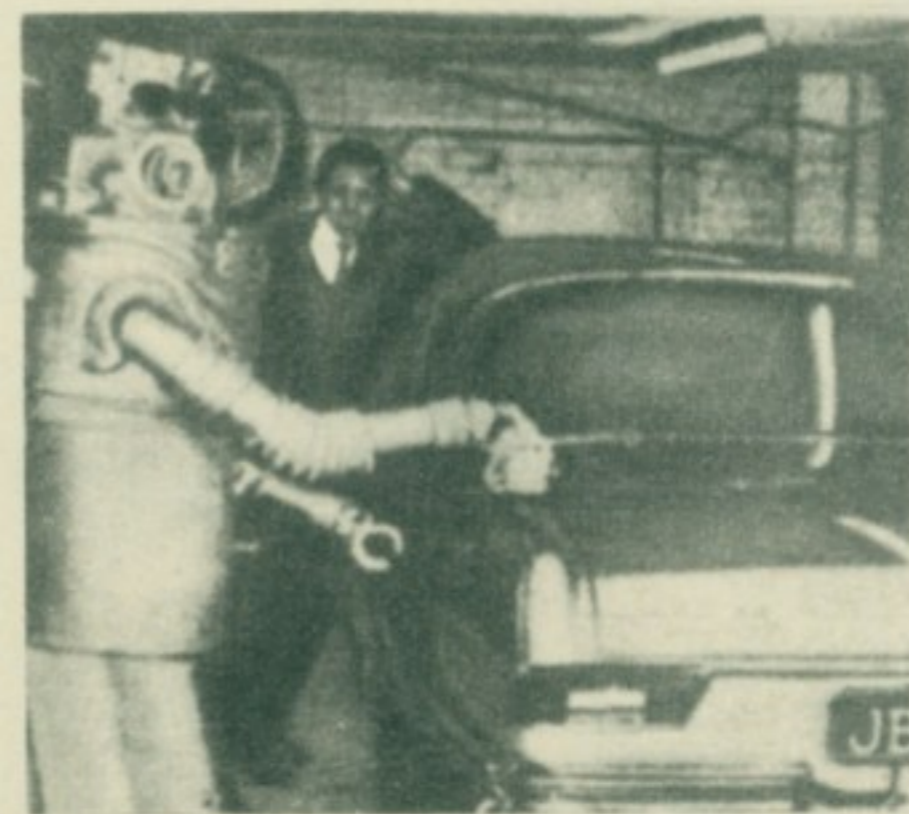
Његова конструкција ће се састојати из три дела који кад се склопе имају облик циновског слова ипсилон (У). Краци тог слова представљаће луку за мање рибарске бродове, који ће у њој наћи прибежиште и при највећем невремену и највишим таласима. Посаде рибарских бродова моћи ће у тој „луци“ мирно да истоварују уловљену рибу, утоварују разне потребне ствари, што код досадашњег уобичајеног облика матичних рибарских бродова није било могуће кад је море немирно. Поред тога што пружа безбедност рибарима и њиховим бродовима, нова конструкција матичног брода допринеће и рентабилности рибарења јер ће се потпуно избећи чекање на истовар и утовар до којег је до сада долазило кад год је на мору владало невреме.

БРОД ПРИСТАНИШТЕ

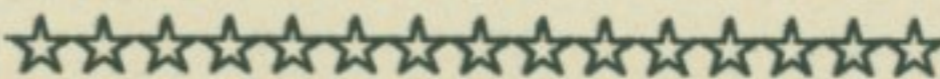
Метални помоћник

Зову га тинкер. Он уме да опере аутомобил, да напумпа гуме, да изврши неке ситне оправке, да обави — укупно око 180 разних операција. Тинкеров сопственик је задовољан: робот га је потпуно ослободио бриге око одржавања аутомобила.

ОАЗА НА РАСКРСНИЦИ

На бучним трговима Токија подигнуте су куле за саобраћајце. Саграђене су не само због тога да би саобраћајци са висине лакше контролисали улични саобраћај. У кулама се налазе и балони с чистим кисеоником. Ваздух је у кулама увек чист док је напољу, изван њених стаклених зидова, загађен. И то толико да се често догађа да се саобраћајац оневести отрован испусним гасовима.

КОСМИЧКИ КАПЕТАН

Од бродова који имају подводна крила склапа се караван. Товар се укрцава. Караван већ треба да исплови из луке, али ниједан морнар се није укрцао на бродове. Наређење за покрет даје... спутњик. Он изводи бродски караван из луке, одређује курс, управља бродовима за време бури и доводи га до жељене луке. Један спутњик може истовремено да води неколико каравана. Тако стручњаци замишљају будућност морепловства.

РОБОТ С ЉУДСКИМ МОЗГОМ

„По моме мишљењу више не постоји гранична линија између науке и научне фантастике“ — изјавио је амерички професор Вајт италијанској новинарки Оријани Фалачи. Професор Вајт има пуно право на такву изјаву. Недавно је он, први у историји медицине, извршио јединствену операцију: извадио је мозак макаки-мајмуна Либи из лобање, повезао пресечене вене и артерије с крвним системом другог мајмуна и четири и по часа проучавао тако изолован живи мозак.

Овај смели опит приближио нам је време када ће људи научити не само да изваде мозак из главе и да тако изолованом сачувају све његове функције, већ и да њиме управљају, да му „командују“. Опит изазива сећање на фантастични роман Олдоса Хакслија „Најлепши од светова“ у коме он прича како се у једној фабрици будућности серијски „производе“ људи. Ти „хомоникулуси“ подељени су на касте и у самом почетку предвиђени за одређену врсту рада. У ту сврху се у епрувете са заметком ставља алкохол. Бића која се из тога развијају задржавају облик и изглед човека. Али, њихов мозак је сведен на најмању могућу меру и потчињен је логици која му је наметнута. Људи су се претворили у роботе којима је лако управљати.

Да ли такву мрачну будућност наговештава операција професора Вајта? Имају ли научници право на сличне експерименте? Та питања узнемирила су и новинарку. И сво шта је она написала у француском листу „Нувел опсерватер“.

— Срела сам се с професором Вајтом у Кливлендској метрополитен болници у којој он руководи одељењем за неурохирургију и лабораторијом за проучавање мозга.

— Зар се не бојите последица које би ваш рад могао да има?

— Данас постоји опасност какве пре двадесет година није било. Постало је могуће контролисати побуде и поступке човека после убризгавања нарочитих хемијских супстанци или увођења електрода у одређени део његовог мозга. Није искључено да једно научно откриће допадне у руке људима који би га искористили за одгајивање људи-робота. Међутим, већина научника свесна је те опасности и зато нису расположени да слична открића стављају у руке политичарима. Другим речима, ако у данашње време наука омогућава да се контролише понашање човека, па чак и да се његовим поступцима управља, ми научници још смо далеко од тога да човека изложимо ризику да буде претворен у домаћу животињу — у човека-робота.

Па ипак... ипак, то се може догодити. Замислите се над овим: данас је већ могуће пресадити главу с једних рамена на друга. Сутра ће већ бити могуће изоловати човеков мозак и учинити да он функционише одвојен од тела.

Без машиновође

Железничка композиција без машиновође и возовође развози путнике по кружној стази чији је пречник три километра. Композиција се зауставља, проверава возне карте, чека на светлосне сигнале. Композиција може да повезе 28 путника, њоме управља електронски мозак који се налази један километар далеко од пруге — а конструисали су је канадски стручњаци.

ЕНЦЕФАЛОГРАФ И ЗА ЛОСОСЕ

Какав то дар, какав биолошки механизам омогућује лососима да преваљују хиљаде километара кроз океане, мора, реке и потоке да би се вратили и бацили икру у истим оним речимама и потоцима у којима су и сами дошли на свет? Тражећи одговор на то питање, биолози су од медикара позајмили енцефалограф — веома прецизан и осетљив уређај за мерење функција мозга и проналажење обољења мозга и помоћу њега разоткрили ту велику тајну природе. Кроз ноздрве и шкрге лососа пропуштали су разне врсте вода, узетих из мора, језера и река. У току тих испитивања сићушне електроде енцефалографа биле су прикључене за главу лососа. Лососи су били мирни, а енцефалограми нису показивали никаква одступања од нормале све док у њихове ноздрве није допрла вода из речице и потока у којима се налазило њихово мрестилиште.

Биолози су из тог закључили да се лососи оријентишу у морима и рекама помоћу свог чула мириса, чија се осетљивост, имајући у виду огромна растојања, граничи са фантастиком и свакако ће представљати предмет даљих истраживања научника.

КАКО ПАМТИТЕ?

Једни боље памте када слушају оно што треба запамтити, други — када то примају чулом вида, трећи пак имају такозвано моторно памћење. Да бисте утврдили којој од ове три групе припадате и тако открили начин на који ћете најлакше учити и памтити, прочитајте цифре које дајемо на крају овог написа. Прва колона је тест за визуелно памћење, друга за моторно, а трећа — слушно.

Почните од леве колоне. Не покрећући усне прочитајте први број и то тако да за сваку поједину бројку утрошите приближно један секунд. Затим, запишите тај број не гледајући у њега. На исти начин запишите све бројеве у колони не проверавајући себе. Ваше могућности одређите број са највише цифара које сте успели тачно да запишете (ученици обично запамте седам до осам цифара у једном низу, особе са изузетно добром способношћу памћења низ од дванаест цифара; четири или мање сведочи о слабој, недовољно тренираној способности памћења).

За проверавање моторног памћења учинити то исто са средњом колоном, само при читању обавезно али безгласно мичите уснама. За проверавање слушног памћења замолите неког да вам гласно и разговетно прочита бројеве из десне колоне.

На крају проверите у којој сте колони колико бројева запамтили. На тај ћете начин најбоље утврдити каквим памћењем треба да се служите.

Визуелно	Моторно	Слушно
89 765	5672	0426
224 896	98 761	12 785
1 267 412	675 413	651 801
98 615 437	7 841 095	1 082 409
146 769 543	12 435 961	08 761 432
5 649 082 451	985 241 672	865 218 355
24 167 549 067	1 864 460 902	1 642 507 118
5239	06 748 117 620	37 470 827 502
034 427 994 410	036 777 312 064	760 845 267 114

— Који ти је овај ђидија, Оливера. Као неки укротитељ звери? — али се истог часа тргла, ошинута муњом из лепих очију своје пријатељице.

— Тачно: укротитељ, али не звери! — одговорила је суво Оливера, и погледом који није знао за поговор, дала нам знак, да сад Веру ставимо на пробу. — То је мој Дон Жуан, мала моја — додала је затим — А сад да видимо твог!

— Ију-у-у! — цикнула је млада глумица уплашено — Нисте ваљда луди. Па ја уопште не знам добро да цртам. Бојим се да се Дон Жуани на мене не наљуте... У ствари, имам утисак да је то сваки мушкарац, од реда, њихове погледе осећам док идем улицом.

Потпуно смо је разумели, и утолико пре били радознали: ко ће од тих силних мушких ликова да буде њен изабраник?

Извукла се на типично женски начин: није изабрала ниједног, и изабрала је све. Нацртала је лептира с обличјем срца, сузних очију, у лету између два „цвета“...

Кад смо се, затим, пролазећи лавиринтом Народног позоришта сасвим случајно срели са Љиљаном Даниловић, чланом хора опере, нашом познаницом, сетили смо се да ова кућа осим драме, има и оперу, и балет. Нешто смо јој у том смислу и рекли.

— Ништа не брините! — одговорила је предусретљиво и оставила нас да чекамо за једним столом у позоришном бифеу.

Мало касније, упознала нас је са једним високим, елегантно одевеним младим човеком. Био је то Миленко Штамбук, мајстор балета. Када је чуо шта се од њега тражи, закикота се и то је, богме, потрајало, док му готово сузе нису пошле на очи.

— Драги моји, — рекао је кад је дошао мало себи — Дон Жуана је створила женска глупост, а ја сматрам, да прави Дон Жуан, у ствари, није и прави мушкарац. Мушкарац је, колико знам, својствено да јури за женама, а он?... Њега јуре жене. Признајем, да је таквих данас све више. Сваки од нас је у сталној опасности да постане Дон Жуан. Јер жене су почеле све више да показују своје чари. Али, да покушам.

Цртао је помно. На крају није могао да скрије задовољство. Пружио нам је цртеж. Тачно: његов Дон Жуан није био ни мушко, ни женско...

Уз љубазну помоћ Штамбука нашли смо се, мало затим, у гардероби две наше врхунске балерине: Лидије Пилипенко и Вишње Борђевић. И овде, као и спрат ниже код Оливере и Vere, неискусни намерник доживи исто. Мушкарац, ма колико се упињао да се покаже надмоћан у друштву слабијег пола, у гардероби једне глумице, или примабалерине, осети се беспомоћан, сићушан, и постаје оно што оне желе. Ту оне суверено владају, оне су те које постављају питања и намећу тему разговора, и јаво ли се сваком ко им случајно не би био по вољи. Кажем: да се човек тако осети, мада, руку на срце, нисмо могли бити боље дримљени.

— За мене су само две ствари важне! — рекла је црномањаста Вишња — Да има плаве очи, и да уме да говори лепе речи. Није чак важно ни да ли лаже, ни да ли су то његове речи...

— А видиш, за мене је љутање понекад речитије од све те бујнице

речи! — упала јој је у реч Лидија, и додала са извесним изразом гађења — Дон Жуан, то је само један китњаст празан рам, у који жене смештају своје глупости! — рекла је, дохватила блок, и стварно тај празан рам и нацртала.

Вишња је, међутим, у тај рам ставила још два велика ока са трепавицама, и да не би било забуне: у сваком написала да су плаве. „Лепе речи“ су изостале из цртежа, из простог разлога јер није могла да се досети: како да их графички прикаже...

Сада смо већ имали пет Дон Жуана. Шестог нисмо морали ни да тражимо: наметнуо нам се сам од себе, када смо у редакцији угледали Микија Јевремовића, чији глас и чије песме сламају сва женска срца од реда: од шипарица до оних које више нису младе. Појавио се у карираној пелерини боје беле кафе, и кад је саслушао нашу жељу, загометно се осмехнуо и сео да црта. При том нам је, у вези с Дон Жуаном, испричао један свој лични доживљај:

— У Талину, главном граду Естонске Републике, кога само залив дели од Хелсинкија, посетио сам са туристима тамошњу цркву. На улазу смо морали да газимо пре ко неке плоче, а не сањајући да се испод ње налази Дон Жуанов гроб. Водичи су нам објаснили да је то он сам желео: да га кад умре људи газе. Одмах затим су нас одвели у летњиковац Катарине Друге. Дон Жуан и Катарина друга, у истом гробу!... И нехотице сам помислио: Ух, што нешто нису били савременици! Ко ли би ту извукао дебљи крај...

Микијев Дон Жуан је такође имао пелерину, истог кроја као и аутор, али и маску на лицу. Ко се иза њега крије, оставио нас је да нагађамо...

Зачудо, осим песника Бранка Радичевића, готово сви представници јачег пола свесно или подсвесно, замишљали су Дон Жуана по „свом облику и лепоти“.

— Ако судите по мени, Дон Жуан је најнесрећнији човек на свету! — рекао је новосадски песник Мирослав Антић, писац једине књиге љубавне поезије за децу на свету: „Плави чуперак“.

И заиста, за оне који га не познају, можемо да потврдимо да је његов Дон Жуан: „љунути“ он. Али да не би било забуне: прочитајте како се потписао...

Сасвим неочекивано, на Фестивалу краткометражног филма, пронашли смо још неколико Дон Жуана. Једнога нам је поклатио Бранко Радичевић. Он је доста погрдно говорио о том неизлечивом заводнику.

— Дон Жуани су фолиранти! — рекао је гневно — То су кукавице. Никад нисам био Дон Жуан. У ствари, то су више женски типови (мада је Казанова био људскара). Они се стиде, брррр... одвратно. Уосталом да вас не бих гњавио много: ја сматрам да је Дон Жуан један љубавни пајак... И сматрам да је једноок. Па ви сад видите: зашто је то тако.

Таквог га је и нацртао. А када смо му пребацили да се „пребадио“, уперно је престо у једну фотељу у стакленом предворју Дома синдиката, у којој је седео, лењима окренут, човек проређене и проседе косе, у којном сакоу. Био је то још један познати песник: Љубиша Јоцић.

— Питајте њега! — посаветовао

нас је — Најкомпетентнијег међу нама, и никог више!

Љубиша Јоцић је поскочио са фотеље и дочекао нас оберучке.

— О, како да не, молим вас. Седите, шта пијете... Шта кажете да је Бранко Радичевић рекао за мене... О-о-о-о, молим вас, па он је председник свих боксера и Дон Жуана. Он ради све у рукавицама.

Ипак је пристао да црта. Радио је доста брзо. При том је гласно медитирао. Мисли су му биле неухватљиве: „Дон Жуан... поезија жала, поезија белутка... Не, белутак није права реч: облутак“.

Цртеж је предао и не погледавши га, на шта је Бранко Радичевић заједљиво добиацио:

— Што ти је стари надреалиста: као што неће да види шта му ради мисао, неће да види ни шта је цртао!

Јоцићев цртеж је, међутим, подсећао на Јоцићеве песме. За нас обичне смртнике: недокучив...

У том тренутку је поред нас прошао Вук Вучо. Неко нам је скренуо пажњу да њега ни по коју цену не смео изоставити. Пресрели смо га и рекли шта хоћемо, на шта је он равнодушно слегао раменима и рекао:

— Значи: тражите мој аутопортрет, У реду.

И нацртао је свој аутопортрет. Невероватно верно. Новинар Живко Милић, који је почео да прави заједљиве вицеове на рачун Вука и његовог цртежа, ни сањао није да ће му Вук вратити истом мером.

— Ако мене питате — рекао је — ја сматрам да је Живко први Дон Жуан међу нама, мада има златан зуб, и малу матуру од квалификације.

Окрнули смо се према свом колеги, али је дугоноги Живко већ замицао крупним корацима из излазних врата. Нисмо могли да га стигнемо.

Уместо њега, нашли смо другу жртву. Био је то композитор Војислав Костић, рођени син професора др Александра Костића, познатог сексолога и аутора исто тако познате трилогије „Полно сазнање“. Када смо га замолили да нацрта Дон Жуана, онако како га он замишља, само је рекао:

— Добро! — и нацртао свог тагу...

Последњег Дон Жуана поклонила нам је прва дама нашег филма: Миленка Дравић. Била је запањена: шта ми то од ње хоћемо? Била је чак мало и подозрева: зашто то баш од ње тражимо... Али кад јој је Кокав Ракоњац, филмски режисер и њен муж, рекао да је и он једном био жртва наше цртанке и остао жив, Миленка је, зачудо, прво пао на памет Ерол Флин из млађих дана. У њему је нашла инспирацију. Рекли смо „зачудо“, јер кад је Ерол некад био главни, Миленка се, вероватно, није ни родила. Мало касније га је одбацила, и из необјашњивих разлога, и нама и њој, одједном је Дон Жуана пронашла у лику др Кристијана Барнарда. Ваљда: због његове вештине баратања људским срцима, ко зна...

Међутим, њен Дон Жуан је своја срца носио на врховима прстију, десет срдаца, а на месту где је требало да му буде право срце, нацртала је велики знак питања. Али то није био ни Ерол Флин, ни др Барнард. Онда: ко?...

— Нико! — одговорила је смишљено — Баш тако: нико!...

Данило Ружић

Прошли пут је у нашу цртанку ушао Дон Кихот. Сада је на реду опет један Шпанац: Дон Жуан! Зашто он?...

Тада је, ако се сећате, наша популарна телевизијска певачица Радмила Микић, док се мучила око лика витеза из Ла Манче, узвикнула:

— Што бар не рекосте Дон Жуана. Тога бих вам без по муке могла да нацртам!

Зашто би „без по муке“ могла да нацрта баш тог освајача женских срца, није рекла, али идеја није била за бацање. Тим пре што постоји тешкоћа: како га нацртати?

Према старој шпанској причи: Дон Жуан је био син једног адмирала, распусан, лакомислен, непостојан љубавник, коме је после мно гобројних авантура, успело да заведе кћер и самог гувернера Севиље и да га после у двобоју убије. Међутим, и сам је постао жртва сопствене пожуе. Франјевци су га намамили у самостан, убили и протурили глас да је одвучен у пакао.

Према Молијеру, међутим, Дон Жуан је био велики противник лицемерног морала, и атеиста. Пушкин је у њему видео пример мужевности, а Бајрон га је „погубио“ на гиљотини...

Збиља: како је тај највећи заводник жена у историји, који је инспирисао многе великане пера, многе музичаре, али ниједног сликара, уопште изгледао? Како га ми данас замишљамо?...

С обзиром да је реч о личности која је без милости сламала женска срца, потражили смо га прво код жена.

Нашег првог Дон Жуана нашли смо у гардероби Оливере Марковић. У први мах, нисмо у њему препознали њеног мужа, али нас је уметница уверила да је то баш он. Отворено нам је рекла:

— За друге Дон Жуане не желим да знам!

Ипак, овде је била реч о једној више академској размени мишљења и Оливера је, напослетку, пристао да открије онај кутац у свом срцу, који, ма како сићушан био, постоји у срцу сваке жене, и који није никад нижији. У њему се нашло још мало места за једног Вронског из „Ане Каренине“, и једног Шон Корнерија, две на извесан начин подједнако имагинарне личности, с обзиром на то да ни једна ни друга није надхват руке...

Ми смо, међутим, желели једног „оипљивијег“ Дон Жуана, једног ту: из наше средине. На то је Оливера немоћно раширила руке и поново споменула свог животног сапутника.

— Уосталом, — додала је, док је лежерним потезима завршавала лик Дон Жуана — Зашто би он био синоним нечег погрдног. Зашто не би могао да буде и витез са најлепшим особинама: романтичан: нежан, продуктољен, осећајан... Ево, на пример, овакав! — завршила је и пружила нам цртеж.

Уто је у гардеробу улетела, сва задихана од журбе, Вера Чукић. Те вечери се давао „Тихи Дон“, у коме је Вера имала улогу Аксинје Астахове, а Оливера — Дарје. До почетка представе остало је још десетак минута и Вера је летимиче бацила поглед преко цртежа. Не знајући о чему је реч, простодушно је додацила:

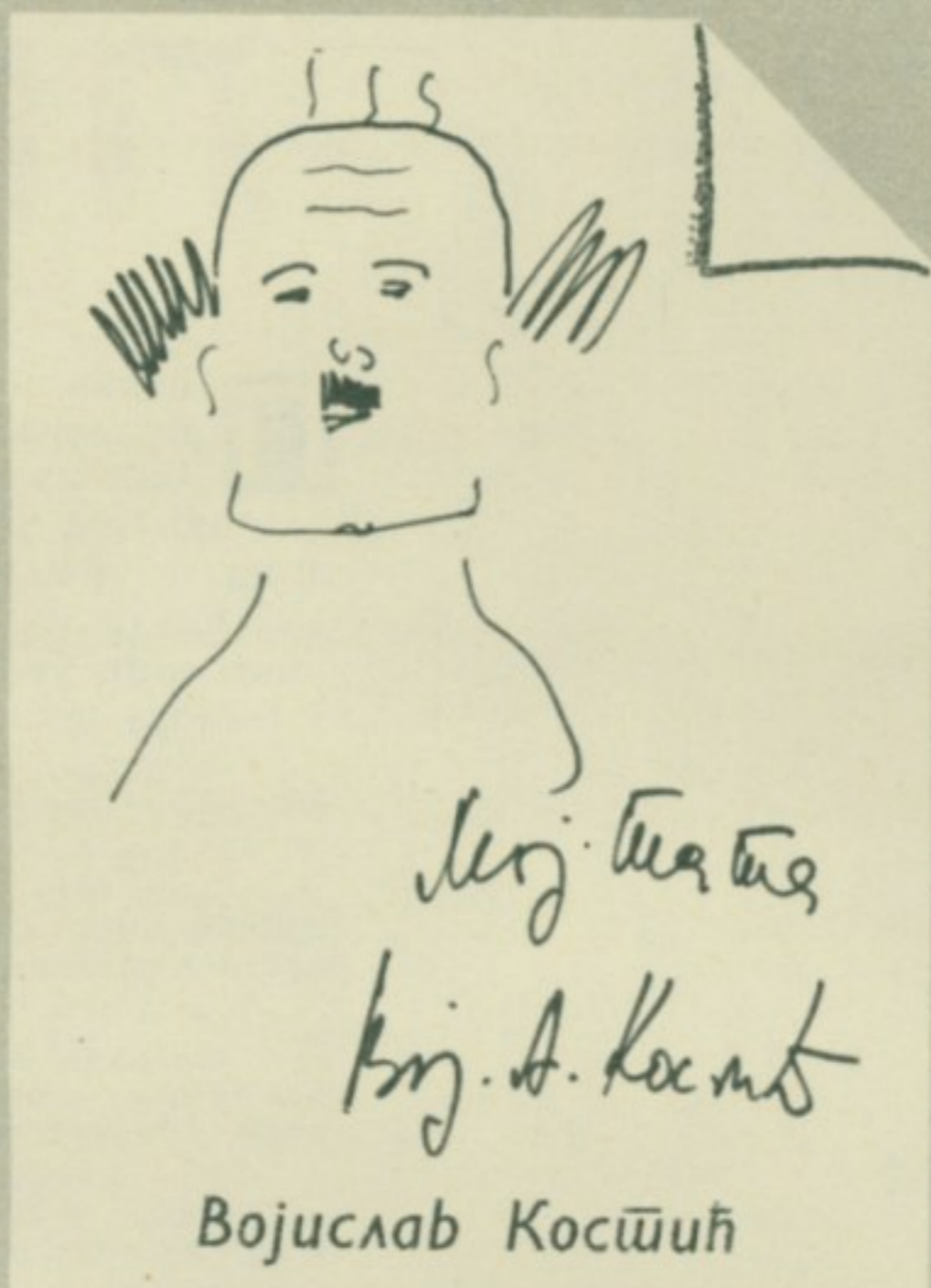
Миљенко Штамбук

Вера Чукић

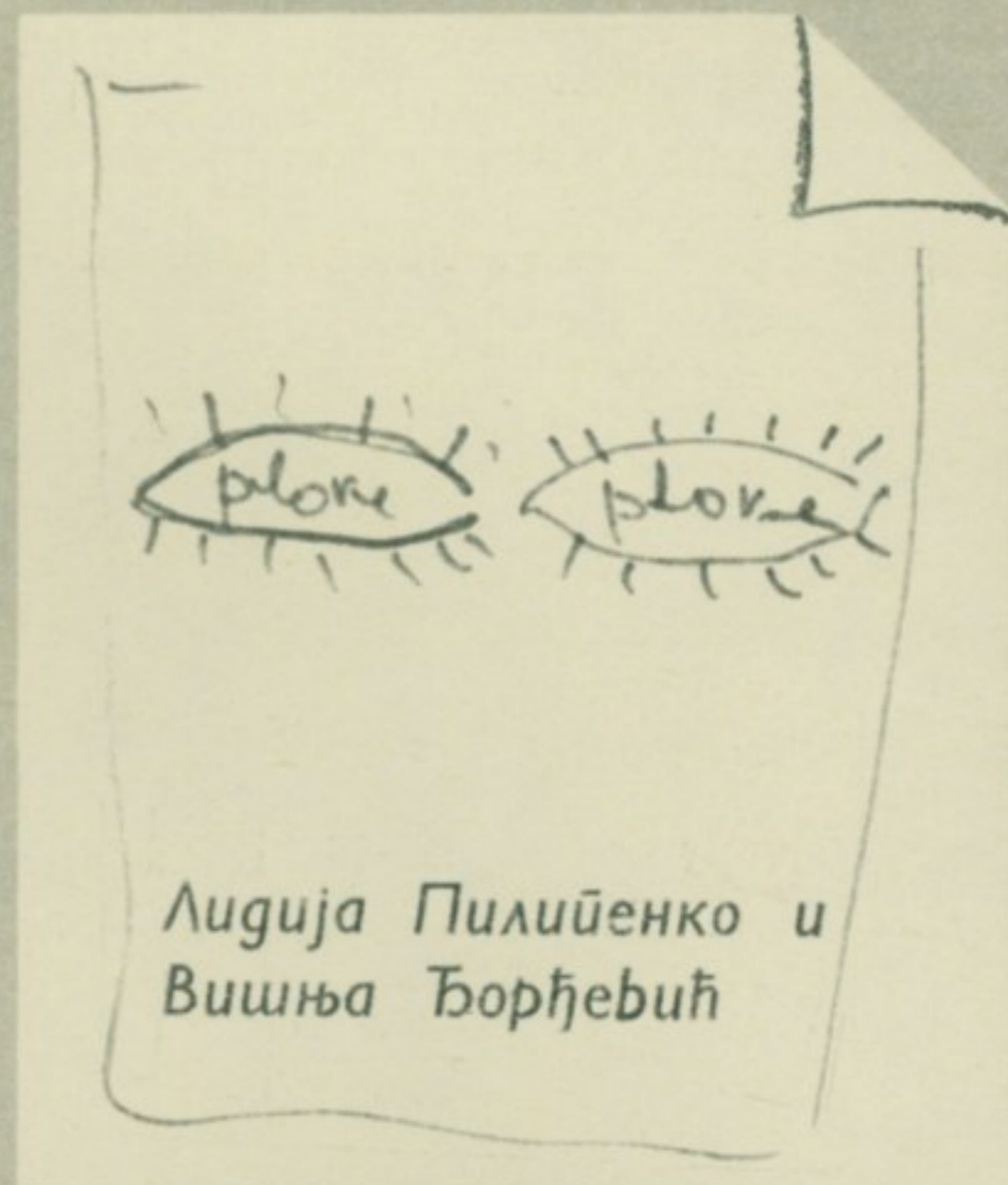

Милена Аравић

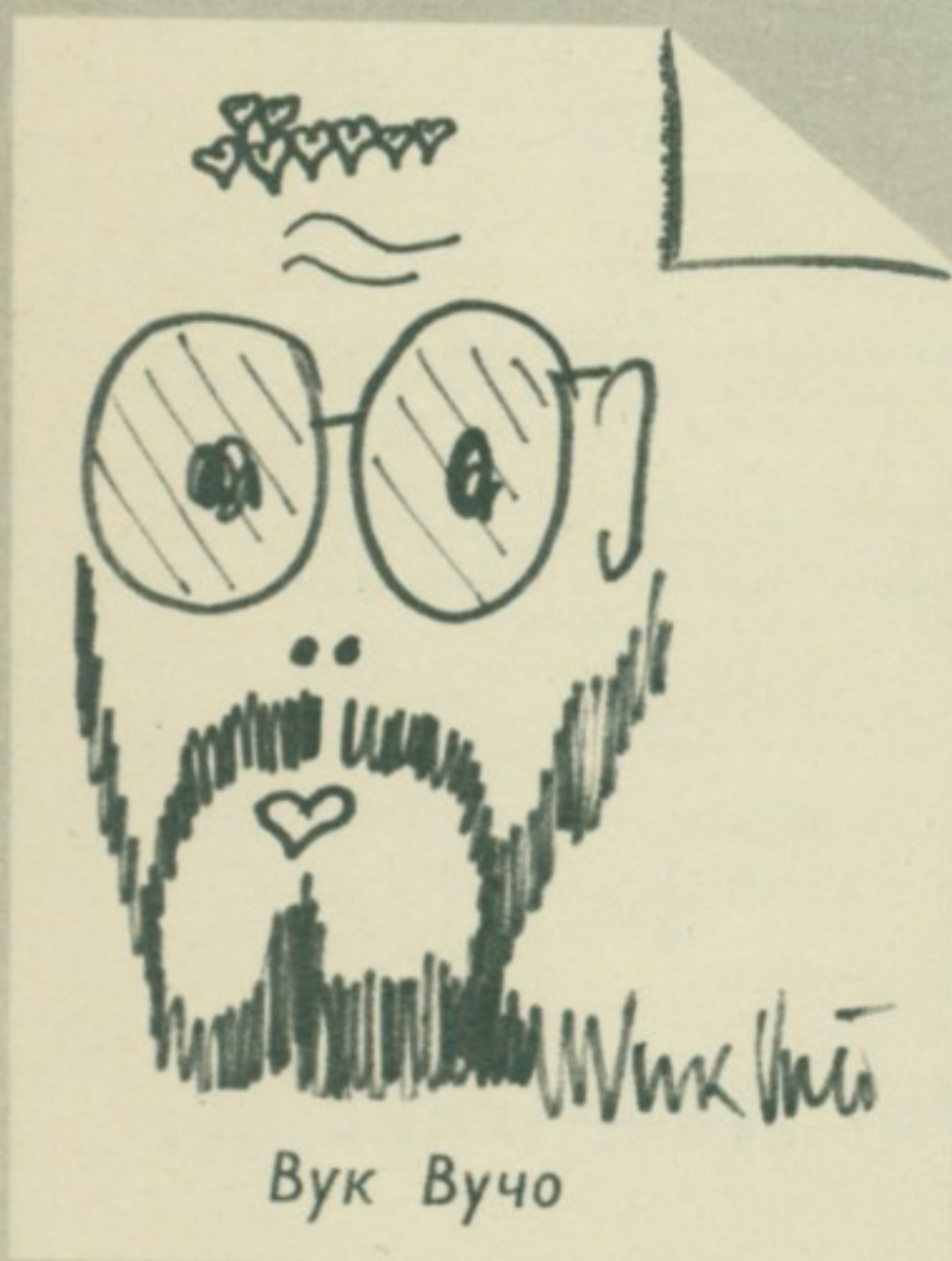

Лидија Пилић
Крј. А. Косић

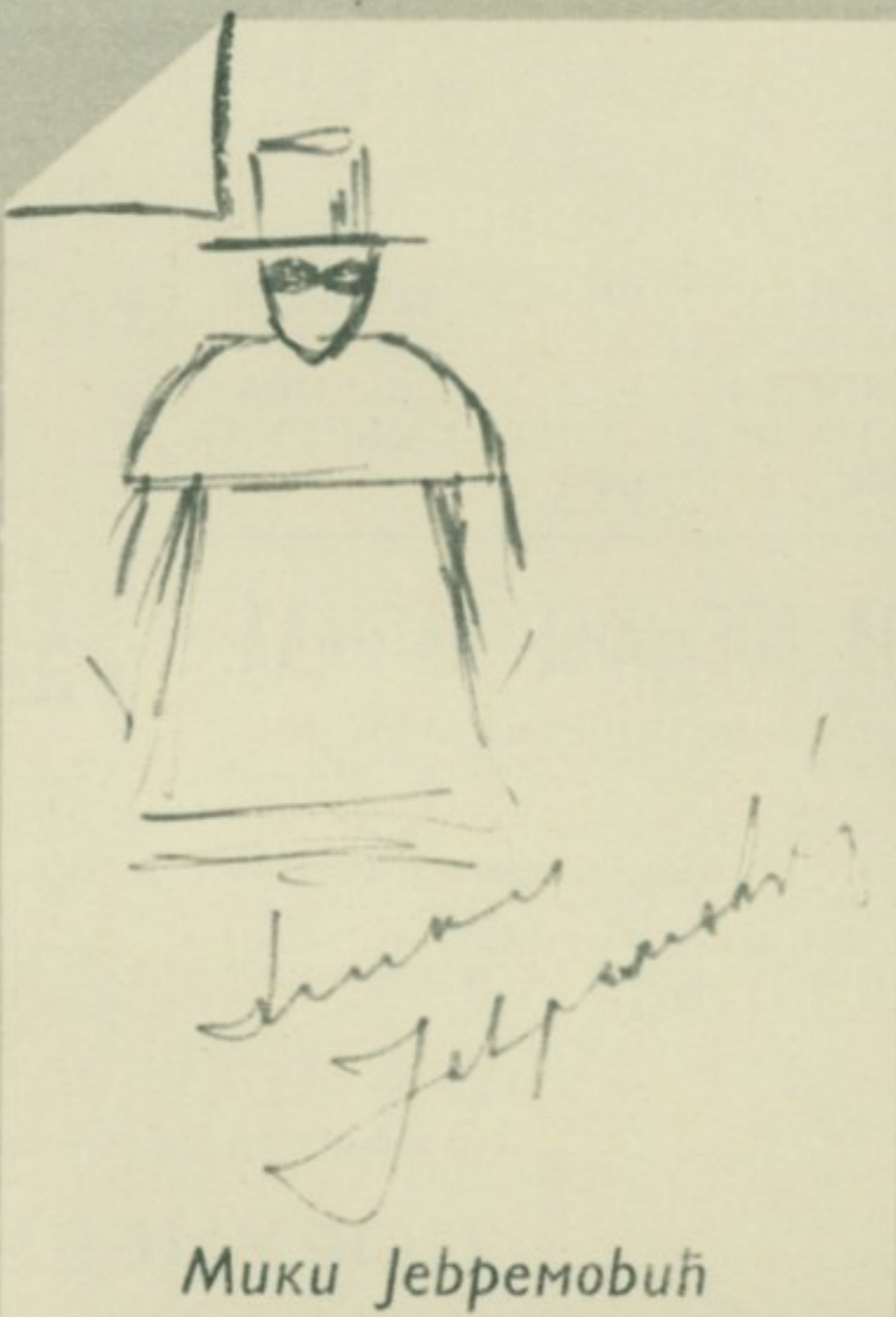
Војислав Косић

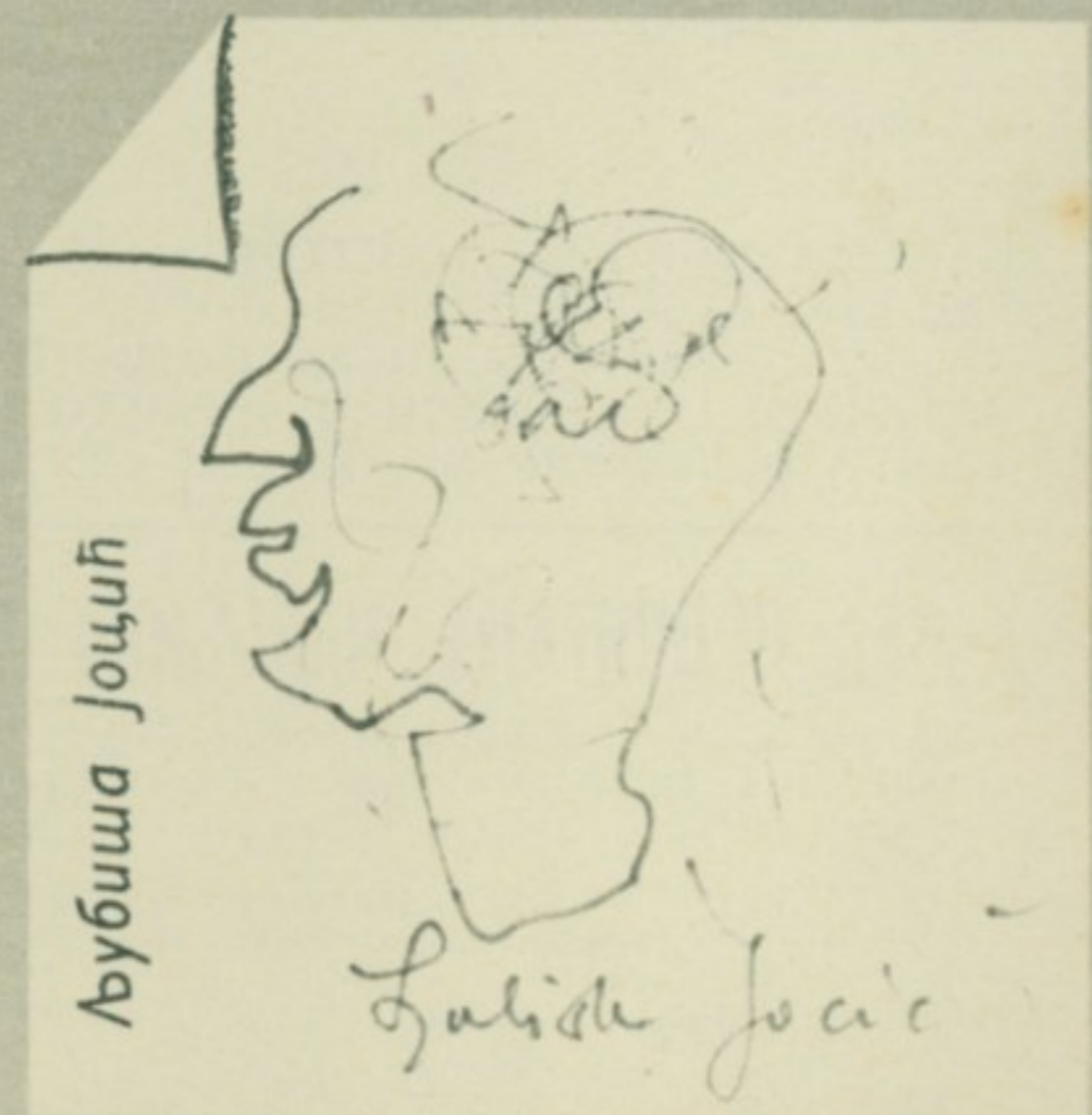
Лидија Пилићенко и
Вишња Ђорђевић

Вук Вучо

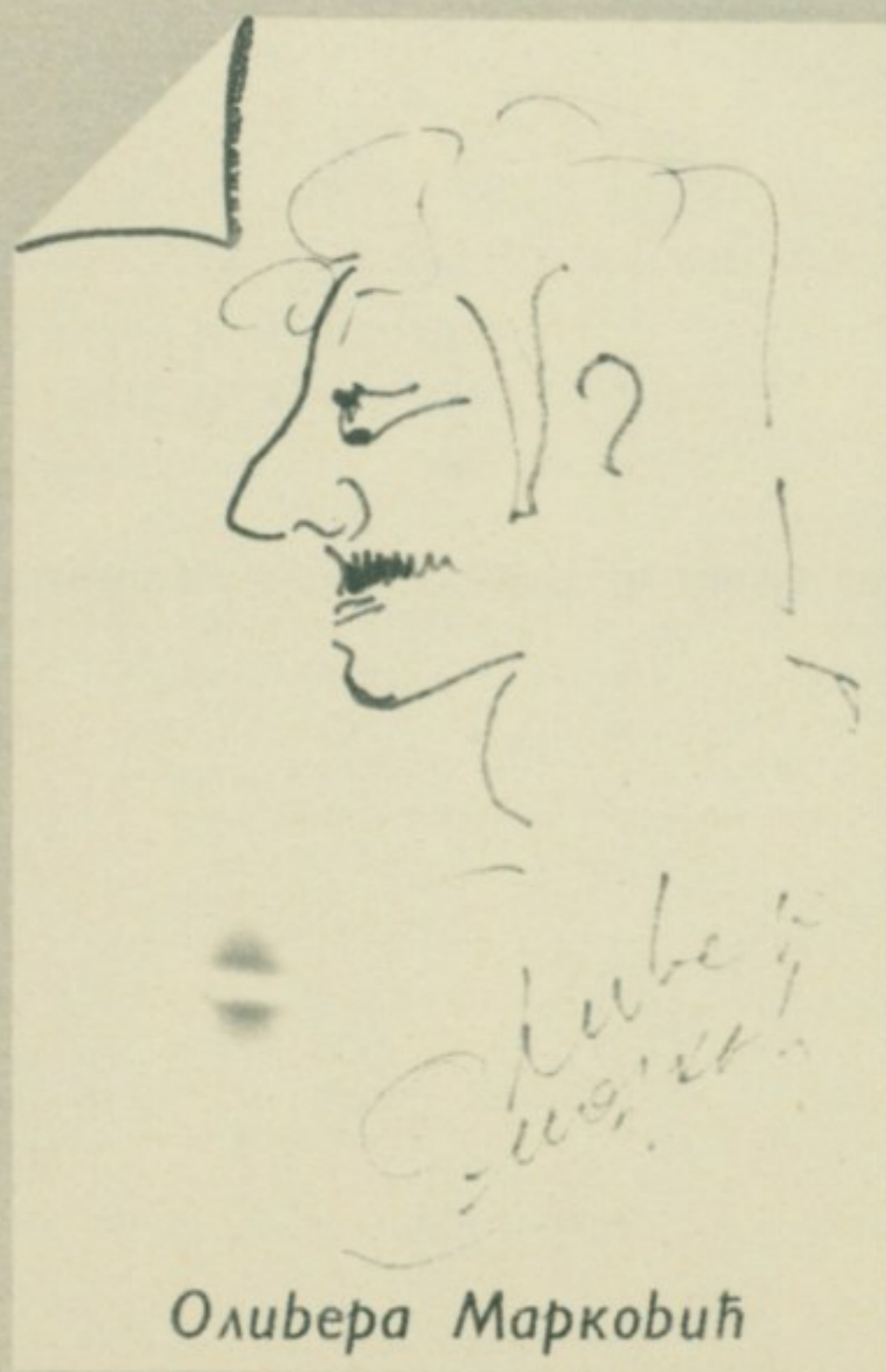

Мики Јевремовић

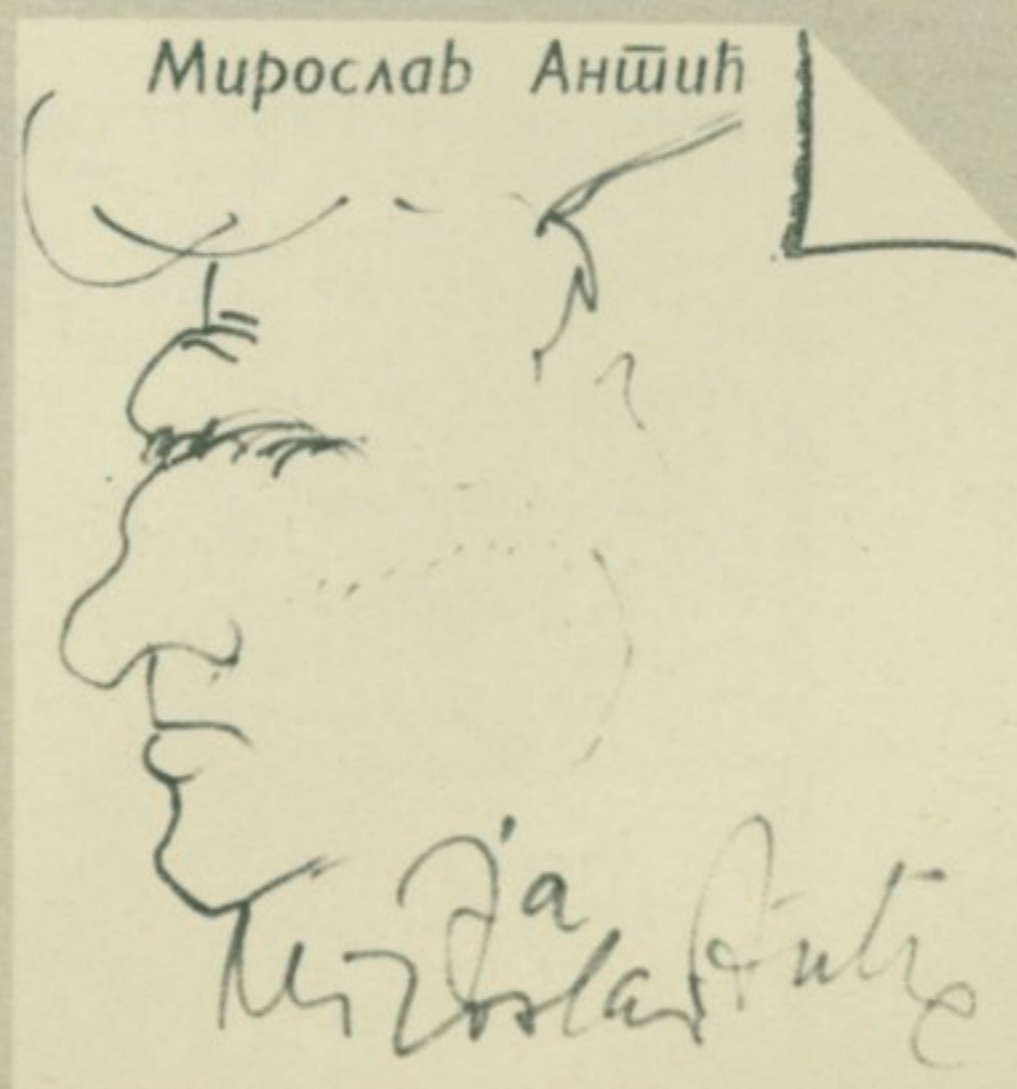

Љубиша Јоцић

Љубиша Јоцић

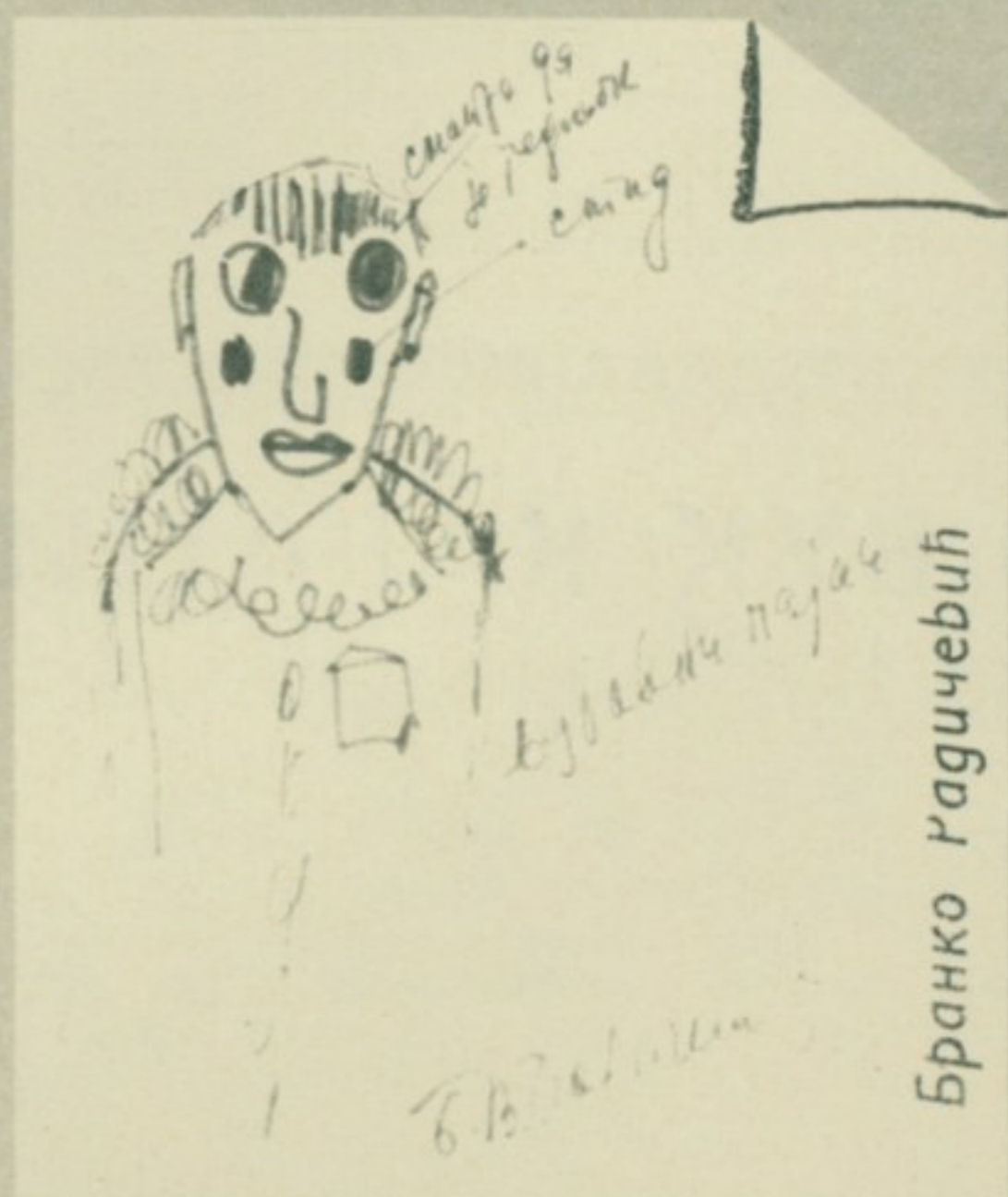

Оливера Марковић

Мирослав Анђић

Мирјана Анђић

Бранко Радичевић

**КО ПРОЧИТА ОВО САЗНАЋЕ КАКО МОЖЕ
ДОБИТИ БЕСПЛАТНО ПРАВУ РАДИО-СТА-
НИЦУ »ВОКИ-ТОКИ« МАРКЕ ПОНИ ЦБ-36**

ОРЛОВА ЛИТИЦА

Поглавица Црни Јелен, иначе пријатељ Буфала Била, поверовао је у издају свог бледоликог друга и у Билуову кривицу за смрт петорице ратника Црног Јелена. Бил је покушао да се оправда, али узалуд. Поглавица је тражио од Била немогуће: да донесе орлова пера из гнезда на врху Орлове литице, стене на коју се дотле нико није успео. Ако то учини, Црни Јелен ће поверовати у Билуову невиност.

— Добро, Биле, — рече Пол Елмас — разумем твоју одлучност, али зар мислиш да ћеш се само помоћу тог ласа попети до врха?

— А шта друго да урадим? — одврати Бил. — Ако успем, избећи ћемо крвопролиће, рат с Индијанцима, у којем би многи невини настрадали.

— Али... ја не верујем да ћеш успети.

Буфало Бил завитла ласо. Уздржана даха и немирна срца каубоји су мотрили како се омча све брже окреће изнад Билуове главе. Најзад, трзај руком и ласо полете.

Тренутак касније из грла каубоја оте се узвик одушевљења. Омча је пронашла свој циљ и закачила се на камену избочину на литици.

Бил се сад уједначеним покретима тела пењао према самом врху Орлове литице. Једва да му је недостајало још метар-два до врха, кад зачу да му одоздо нешто довикују. То су били повици страха и упозорења.

На небу је лебдео огроман орло, лебдео је и кружио, спуштајући се према Буфалу Билу. Чак се и одоздо видело да је птица огромна, а сви су знали како су те грабљивице упорне и бесне у одбрани својих гнезда и младунчади.

Чим је спазно орла, Бил скупи сву снагу и са два-три надљудска трзаја доспе до самог врха. Онда се сав скупи, очекујући напад орла, који се одоздо чинио чак већим и од њега...

(Наставак читајте у књизи „БУФАЛО БИЛ МЕЂУ ИНДИЈАНСКИМ РАТНИЦИМА“, стр. 192)

НАЈУЗБУДЉИВИЈЕ ПУСТОЛОВИНЕ БУФАЛА БИЛА, ЈУНАКА ДИВЉЕГ ЗАПАДА, НЕУСТРАШИВОГ БОРЦА ПРОТИВ ЗЛА И НЕПРАВДЕ, ОПИСАНЕ СУ У 23 РОМАНА. СВИ ТИ РОМАНИ ОБЈАВЉЕНИ СУ САДА У 9 КЊИГА, ИЛУСТРОВАНИ У БОЈИ И У ТВРДОМ ПОВЕЗУ. ТО ЈЕ НАЈЛЕПША ЗБИРКА КЊИГА О БУФАЛУ БИЛУ! 2.200 СТРАНА, 80 СЛИКА У БОЈИ!

А САД ПРОЧИТАЈТЕ ПАЖЉИВО УСЛОВЕ ЗА ДОБИЈАЊЕ НАГРАДА:

1) СВАКО КО КУПИ КОМПЛЕТ КЊИГА О БУФАЛУ БИЛУ ДОБИЈА БЕСПЛАТНО ШЕСТОМЕСЕЧНУ ПРЕПЛАТУ НА „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, У ВРЕДНОСТИ ОД 44 НОВА ДИНАРА.

2) НА СВАКИХ 150 КУПАЦА ДОДЕЉУЈЕ СЕ БЕСПЛАТНО ПО ЈЕДНА РУЧНА РАДИО-СТАНИЦА ВОКИ-ТОКИ ПОНИ ЦБ 36, ЧИЈА ВРЕДНОСТ ИЗНОСИ 3.000 НОВИХ ДИНАРА! ОВУ НАГРАДУ МОГУ ДОБИТИ И ПОЈЕДИНЦИ И ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ И КЛУБОВИ РАДИО-АМАТЕРА, УКРАТКО: СВИ УЧЕСТВУЈУ У ИЗВЛАЧЕЊУ НАГРАДЕ.

Да бисте се укључили у круг добитника, довољно је да поручите комплет од 9 књига о Буфалу Билу. Попуните читко поруџбеницу, дајте родитељима да је овере у својој радној организацији (ово само ако купујете на отплату, а кад се купује за готово, овера није потребна), затим налепите оверену поруџбеницу на дописну карту и пошаљите на адресу:

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

»ВУК КАРАЏИЋ«

БЕОГРАД — КРАЉЕВИЋА МАРКА 9.

Остало је наша брига: добићете књиге и бесплатну шестомесечну претплату на „Политикин забавник“. Истовремено бићете укључени у извлачење главног добитка: радио-станице ВОКИ-ТОКИ, која ће се на сваких 150 купаца доделити извлачењем добитничког броја. Прво извлачење извршиће се чим стигне 150-та поруџбина, а резултат ћемо објавити у првом следећем броју Политикиног забавника. Друго извлачење обухвата купце по редоследу од 151 до 300, треће од 301 до 450 итд.

ПАЖЊА: Ако не желите да исцедите поруџбеницу, да не кварите комплет Политикиног забавника, онда узмите дописну карту и тачно препишите на њу све што стоји у поруџбеници.

ПРВИ ДОБИТНИК »ВОКИ-ТОКИЈА« ЈЕ:

ЈОВАН БАБИЋ, референт за набавку
ФОЛНИЦА код Сарајева
Улица Сеје Салихадина број 3.

ПОРУЏБЕНИЦА (ЗАБАВНИК)

ПРИЈЕМНИ БРОЈ ЗА
НАГРАДУ ВОКИ-ТОКИ

Овим поручујем комплет од девет књига о Буфалу Билу, по цени од НД 225.— за комплет. Књиге ми пошаљите одмах, а њихову вредност исплатићу по пријему-поузећем, односно отплатићу у 10 рата по НД 22,50 (непотребно прецртати).

Презиме и име: _____

Занимање и адреса: _____

На исту адресу шаљите ми бесплатно „Политикин забавник“, за период од шест месеци.

Овера о запослењу
(само за купце на отплату)

Потпис купца и бр. личне карте

МП _____

(потпис) _____

КИТОВИ НИСУ САМОУБИЦЕ

Све до пре неколико година није било јасно зашто се китови и делфини бацају о обалу и разбијају. Иначе, они се обично плаше да приђу ближе обали, поготову за време буре. Обала за њих представља велику опасност. Кад се догоди да доспеју у плићак, одатле се веома тешко враћају на отворено море. Ако се још и насучу, осуђени су на сигурну смрт јер тежина њиховог тела врши толики притисак на плућа да нису у стању да дишу. Осим тога, ако њихово тело непрекидно не кваси вода, а уз то сунце пржи, они обавезно страдају од топлотног удара.

У чему је тајна? Зашто понекад читава јата делфина, одличних пливача, ударају о обалу и страдају?

Холандски научник Дудок Ван Хил бавио се тим питањем током многих година. Он је утврдио да се делфини и китови разбијају о обалу увек на истим местима.

Почео је да проучава та места. Показало се да су она веома слична једна другом. Тамо где су делфини и китови ударили у обалу, мор

ско дно није било каменито и од обале према пучини спуштало се веома благо, постепено, и то увек под једнаким углом.

Тако је Дудок Ван Хил дошао до првог интересантног открића. Али, оно још није све објашњавало. Оно што се знало било је то да делфини под водом испуштају разне звуке, између осталих и ултразвуке, које човек не може да чује. Даље су научници утврдили да делфини шаљу испред себе звучни талас који се, кад наиђе на неку препреку, одбија од ње и поново враћа до делфина. На пример, плива он ноћу на дубини од 50 метара где се могу срести подводне стене. Плива брзо, 15—30 километара на час. Могао би да налети на стену и да се разбије. Али, то се ипак не дешава јер он непрекидно шаље сигнале и прима натраг звучне таласе који се одбијају од препреке. То се зове ехолотација. На тај начин делфини и китови могу и ноћу да заобилазе све врсте препрека. Код делфина је апарат ехолотатор тако прецизан да је у стању да „напица“ чак и алгу која лебди у води.

Сада смо већ ближе решењу загонетке: зашто китови ударају о обалу? Зар су они стварно самоубице?

Наравно да нису! Делфини и китови читаво време испуштају звуке проверавајући стоје ли им на путу какве препреке. И кад се звучни таласи не враћају, они пливају мирно. Нема опасности.

А ако се морско дно пење према обали постепено? Погледајте наш цртеж и сетите се физике. Угао под којим пада светлост или звук увек

је једнак углу под којим се и одбијају.

Сигнали које емитују китови и делфини, ударајући о благо нагнуто дно, не враћају се к њима већ одлазе у ваздух. Не примивши ехо, китови сигурно пливају напред. На њиховом језику то значи: пут је слободан, нема препрека. Они пливају исто онако брзо као и раније. А кад већ под трбухом осете дно, нису у стању да савладају инерцију кретања. У залету ударају о обалу и, наравно, страдају.

САОБРАЋАЈНИ ПРОПИСИ ЗА СМУЧАЊЕ

ПРЕТИЦАЊЕ ЈЕ УВЕК ДОЗВОЉЕНО

Данас само у западноевропским земљама има 25 милиона смучара. Кад се то зна, није тешко замислити гужву која настаје кад сви они похрле на снежне падине. На појединим смучарским теренима, поготову онима у близини великих зимских спортских центара, често се дешавају судари, људи обарају једни друге. Да би се то некако спречило, Међународно смучарско удружење издало је посебне прописе којих сваки смучар мора да се придржава. Досад су та правила прихватили швајцарски, а недавно и западнонемачки смучари на чијим теренима понекад долази до правог саобраћајног смучарског кркљанца. Уз правила, издати су и саобраћај-

ни знаци које смучари морају да поштују.

1. Сваки смучар мора тако да се понаша да не угрожава другог и не наноси му штету.

2. При вожњи мора да води рачуна о свом знању и вештини, а такође и о терену и временским приликама.

3. Ако се испред смучара већ налази особа на смучкама, он мора опрезно да бира своју стазу.

4. Претицање је дозвољено са свих страна, али само на раздаљини која оставља довољно простора за кретање смучару који је прстигнут.

5. Сваки смучар који жели да уђе у смучарску стазу или да пређе

преко ње, мора осматрити не налази ли неко одозго или одоздо. Исто то важи и ако жели да се задржи на стази.

6. Сваки смучар мора избегавати да се без потребе задржава на уским теже прегледним местима стазе.

7. Смучар који се лење сме да користи само крај стазе, а при лошој видљивости ни њу. То исто важи за смучара који се због незгоде са

смучкама или из неких других разлога, спушта стазом пешице.

8. Сваки смучар мора да поштује знаке постављене крај стазе.

9. Дужан је да укаже помоћ ако се некоме у близини догоди несрећа.

10. Без обзира да ли је сведок или учесник, да ли је одговоран за удес или није, сваки учесник мора у случају несреће дати своје личне податке.

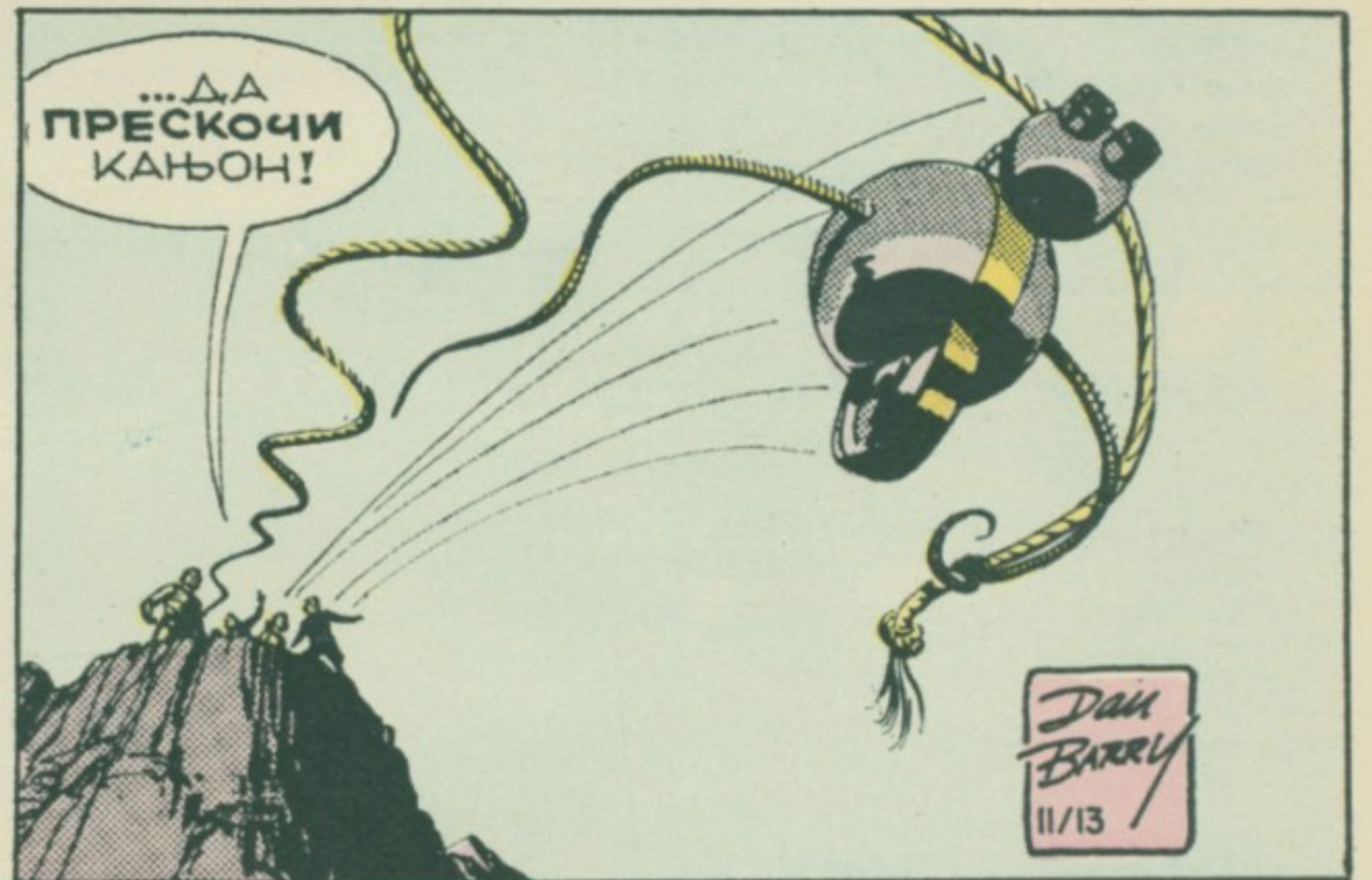
НЕВОЉЕ С ТРУБОМ

Амерички цез-трубач Хари Марчисон из Охаја стално је имао неприлике са суседима зато што их је својим свирањем у трубу узнемиравао. Кад су му свађе додијале, купио је од месне дирекције пошта стару телефонску кабину изоловану од звука и сада у њој вежба. Срећан је и он а ништа мање и његови суседи.

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ЏОНИ ХАЗАРД

by FRANK ROSSIN

ТО ЈЕ ПУСТО ХВАЛИСАЊЕ! КАКО ЈЕДАН ПРОГОЊЕН ЧОВЕК, БЕЗ ВОЈСКЕ, МОЖЕ ДА ЗАВЛАДА СВЕТОМ!

ТАЧНО ЈЕ ДА МОЈ НАРОД ВИШЕ НЕ РАТУЈЕ! ЈА И НЕ ОЧЕКУЈЕМ ДА СЕ БОРЕ ЗА МЕНЕ!

ТАКАНА ЈЕ УСПЕО ДА СТИГНЕ БЕГУНЦЕ, УХВАТИ ИХ И ВРАТИ У СВОЈЕ СКРОВИШТЕ. ТУ ИМ ЈЕ ИСПРИЧАО ДА ЋЕ ЗАХВАЉУЈУЋИ СВОЈОЈ МАЛОЈ ПОДМОРНИЦИ ПОБЕДИТИ ЦЕО СВЕТ...

ТО ЈЕ ПРИВИДАН МИР! ЈЕДАН ВЕЋИ ИНЦИДЕНТ И РАТ МОЖЕ ДА ПЛАНЕ!

АЛ' ЗА ТАЈ ИНЦИДЕНТ НИЈЕ ДОВОЉНА ЈЕДНА МИНИЈАТУРНА ПОДМОРНИЦА!

МОЖДА ЈЕ И ДОВОЉНА АКО ЈЕ ТА ПОДМОРНИЦА ПЛОВЕЋА АТОМСКА БОМБА!

ПРЕКАСНО ЈЕ КОНСТРУИСАНА ДА БИ МОГЛА БИТИ УПОТРЕБЉЕНА У РАТУ! А САД...

НЕ-БЕСА! ОВАЈ ЛУДАК СЕ, ИЗГЛЕДА, НЕ ШАЛИ!

ПОГЛЕДАЈТЕ! ОДЛИЧАН ТЕЛЕСКОПСКИ ПОГЛЕД НА ТОКИЈЕКУ ЛУКУ! КРОЗ НЕКОЛИКО ЧАСОВА У ЊУ ЋЕ УПЛОВИТИ НЕКИ БРОДОВИ ТВОЈЕ ЗЕМЉЕ!

И КАД МОЈА ТЕЛЕДИРИГОВАНА АТОМСКА ПОДМОРНИЦА ЕКСПЛОДИРА МЕЂУ ЊИМА, НИКО СЕ НЕЋЕ РАСПИТИВАТИ ЗА ЊЕНО ПОРЕКЛО!

ЈА ЋУ ЧЕКАТИ ОВДЕ... У СИГУРНОСТИ! А КАД СЕ РАТ ЗАВРШИ, КАД СВЕ ЗЕМЉЕ БУДУ ИСЦРПЉЕНЕ, ЈА ЋУ ЗАГОСПОДАРИТИ СВЕТОМ!

САМО СЕ ХВАЛИШЕШ!

ТИ ДА НАЗОВЕШ ВЕЛИКОГ ТАКАНУ ХВАЛИСАВЦЕМ!

ОБОЈЕ ЋЕТЕ СЕ УВЕРИТИ ДА ГОВОРИМ ИСТИНУ! НАЈЛАЗИЋЕТЕ СЕ У ПОДМОРНИЦИ КАД КРЕНЕ НА СВОЈУ МИСИЈУ!

?!?

малецки *****

ЕКРАН

КОНЦЕРТ

ЗА АТОМСКУ

ГИТАРУ

Да ли бит-музика затупљује? Је ли она израз декаденције овог атомског века и помодно каскање за једном тренутном лудошћу у свету? Зар омладина одгајена у свим другом духу и околностима може да је прихвати?

Оваква и слична питања млади, разуме се, никад нису постављали. Али су их постављали старији којима се бука „прангијаша“ и „електричара“ чинила неспорном. Али, како од старијих, зна се, штошта зависи, њих је требало уверити да је бит-музика музика као и свака друга, само да је време у којем је рођена другачије од оног које је прохујало с нашим очевима.

Тог задатка — да помири старије и млађе — тачно пре четрнаест месеци прихватила се и телевизија, боље речено група људи у њој, која је желела да младима пружи једну забавну музичку емисију, а старијима докаже вредност музике од које јој бучи глава. Тако се јануара 1967. године родила емисија „Концерт за млади луди свет“.

— Ми смо пошли од чињенице да је млад свет увек, у сваком времену, био луд свет, само што се зависно од развоја технике и друштва уопште начин лудирања мењао — каже Јован Ристић, режисер ове емисије која је до сада 14 пута заузела своје место на малом екрану. — Видите, наши стари нису могли да јуре 160 километара на час, јер су се возили фијакером, али су зато у своје време правили луде трке по калдрми, да су коњима варнице искакале испод копита!

И то је истина. Данас млад човек не може да свира у тамбурицу под прозором своје драгане, јер му техника пружа могућност да буде знатно гласнији. Чланови групе која води емисију „Млади луди свет“ разговарали су с многим младићима, многим поставили питање зашто свирају баш у електричну гитару и, често, чули овакав одговор:

— У мом суседству трешти радио, на улици шкрипи трамвај, јече аутомобилске сирене. Поред мене се диже нова зграда и дизалица ужасно тандрче. Кад бих у тој врви свирао у флауту — не бих чуо ни самог себе.

А један други „прангијаш“ је одговорио:

— А шта бисте ви хтели? Да свирамо гитаре на петролеј? Вама то звучи, можда, смешно, али ја тврдим да смо ми у ствари романтични: ново могу да буду само — атомске гитаре!

Такав начин мишљења одушевио је творце ове емисије и они су се с пуно елана латили посла. Током четрнаест месеци, сваког месеца по једном, малим екраном је продефиловало 97 бит-ансамбала с неколико стотина чланова, а млада публика, као и старији гледаоци, могли су се лично уверити и оценити шта је ту добро а шта не. Такође, више није могло бити никакве обмане. Љубимци су се стварали непосредно, а не више путем веште и бучне рекламе или захваљујући новинским написима.

„Елипсе“, „Силуете“, „Црни бисери“, „Златни дечаци“, „Алфе“, „Самоникли“, „Центлмени“, „Близанци“, „Весели дечаци“, „Термити“, „Добри другови“ — сви из Београда — имали су прилике да покажу шта знају. Загребачки „Делфини“, „Златни акорди“, „Бисери“, „Група 220“, „Црвени кораљи“, „Лутке“, „О'Харе“ борили су се равноправно. Љубљански „Млади леви“, сплитски „Делфини“, ВИС „Монтенегро“ и многи други, непознати, из мањих места, добили су своју шансу. Био је то прави правцати „Концерт за млади луди свет“.

Ова емисија и даље је на програму али, разуме се, никада неће моћи да представи гледаоцима све бит-ансамбле, јер их у Југославији, рачуна се, има око 4.000! Само Београд са ширим подручјем, Земун и Новим Београдом, има око 300 сталних вокално-инструменталних састава. А емисија траје само 50 минута...

Захваљујући емисији „Концерт за млади луди свет“ гледаоци су имали прилику да упознају и заволе не само извођаче, већ и водите-

ВИС „ЛУТКЕ“ ПРИЛИКОМ СНИМАЊА ЕМИСИЈЕ У ЗАГРЕБУ. ОВАЈ АНСАМБЛ САЧИЊАВАЈУ МЛАДЕ ЗАГРЕПЧАНКЕ

ље који су из месеца у месец представљали публици младе певаче и музичаре. Имена новинара Банета Цветковића, глумца Душана Голумбовског, студенткиње Светлане Бајић, а касније ученице и младе филмске глумице Неде Арнерић и „пријатеља звезда“ Николе Нешковића постала су свима позната.

После сваке емисије редакција је од младих (и старијих) гледалаца примала у просеку три до четири хиљаде писама, у којима су потписници хвалили, кудили, предлагали новитете и непознате ансамбле. Ипак, највише је било похвала и то је био одлучујући разлог што је „Концерт“ задржан на репертоару, јер је у почетку било предвиђено само шест емисија.

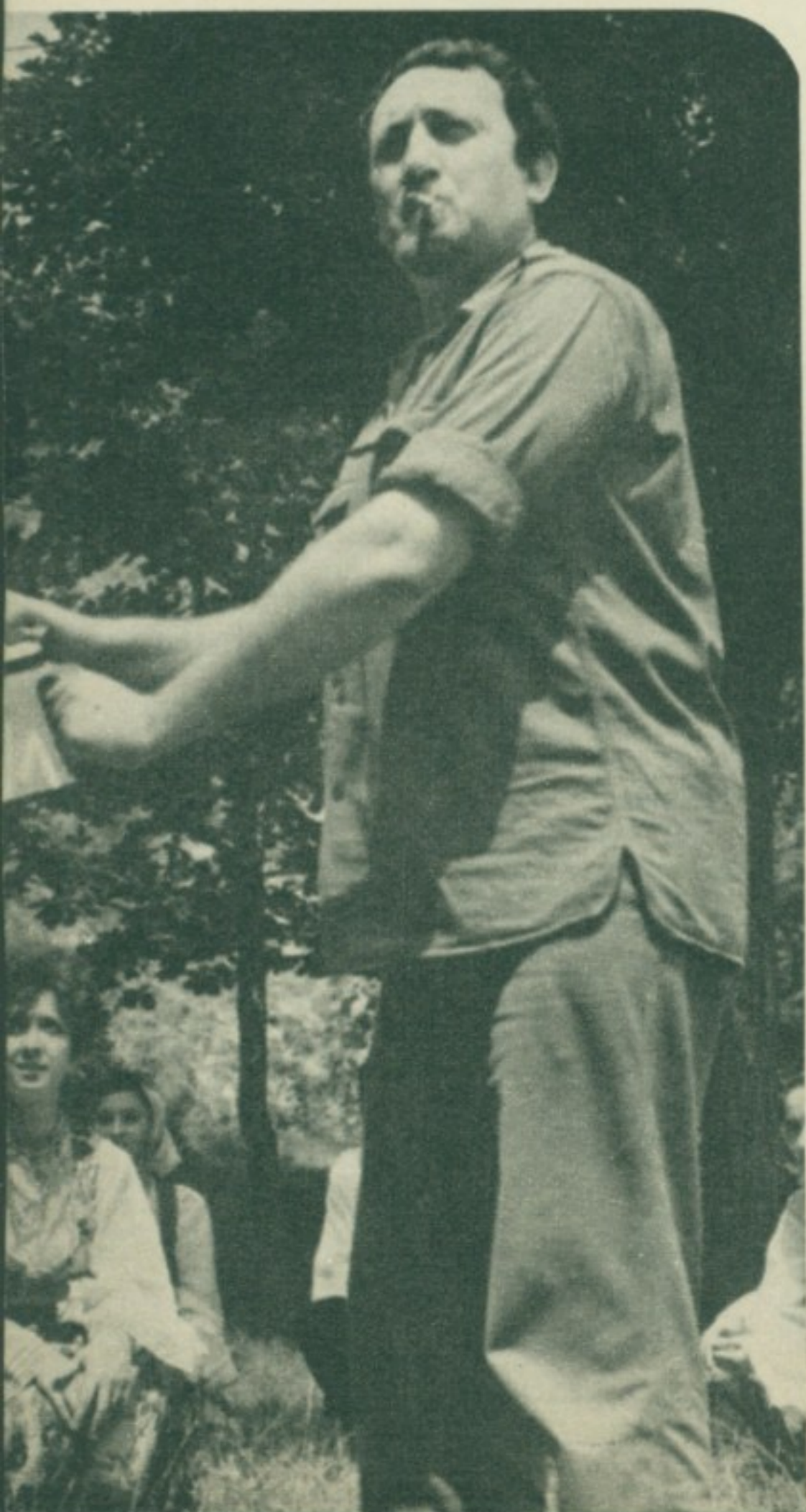
Јован Ристић, прави творца и режисер ове емисије, каже:

— Радећи с омладином последњих дванаест година, схватио сам прилично добро шта она жели и шта јој треба пружити. „Клиницима“ — дозволите да их тако назовем — треба пре свега омогућити забаву. Они посебно у градовима, немају више ширину кретања, немају своје пољанче и игралиште за

„крпењачу“, као што смо имали ми. А и они имају право на живот и на забаву. Моји сарадници (уредник Слободан Хабић, сниматељ Никола Ђоновић, монтажер Вуксан Луковац, сценариста Милан Булатовић, и музички саветници Стеван Маркићевић и Мира Чунковић и тонски сниматељ Петар Гаковић) и ја желели смо да им ту забаву колико толико надокнадимо.

Ипак, у поверењу, Јован Ристић нам је открио и откуда је он лично привржен бит-музици и „електричарима“: и сам је од детињства свирао у гитару, која је била и остала његова „потајна љубав“. Разуме се, то је она обична, класична гитара, не „прангија“, али кад се баш зажели, од неког учесника емисије Ристић за тренутак позајми гитару и засвира, како зна и уме.

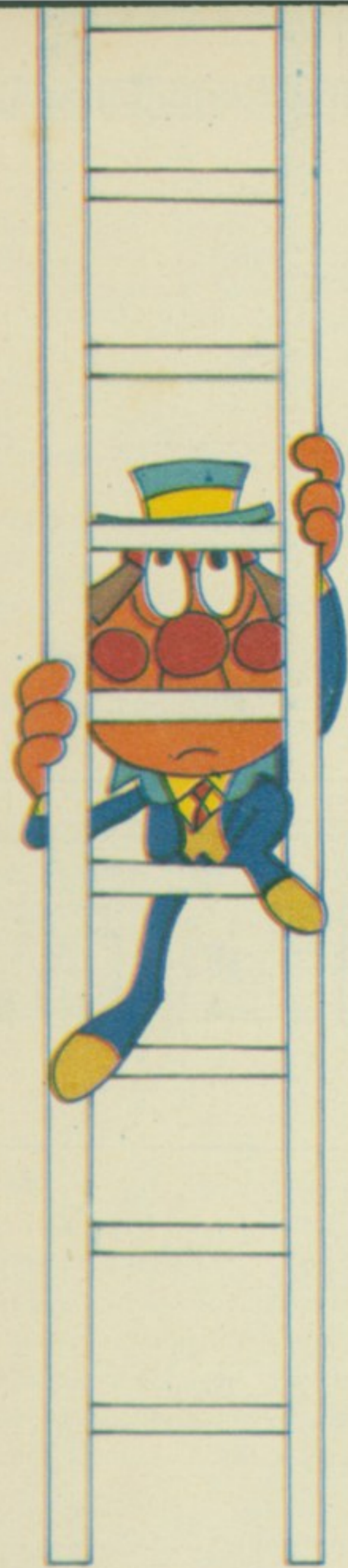
— Штавише — осмехнуо се — дуго времена носио сам се мишљу да и сам оснујем један бит-ансамбл. Међутим, оценио сам да сам исувише стар за такав подухват, јер и већина бит-музичара после своје 25. године остављају гитару и бубањ и посвећују се редовном послу и студијама.

ЈОВАН РИСТИЋ. РЕЖИСЕР ЕМИСИЈЕ „КОНЦЕРТ ЗА МЛАДИ ЛУДИ СВЕТ“

РУДИЋ И ИВАНОВИЋ:

КАКО ПРАВИМО ЦРТАНЕ ФИЛМОВЕ

ГЛАВНИ ЈУНАК СЕ ПЕЊЕ

Већ две године радимо филмове за телевизију. Верујемо да сте неке од њих и ви гледали. Направили смо шеснаест филмова „Тоза матроз“ за емисију „Хиљаду зашто“, сарађивали смо у емисији „На слово на слово“ и „Слике света“.

Најзад смо решили да правимо и филмове с којима бисмо могли да учествујемо на домаћим и страним фестивалима кратких и цртаних филмова. Најпре смо морали да набавимо специјалну камеру за снимање цртаних филмова и један сто на којем се снимају цртани филмови а који се звучно зове трик-сто. И, онда смо почели. То је, отприлике, изгледало овако:

— Чуј, Раде, мислим да је та идеја о људима који аплаудирају свему и свачему добра. Само би још требало измислити поенту.

— За поенту ћемо лако, него да измислимо почетак.

И, после петнаест дана таквих дискусија, сценарио је био готов.

— А сад сваки на своју страну, па да нацртамо ликове.

— Слажем се.

— Овај мали дежмекасти могао би да буде главна личност.

— Немој да буде носоња, нека ипак буде симпатичан.

— Али он је негативна личност.

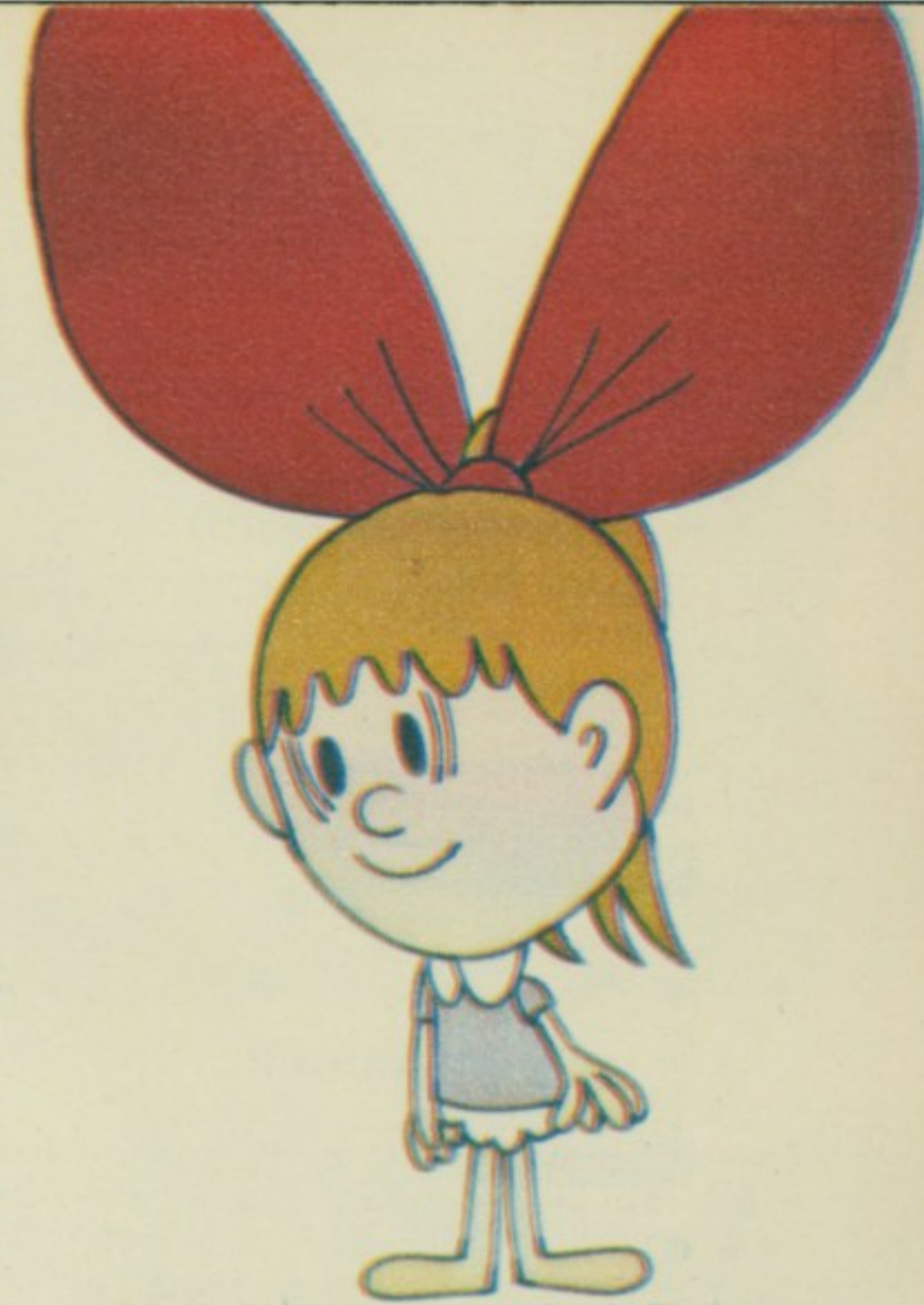
— Ипак, није он крив што је негативна личност. Кривци смо ми.

И после следећих петнаест дана добили смо личност. Онда смо месецима цртали стотине и стотине цртежа, покретали наше личности, радиле позадине по којима су се оне кретале, снимали ноћима (онда је јача струја) бацали снимљени материјал, снимали поново и стално разговарали о филму, тако да смо тим нашим филмом толико били презасићени да скоро нисмо ни схватили шта смо хтели. Још већу збрку унело је то што смо остали без пара, па нам се учинило да филм нећемо ни успети да завршимо. (Трошкови око израде једног цртаног филма износе неколико милиона).

Онда смо још незавршен филм однели у филмско предузеће „Дунав филм“ и другови који су га видели били су врло задовољни. Они су нам и помогли да филм завршимо.

Сад радимо други филм и ситуације се понављају, опет се воде исти они разговори: идеја ти је добра али треба да нађемо поенту.

— Лако ћемо за поенту, него како да почнемо.

ОВАЈ ЦРТЕЖ ГЛАВНЕ ЈУНАКИЊЕ ЈЕ ИЗ ФИЛМА КОЈИ ТЕК РАДИМО.

ЛИЧНА КАРТА ФИЛМА »АПЛАУЗ«

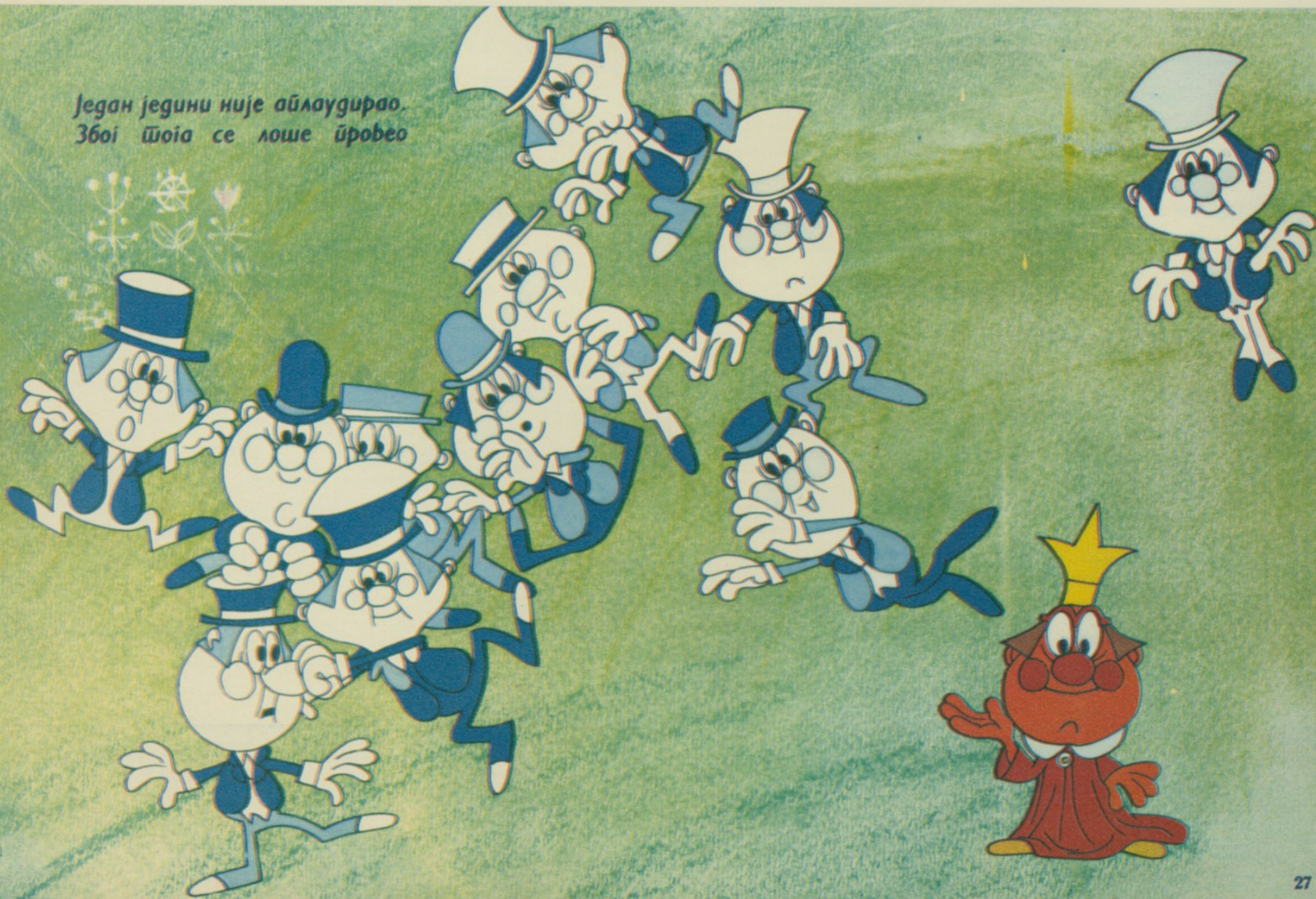
Аутори: Раде Ивановић и Никола Рудић

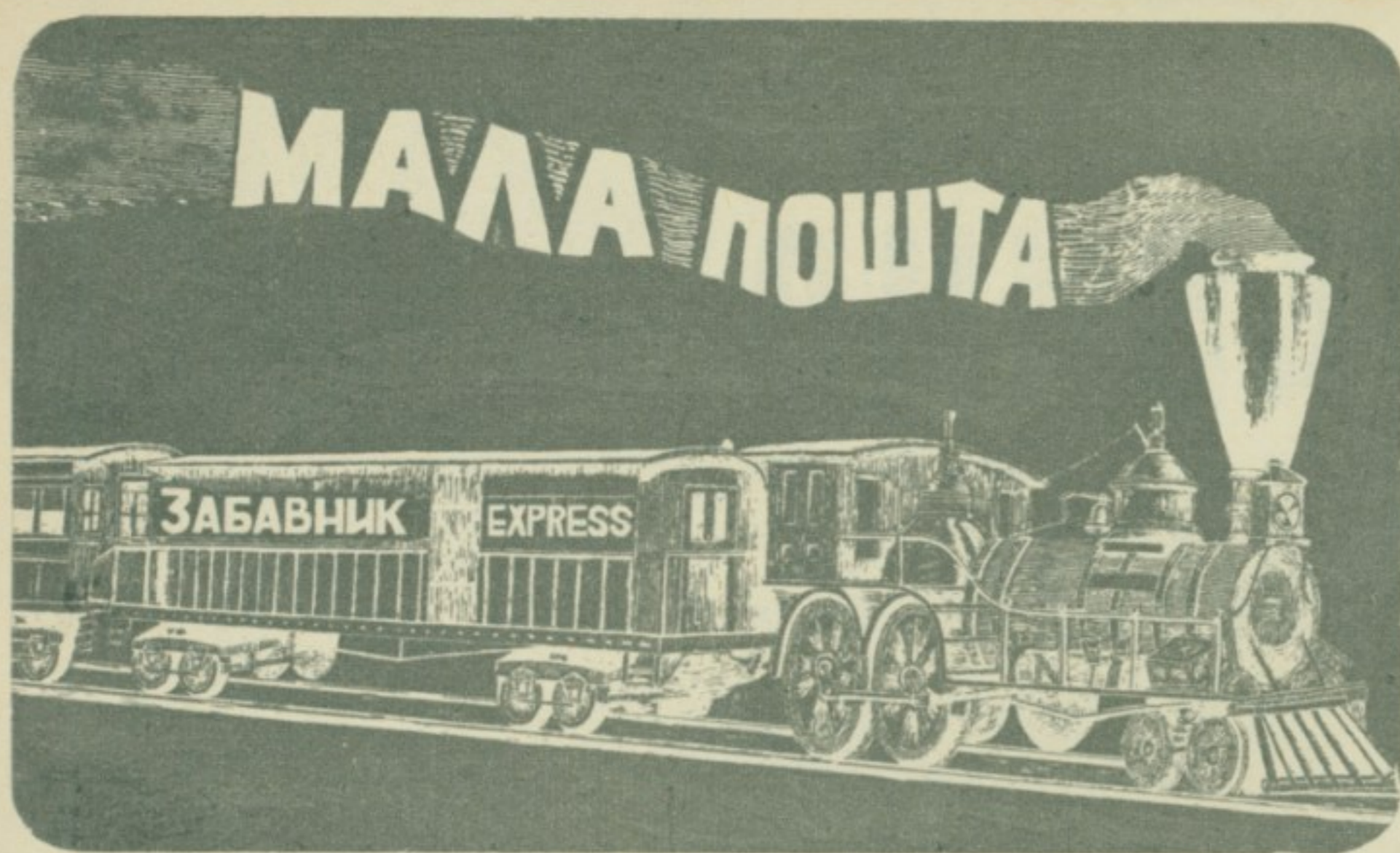
Цртани колор 35 милиметара

Дужина 6 минута и 6 секунди

У филму је снимљено 3.200 цртежа.

Један једини није аплаудирао.
Због тога се лоше њрвео

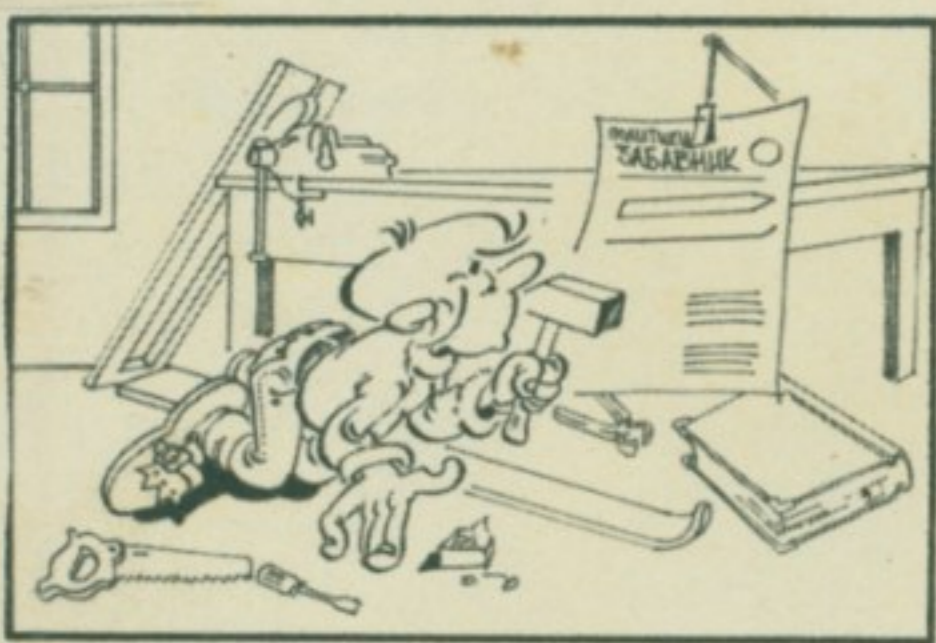

ДРАГИ ЗАБАВНИЧЕ

Драги Забавниче,
Твој сам редован читалац и веома ми се свиђаш. Волео бих да једну страну листа посветиш спорту, а у њој би могао да објављујеш рубрику о смучању, затим како направити смучке и, можда, курс за почетнике у смучању.

Света Сојевић
Липљан

Пошто сте редован читалац нашег листа вероватно сте приметили да ми у сваком броју доносимо понеку рубрику из спорта. Тако смо у броју од 24. фебруара објавили чланак „Даске које су освојиле свет“. Што се тиче прављења смучки, редакција сматра да је смучке тешко направити у сопственој режији, јер је за то потребан специјалан материјал и алат. А идеја о курсу за смучање? Ипак, смучање се не учи из књиге већ на снежним падинама.

ПИСМО ИЗ ГРЧКЕ

Као редован читалац ја сам се много обрадовао кад је Политикин забавник почео да излази у супер-колору. Стално читам ваш лист и у њему има много интересантних чланака. Волим Дениса, Бима и Бума, јер су они најсмешнији у вашем листу. Најбољи чланак који сам прочитао у вашем листу за мене је био „Битка за тешку воду“. Молим вас напишите ми нешто о Денису.

Милан Зибер
Делфон 9
Солун — Грчка

Денис је дело америчког карикатуристе Хенка Кечема. Гледајући свог малог сина он је добио инспирацију да црта и да нам прича згоде и незгоде дечакова. И тако се појавио Денис, тај мали симпатични враголанко.

ШТА ИЗАБРАТИ

Обраћам вам се с необичном молбом. Ученик сам четвртог разреда гимназије и сада је преда мном судбоносан тренутак: треба да изаберем свој будући позив. Желео бих да наставим даље школовање на факултету. Пошто немам могућности да сазнам какви су услови пријема на појединим факултетима,

не знам чак ни каквих факултета има, то молим редакцију ако је могуће да ми пошаље списак свих факултета њихових одсека и какви су услови пријема.

Живомир Манојловић
Светозарево

Пошто се још до сада нисте одлучили ни за један факултет, било би добро да се обратите Заводу за запошљавање — Одељење за професионалну оријентацију који вероватно постоји и у вашем месту. Тамо се врши тестирање на основу којих ће стручњаци донети суд о вашим наклоностима и способностима. Тек кад то учините, обратите се нама да вам напишемо о једном или два факултета и о условима пријема.

ГДЕ ДА КУПИМ ВУЧЈАКА?

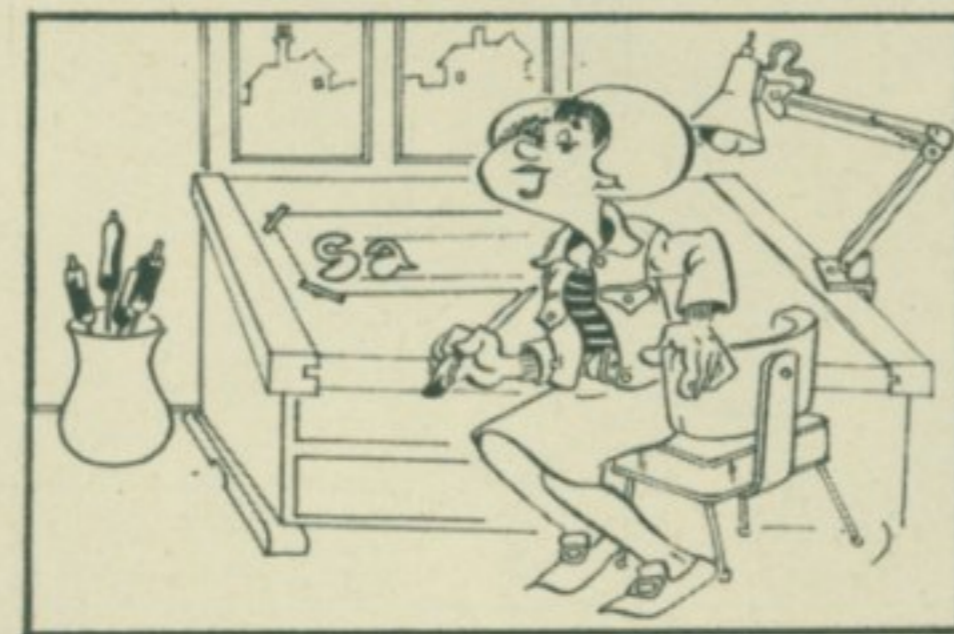
Молим вас напишите ми где бих могао да купим дресираног вучјака и колико он кошта.

Читалац из Крушевца

Од Кинолошког савеза Србије, Нушићева 25, дознали смо да одгајивачи паса често продају своје љубимце, и о томе обавештавају заинтересоване преко огласне табле у самом Савезу. Најбоље би било да се обратите Савезу па онда директно неком одгајивачу.

ИДЕЈА НАПРЕТЕК

Волела бих кад бисте ми одговорили на ово питање: Ко у вашем листу прави наслове? Да ли тај посао обавља неко са завршеном уметничком школом или тај посао

може да ради и онај ко има смисла и идеја? Ово ме интересује јер бих желела да вам понудим сарадњу, имам идеја и напретек.

Ваше интересно питање није усамљено, наши читаоци често се интересују за све врсте послова у нашем листу. Дакле, наслове састављамо (слажемо) од готових штампарских слова а понекад и цртамо. За цртање наслова потребно је одређено цртачко-графичко знање, али пресудан је и таленат.

Пошто имате идеја и „напретек“ најбоље ће бити да нам нацртате неки од сталних наднаслова у „Забавнику“ и да нам га пошаљете. Али пре тога треба да знате: цртежи морају бити рађени

црним тушем, 2—3 пута већи од одштампаног како би репродукција успела. Уколико цртежи буду интересантни и успели ми ћемо их и објавити.

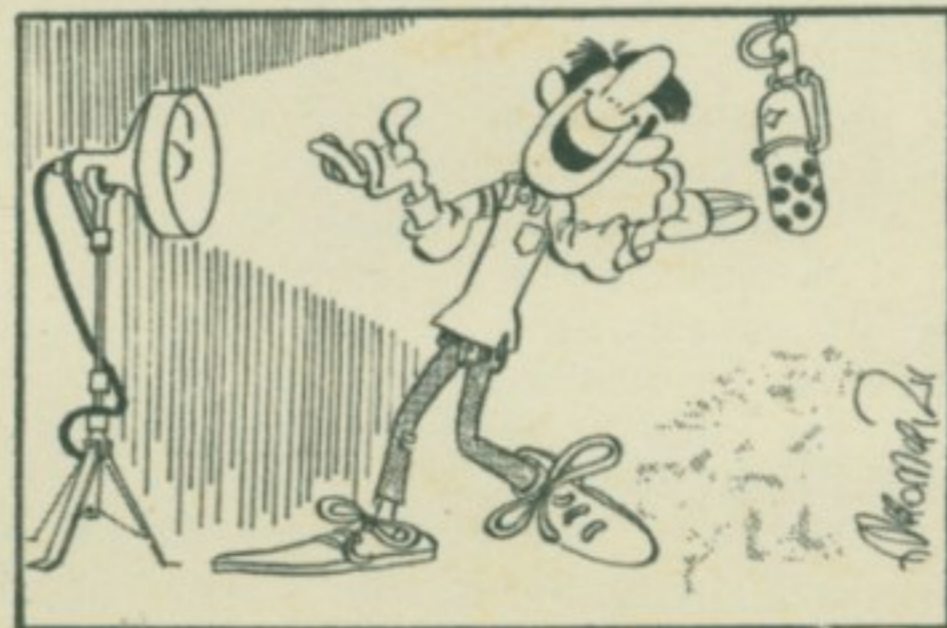
ТРАГЕДИЈЕ БРАНИСЛАВА НУШИЋА

Да ли је Бранислав Нушић написао коју драму? Ако је написао набројте ми бар три његове драме.
Слободан
Београд

Поред комедија Бранислав Нушић, написао је и неколико трагедија: Кнез Иво од Семберије, Хаџи-Лоја, Наход и др.

СТУДИО VI ВАМ ПРУЖА ШАНСУ

Веран сам читалац вашег листа и пошто у сваком броју одговарате на питања читалаца, замолио бих

вас да и мени одговорите на ово питање. Веома лепо певам и имам слуха. Желео бих да ме и други чују. Само не знам коме да се обратим.

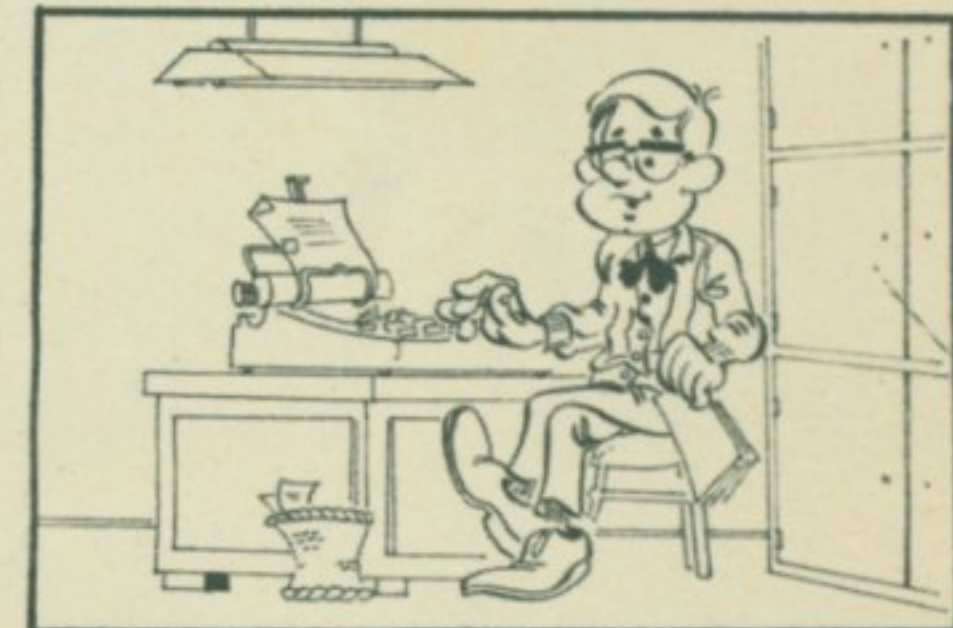
Далибор Сератлић
Београд

Најбоље би било да се обратите Радио Београду који емисијом „Студио VI“ вам пружа шансу“ омогућује младима да покажу шта знају. Ту могу да се јаве сви они који умеју да глуме, решитују, лепо певају или свирају. Према томе појурите и обратите се студију. Адреса је: Хилендарска број 2/1.

ОДГОВАРАМО МИЛОРАДУ И ПРЕДРАГУ

Желео бих да постанем новинар. Молим вас да ми одговорите како могу да студирам журналистику.

Милорад Џомблић
Титово Ужице

У Београду постоји Висока школа политичких наука, која траје 4 године и има ранг факултета. После друге године кандидат се одређује за журналистику. Уколико кандидат нема потпуну средњу спрему, мора да полаже допунске испите. Најбоље је да се обратите на ту школу која се налази у Јове Илића 165.

Овим писмом уједно одговарамо и нашем читаоцу Предрагу из Новог Београда.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам тринаест година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље. Скупљам марке, стари новац и разгледнице.
Зорица Жигић, ул. Мештровићева 19, Београд.

Желео бих да објавите моју адресу како бих се дописивао са друговима и другарицама из целог света. Мој хоби су: марке, значке, плоче.
Аца Николић, С. Дудића 28/6, Ваљево.

Ученица сам VII разреда. Желела бих да преко вас стекнем другове и другарице из земље и СССР.
Светлана Несторовић, Војводе Мишића 144 II, Обреновац.

Желела бих да се дописујем са девојчицама и дечацима из ваше земље. Ученица сам 5 разреда и добар сам ђак. Имам 12 година.
СССР, ВКО Шемонаихинскиј реон, с. Верх-Уба, ул. Кирова 3—2, Циммерман Гаји.

Имам 17 година и желела бих да се дописујем са вршњацима који воле спорт, музику и филм. Скупљам разгледнице и фотографије глумца.
Илонка Саусман, ул. Детелинара 2, А-9 IV/76 — III спрат, Нови Сад.

Преко вашег листа желео бих да стекнем пријатеље. Волим све што је лепо. Одговарам на свако примљено писмо.
Рауиз Кадрић, ул. 29. новембра бр. 193, Столац.

Бавим се спортом, шахом и скупљањем разгледница. Нека ми пишу они који исто воле.
Витослав Здравковић, И. Л. Рибара 21 V, Лесковац.

Идем у VI разред и учим енглески језик. Мој хоби су салвете, разгледнице и бит музика.
Невенка Ђурђевић, Лењинова 125, Сарајево.

Молимо вас да објавите наше адресе у вашем листу. Размењивали бисмо марке и разгледнице са читаоцима Забавника.
Драган Лазић, Александра Здравковића бр. 13 — Трстеник и Мирољуб Филиповић, Ж. Апостоловића 8/6 — Трстеник.

Одавно ми је жеља да се дописујем са југословенским младићима и девојкама. Имам 18 година и запослена сам. Мој хоби је скупљање плоча и разгледница. Језик дописивања: српскохрватски и румунски.
Emilia Arangelovici, Str. Ahente Sever № 45, Loc. Sincicolaul Mare, Reg. Banat, Romania.

Желео бих да се дописујем са младићима и девојкама из целе земље — који воле бит музику.
Милош Аврамовић, ул. Штефице Косјер 94, Шабац.

Идем у V разред и имам 11 година. Скупљам салвете и волела бих да се дописујем са неком девојчицом и да размењујемо салвете.
Гордана Вучићевић, Милорада Ђурића 35, Железник, Београд.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из иностранства. Имам 16 година и скупљам марке.
Слободан Војводић, ул. Мирка Томића 47, Крушевац.

УЖАСТА ХОРДА

Чврсто збијени, ратоборни и снажни бизони очекивали су долазак мамута. Изненада се из групе издвојио стари муш-јак и јурнуо...

Мамут — предводник дограбио га је сурлом...

... подигао га као суву границу и бацао на остале бизоне...

Још једном су мамути доказали да су господари равнице. Бизони су им препустили земљу крај реке...

... и кренули према травној висоравни...

... путем где су их, скривени у заседи, чекали ловци.

Ево их! Нека се моја браћа припреме! Навалите кад ја дигнем руку!

САДА!

Мало даље, један усамљени човек такође је бирао своју жртву...

Ко је тај смели, усамљени ловац? И шта га гони да се упусти у ту неравну — правну борбу?

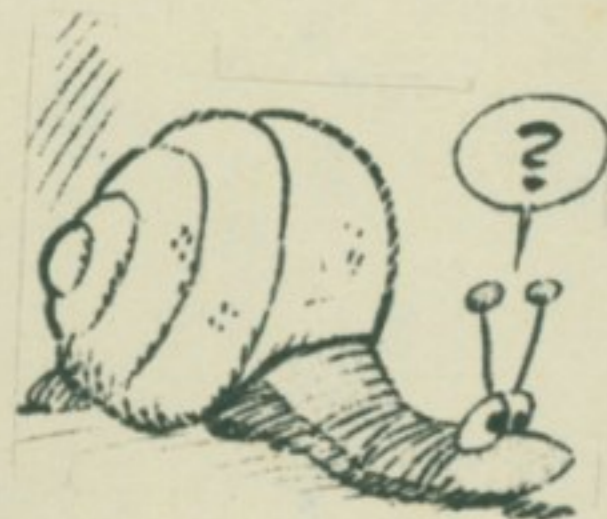

● један енглески произвођач спортских реквизита недавно је пустио у продају ролше снабдевене бензинским мотором. Ове моторизоване ролше намењене су првенствено куририма, пошта рима и свима онима који се журе.

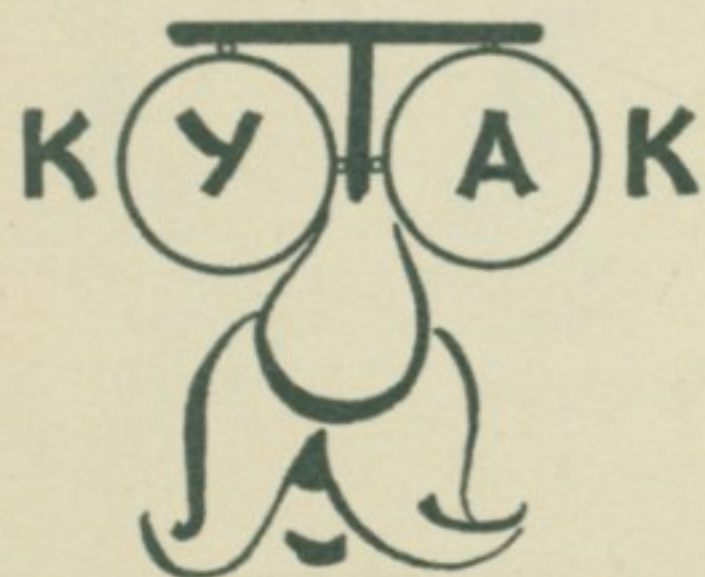
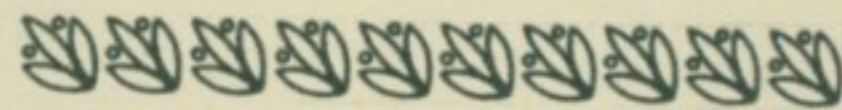

● срце једне кокошке има 136 до 140 откуцаја у минути, док код човека тај број износи 72 до 80.

● за један час пуж пређе раздаљину од 60 сантиметара.

● највише дрво на свету је секвоја. Најстарији примерци секвоја заштићени су законом и добили су чак имена. На пример, секвоја названа „Генерал Шерман“ стара је више од 4000 година а налази се у Националном парку у Калифорнији. Висока је преко 82 метра а њен обим износи 30,90 м, било би потребно да се 17 људи ухвате за руке да би је обухватили. Из њеног стабла могла би се добити дрвена грађа за 35 викенд-кућница са по пет просторија.

ВЕСЕЛОГ архивара

ПУТ У БЕСМРТНОСТ

Некада је фирентинска академија Чиненти уживала велик углед у читавој Европи. Ту су се чували рукописи и инструменти великог Галилеја, ту је његов ученик Торичели поставио законе о ваздушном притиску и пронашао барометар са живом. Али, касније је сваки рад у Академији замро и њен дубоки сан трајао је више од једног века.

— Какву инклинацију показује ваша магнетна игла? — запитао је једном француски научник Геј-Лисак директора академијског музеја.

— То вам не бих могао рећи — простодушно је одговорио дирек-

тор. — Ми имамо потребне инструменте за таква мерења, али их не употребљавамо; бојимо се да не искваримо лак и политуру на њима.

Овим одговором прославио је и себе и академију по читавој Европи.

ТАЈНА УСПЕХА ВИЛБУРА РАЈТА

Вилбур Рајт, који је заједно са својим братом Орвилем конструисао први авион с мотором, био је веома уздржан и ћутљив човек. „Једина причљива птица је папагај — објашњавао је Вилбур своју ћутљивост — али она, као што је познато, не лети високо.“

КАД СЕ УМОРИТЕ ОД УЧЕЊА

НАШ ТЕСТ

ТРАЖИМО ЗАКОНОМЕРНОСТ

1 Какав број треба ставити у круг са знаком питања, а да не наруши закономерност којој се покоревају бројке на овим двама кућицама?

2 Размислите какав мора да буде члан који недостаје овом реду бројева?
18 10 6 4 ?

3 Одаберите једну од шест фигура постављених доле и то ону коју треба поставити уместо знака питања.

4 Поставите у празну заграду број који тамо треба да стоји.
16 (27) 43
29 () 56

5 Који број треба ставити уместо упитника?
4 9 20
8 5 14
10 3 ?

6 Којег од шест фудбалера обележених бројевима треба поставити наместо квадрата?

ОДГОВОРИ

1. Ако се од збира бројева уписаних на прозорима, одузме број уписан на вратима, добија се бројка на таванском прозорчету.

2. Сваки следећи члан реда добијен је увећањем претходног са 2 и дељењем добијеног броја напола.

$$An+1 = \frac{An+2}{2}$$

3. Троугао с црним квадратом. Круг, троугао и квадрат могу бити или спољна или унутрашња фигура. Фигура, пак, која се налази унутра или је црна или бела или пругаста. Свака од поменутих карактеристика среће се само по једанпут и у положеним и у усправним колонама.

4. Број у загради једнак је разлици између бројки које стоје лево и десно од њега.

5. Трећи број у сваком реду добија се кад се половина првог броја сабере с удвострученом другом бројком.

6. Фудбалера обележеног бројем 1. У сваком вертикалном и хоризонталном низу постоје три различита облика лопте, три облика главе, три врсте копачки и три положаја руку. Из овог јасно произлази коју фигуру треба изабрати:

На крају до дамо: тражећи закономерности у нашим задацима, могу се наћи и допунска решења, која састављачи нису предвидели.

АРХИМЕДОВА ИГРА

Историчари кажу да је ову дрвну игру измислио још Архимед. Да би направили све што је за њу по-

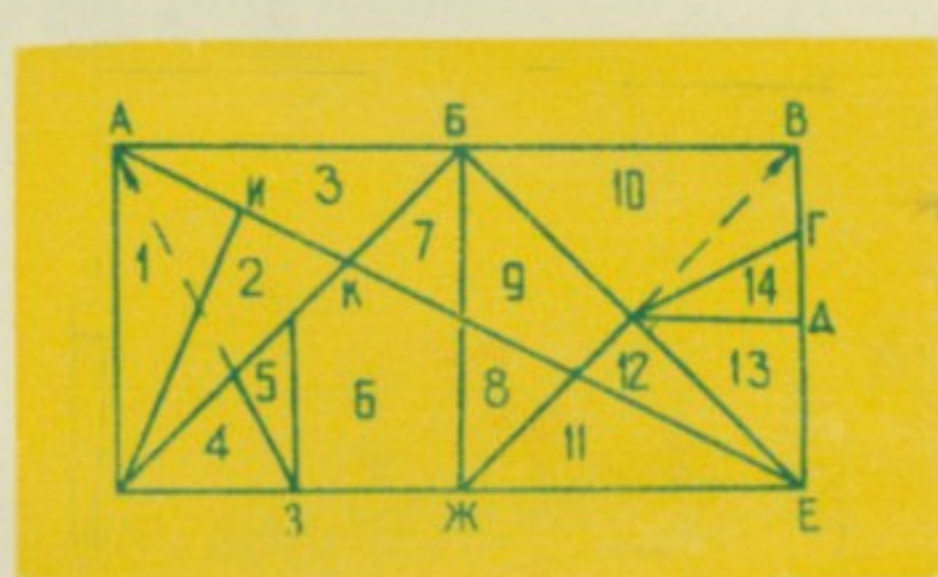
зи преко друге, чак ни својим најмањим делом.

4. Фигуре се могу стављати једна до друге тако да између њих остану мали испусти који неће пореметити утисак целовитости силуете, напротив. Да би игра била што чистија, утврдимо да при размерама 10x20 сантиметара ширина удубљења не сме бити већа од 2 милиметра.

Као пример наводимо четири силуете чије цртеже са свим детаљима доносимо. То су: фабричка зграда са димњаком, ветрењача, камила и риба. При састављању силуете водите рачуна о следећем:

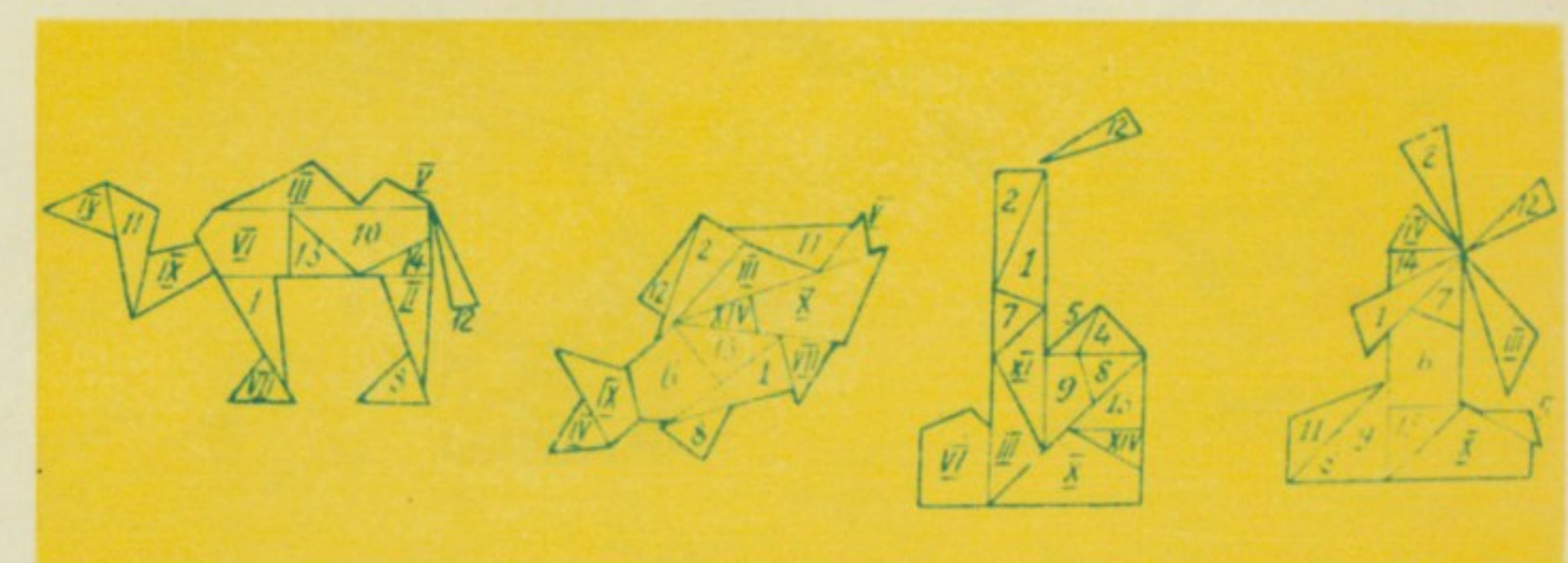
1. Нумерисање фигура арапским и римским бројевима спречава могуће грешке при склапању фигура у том смислу што не ставља могућност да се побркају лице и наличје (то се нарочито тиче фигура 1, 2, 4, 7, 8).

2. Фигуре 3 и 11, а такође 4, 7 и 8

требно довољно је имати само комад чврстог картона и, разуме се, маказе.

Најпре на картону нацртајте цртеж чију вам шему приказујемо. Испрекидане стрелице и слова помоћи ће вам у том послу. АБ=БВ, ВД=ДЕ=ЗЖ, ВГ=ГД, АИ=ИК. Најбоље је да размера провоугао-

ника буду 10x20 или 8x16 сантиметара. Пажљиво исеците фигуре које сте добили и обојте их у црно.

Свака фигура има свој редни број, који треба да напишете два пута, с лица, на оној страни где је цртеж, напишите арапски број, а на другој — с наличја римски.

Правила састављања:

1. При прављењу сваке силуете треба употребити свих 14 фигура.

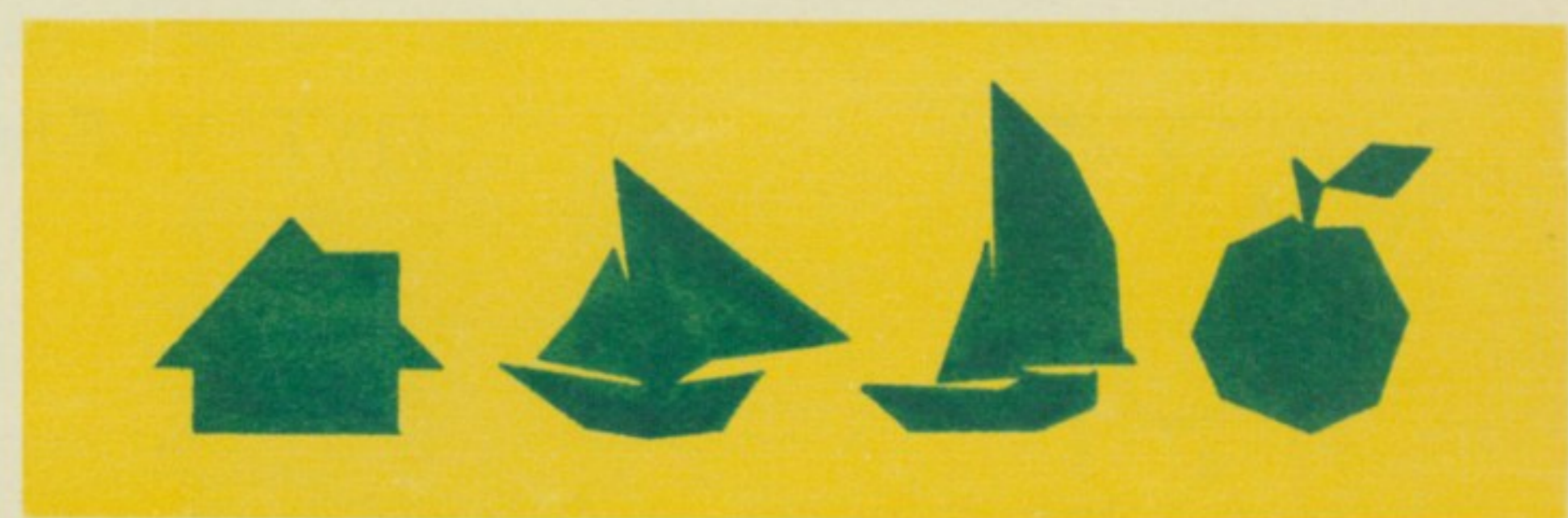
2. Фигуре се могу постављати тако да буду окренуте нагоре лицем или наличјем.

3. Једна фигура не сме да прела-

су једнаке (то је лако схватити на основу геометријске конструкције цртежа); једнаке фигуре могу, природно, замењивати једна другу.

3. Силуета рибе пример је састављања фигура с малим испустима, односно удубљењима.

Најзад, наоружајте се стрпљењем и пробајте да самостално саставите неку силуету. Препоручујемо вам да почнете с једноставним предметима који имају прост геометријски облик као што су: грађевине, ствари за свакодневну употребу, воће и поврће.

РОГОВИ и КОПИТА

У совјетском листу „Литературнаја газета“ постоји рубрика „Рогови и копита“ — зидне новине Клуба 12 столица — у којој се објављују хумористично-сатиричне вести које су понекад измишљене. Рубрика је, како сте већ можда претпоставили, добила име према истоименој „откупној станици“ коју су водила деца поручника Шмита, Остап Бендер и Шура Балаганов, у роману Иља и Петрова „Златно теле“.

НОВ ЧАСОВНИК

Познати конструктор Анђелко Серафимовић конструисао је нов часовник. Нови, двострани часовник, прецизно назвај „Глава и писмо“, има два бројчаника. На једној страни бројчаник је подељен на шездесет подеока, а на другој само на 12. На првом казаљка показује минуте, а на другом — само часове.

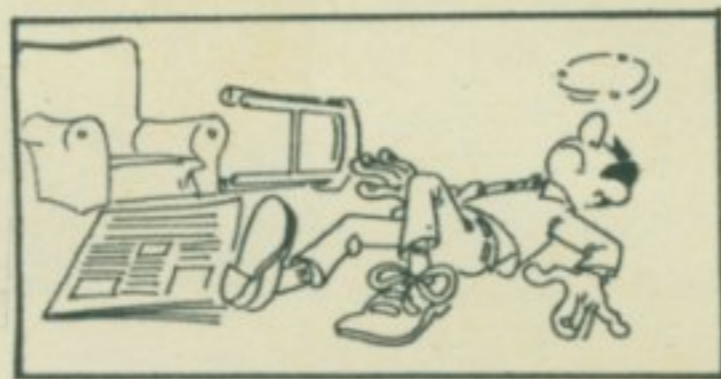
ДУГА ЗА СВЕ

Комбинат „V“ пустио је у продају експерименталну партију нове тканине. После сваког, случајног или намерног, квашења тканина звана „дуга“ се сама обоји у нову боју и, што је нарочито пријатно, сваки пут у потпуно неочекивану.

ШТАМПАРСКЕ ГРЕШКЕ

Молимо читаоце и кориснике „Приручника за употребу и разликовање гљива“, који се већ дуго времена налази у продаји да исправе штампарске грешке, које су промакле коректорима, а које су недавно установљене. Наиме, на страни 48. уместо „гљива је за јело“ треба да стоји „гљива је отровна“.

* укршћене речи *

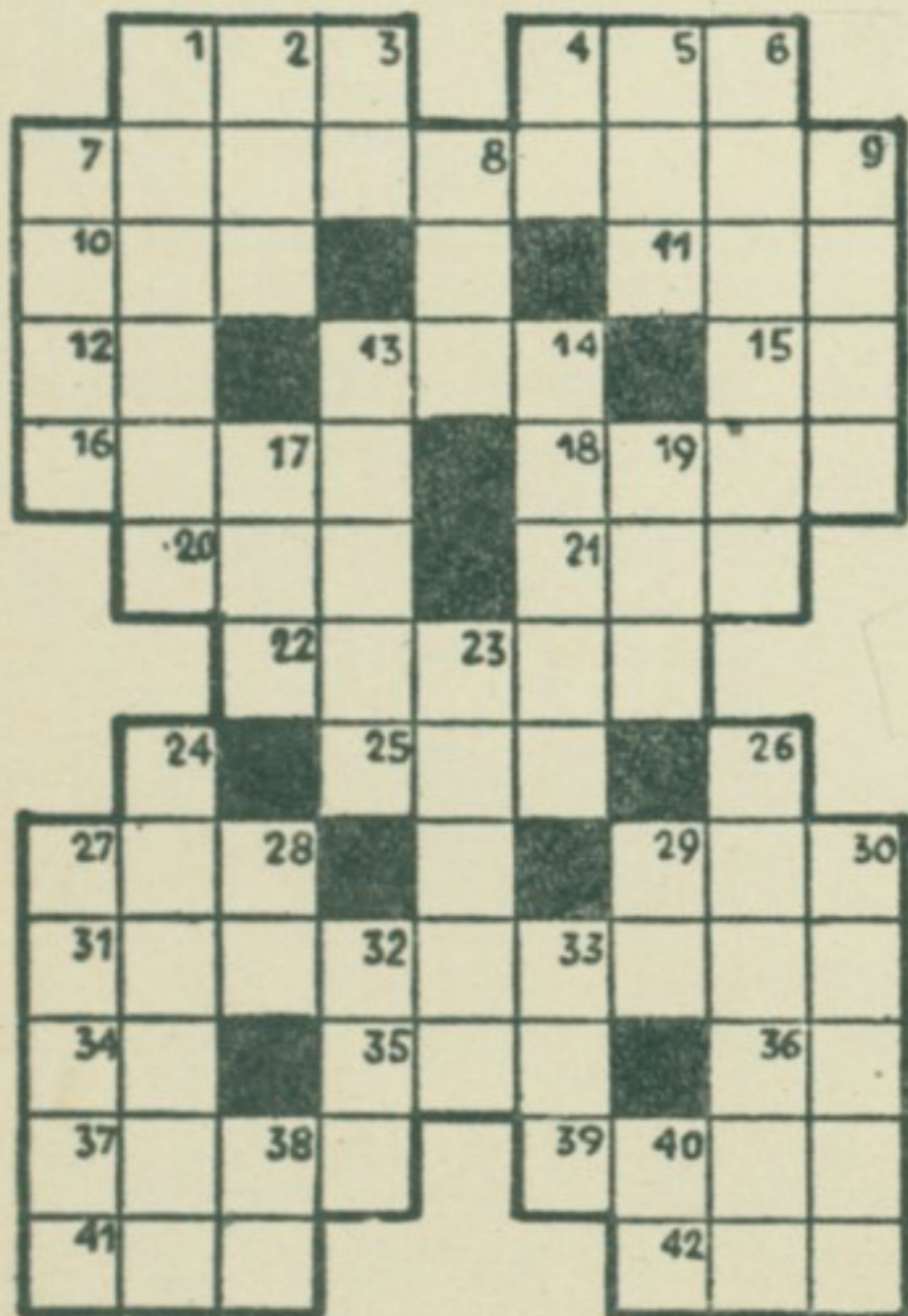
ВОДОРАВНО: 1) кућа, 4) седиментна стена, 7) планински венац у Словенији, 10) друга, 11) тениски термин, 12) аутомобилска ознака за Нови Сад, 13) чокот, 15) скраћеница за рачун, 16) холандски тенисер, 18) буре, 20) врста папагаја, 21) телефонски позив, 22) планина у бли-

зини Београда, 25) лука у Израелу, 27) течност која се цеди из воћа, 29) стара српска престоница, 31) опера Ђузепе Вердија, 34) два слова, 35) врста врбе, 36) памет, 37) врста зачина, 39) река у Шпанији, 41) град у Италији, 42) мушки певачки глас.

УСПРАВНО: 1) држава у Европи, 2) право време (лат.), 3) хемијски знак за мазуријум, 4) музичка нота, 5) река у Аустрији, 6) музички комад веселог карактера, 7) биоскоп, 8) вртлог, 9) вулкан на Сицилији, 13) веома распрострањена биљка, 14) музичка лествица, 17) дуг временски период, 19) неман, 23) граматичко радно стање, 24) роман Добрице Ћосића, 26) испит зрелости, 27) предмет, 28) предлог, 29) хемијски знак за радијум, 30) грчко острво, 32) острво у Јадранском мору, 33) несрећа, 38) иницијали нашег књижевника („Смрт Смаил-аге Ченгића“), 40) место у Србији.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Лубарда, 7) САД, 8) Бордо, 10) ибис, 12) гема, 13) пуцањ, 15) низ, 16) ада, 17) Ек, 19) на, о, 20) анали, 22) авал, 24) мост, 26) сова, 27) исти, 28) јесен, р, 30) се, 31) И(ван) М(ажуракић), 32) мак, 34) иза, 36) улица, 38) мени, 40) клис, 41) Орање, 42) еја, 43) осе, 44) ара.

ПОСЛЕ ПОСЕТЕ ЦИРКУСУ

— Е, сад се све лепо види!

КАД КЕНГУРИЦА ДОБИЈЕ ТРОЈКЕ.

WALT
DISNEY
МИКИ

